

JANUARI-DECEMBER
2012:

INVESTERINGARNA
UNDER 2012 MINSKADE
MED NÄSTAN 396 MKR
TILL 2 375 MKR

-

ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 923 MKR

-

KONCERNENS
INTÄKTER ÖKADE MED
CIRKA 5 PROCENT

-

AVKASTNING PÅ
JUSTERAT EGET KAPITAL
FÖR ÅRET UPPGICK
TILL 9,5 PROCENT

5.	INNEHÅLL		
3	EKONOMISK ÖVERSIKT 2012	48	SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN
4	GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	50	05. FINANSIELLA RAPPORTER
6	DETTA ÅR SVENSKA KRAFTNÄT	50 54 56	Resultaträkning – koncernen Balansräkning – koncernen Kassaflöde – koncernen
8	VISION OCH VÄRDERINGAR	57 59 60 62 62	Förändring i eget kapital – koncernen Resultaträkning – affärsverket Balansräkning – affärsverket Kassaflödesanalys – affärsverket Förändring i eget kapital – affärsverket
9	VIKTIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN	63	06. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER
13	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2012	68	Noter
14	01. STRUKTUR OCH STYRNING	82	07. FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION
22	02. FINANSIELLA MÅL OCH INVESTERINGAR	83	08. REVISIONSBERÄTTELSE
27	03. VERKSAMHETSGRENAR	84	STYRELSEN
42	04. ÖVRIGA VIKTIGA OMRÅDEN	85	DEFINITIONER
		86	ADRESSER

EKONOMISK ÖVERSIKT

KORT OM ÅR 2012

DRIFTEN UNDER ÅRET		2012	2011
Inmatad energi	TWh	123,5	113,5

DRIFTSÄKERHET

Driftstörningar på stamnätet	Antal	202	192
Driftstörningar med elavbrott	Antal	3	9
Icke levererad energi (ILE)	MWh	7	42
Icke levererad effekt (ILEffekt)	MW	23	235

EKONOMISKA FAKTA

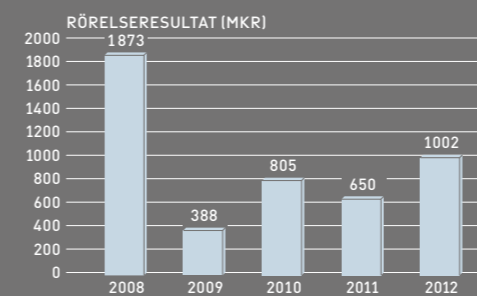
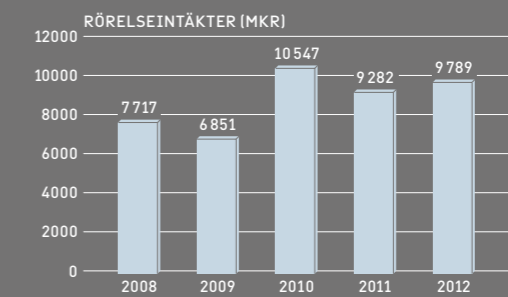
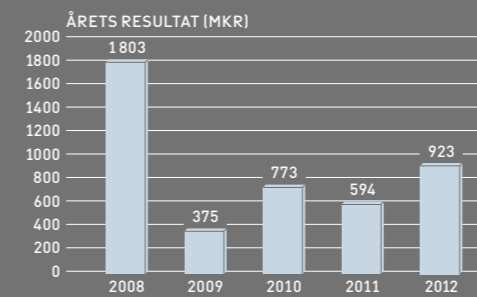
Koncernens rörelseintäkter	Mkr	9 789	9 282
Koncernens resultat	Mkr	923	594
Räntabilitet på justerat eget kapital*	%	9,5	6,1
Skuldsättningsgrad	%	30,4	37,4
Investeringar	Mkr	2 375	2 771
Balansomslutning	Mkr	15 932	15 541

MEDARBETARINFORMATION

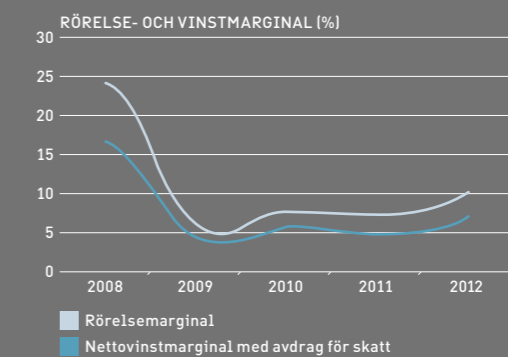
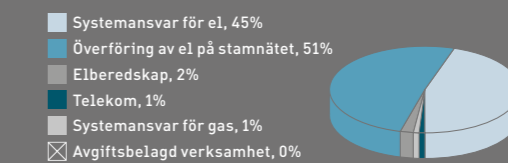
Tillsvidareanställda medarbetare	Antal	449	399
----------------------------------	-------	-----	-----

* efter skattemotsvarighet 26,3%

EKONOMISK UTVECKLING

RÖRELSEINTÄKTER PER VERKSAMHETSGREN (%)

GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET

De senaste åren har Svenska Kraftnäts investeringar fördubblats. Under de närmaste åren kommer det att ske ännu en fördubbling, vilket innebär en årlig investeringstakt på i storleksordningen fem miljarder kronor.

Det finns flera drivkrafter bakom den snabbt ökande investeringsvolymen. De främsta är dels statsmakternas och EU:s höga klimatpolitiska ambitioner, dels den fortsatta marknadsintegrationen med Norden och Europa.

För att Svenska Kraftnät ska kunna möta investeringsbehoven pågår en intensiv verksamhetsutveckling och arbete med förbättrad planering, upphandling, projektstyrning, uppföljning och dokumentation. Antalet anställda har ökat från 400 till 450 under året.

För att kunna prioritera verksamhet och investeringar på kort sikt och dimensionera Svenska Kraftnäts linje- och projektorganisationer rätt är det nödvändigt att veta vart verket är på väg på lite längre sikt. Under året har vi därför givit hög prioritet åt att etablera en mer långsiktig nätplanering.

PERSPEKTIVPLAN 2025

I höstas presenterade vi för första gången någonsin ett mer långsiktigt plandokument. Perspektivplan 2025 beskriver hur Svenska Kraftnät ser på utvecklingen av stamnätet på tio till femton års sikt och vilka prioriteringar vi vill göra i det perspektivet.

Perspektivplan 2025 utgör inte bara en helt nödvändig grund för den fortsatta utvecklingen av Svenska Kraftnäts organisation. Den är också ett sätt att öka transparensen i verkets nätplanering och ge elmarknadens olika aktörer möjlighet att påverka denna.

Perspektivplanen har varit ute på remiss under vintern och fått ett mycket gott mottagande. Nu omhändertas remissinstansernas synpunkter och under våren ska styrelsen fastställa planen. Det beslutet blir samtidigt start-

punkten för ett internt arbete med fördjupade analyser och förstudier.

Perspektivplan 2025 är inte en detaljerad nätutvecklingsplan, utan målar framtiden med bred pensel och lämnar åtskilliga frågor obesvarade. Under 2013 är avsikten att vi ska precisera de investeringar som ingår i Perspektivplan 2025.

Min ambition är att detta arbete ska leda fram till att vi i slutet av året kan fastställa en tioårig nätutvecklingsplan för Svenska Kraftnät. Tanken är att denna tioårsplan sedan ska uppdateras vartannat år. Därmed har vi etablerat en ordnad och transparent planeringsprocess som både länkar till de återkommande tioåriga nätutvecklingsplaner som tas på europeisk nivå och till de treåriga investerings- och finansieringsplaner som Svenska Kraftnät varje år lämnar till regeringen.

NÅGRA VIKTIGA MÄRKESHÄNDELSE

Ett viktigt steg i den nordiska integrationen togs när en ny kabel över sydligaste Bottenhavet togs i drift. Den nya förbindelsen, Fenno-Skan 2, ökar handelskapaciteten mellan Sverige och Finland med 40 procent.

Samtidigt fortsätter arbetet planerligt med att förbinda Sverige och Litauen. Tillsammans med EstLink 1 och 2 kommer den nya förbindelsen NordBalt att länka samman den framväxande baltiska elmarknaden med den nordiska. Som ett led i denna integration gick de estniska och litauiska stamnätsoperatörerna under året in som delägare i elbörsen NordPool Spot. Den lettiska stamnätsoperatören står närmast i tur.

Under året beviljade regeringen koncessionerna för SydVästlänken – från Närke till Skåne – och därmed kunde vi ta det första spadtaget i detta viktiga projekt. Det är Svenska Kraftnäts största någonsin och viktigt för såväl driftsäkerheten i stamnätet som elmarknaden.

När förbindelsen tas i drift om knappt två år

får vi en kraftig ökning av överföringskapaciteten till Sydsverige. Det kommer avsevärt att minska risken för att det uppkommer olika elpriser i södra och mellersta Sverige.

ETT ÅR MED ELOMRÅDEN

Vi har nu ett drygt års erfarenhet av indelningen av Sveriges elmarknad i fyra separata budområden på den nordiska elbörsen. Det står helt klart att denna indelning i elområden har fått marknaden att fungera bättre.

Innan reformen trädde i kraft var vattenmagasinen överfulla och det svenska elpriset lågt. Samtidigt var tillgängligheten dålig i kärnkraftverken i Ringhals och Oskarshamn. Det medförde överföringsbegränsningar i nätet och ledde till en ansträngd situation i Sydsverige. Läget förvärrades av export till kontinenten där elpriserna var högre och Svenska Kraftnät tvingades begära start av oljekondenskraftverket i Karlshamn.

Efter indelningen ledde samma underskott i Sydsverige till att elpriset ökade i elområde Malmö (SE4). Därmed vändes exporten till import. Elmarknaden kunde själv hantera nätets överföringsbegränsningar, utan några interventioner från Svenska Kraftnäts sida.

Under kalenderåret 2012 uppgick den genomsnittliga skillnaden på spotpriset mellan SE4 och elområde Stockholm (SE3) till blygsamma 1,7 öre per kWh. Det är viktigt att notera att prisskillnaderna främst uppstod under sommaren, när efterfrågan är liten och priset lågt. Under vintermånaderna med stor efterfrågan och normalt högre prisnivå var prisskillnaderna mellan SE3 och SE4 näst intill obefintliga.

Kostnaden för att prissäkra elkontrakt minskade i takt med att aktörerna vände sig vid den nya marknadssituationen. I början av 2012 var det mer än fem öre per kWh dyrare att prissäkra ett ettårsavtal i SE4 jämfört med SE3. I slutet av året var denna prisskillnad nere i 1,2 öre per kWh.

SLUTORD

Under året sattes eller tangerades flera nya rekord. Aldrig tidigare har så mycket el, drygt 161 TWh, producerats i Sverige. Kärnkraften hade god tillgänglighet, vindkraften slog nytt produktionsrekord med drygt 7 TWh och vattenkraften var mycket nära att göra detsamma med sina 78 TWh. Produktionsrekord slogs också i Norge.

Sammantaget ledde detta till en stark skandinavisk kraftbalans. Aldrig tidigare har

den svenska nettoexporten varit så hög som under 2012, 20 TWh. Samtidigt var det inhemska elpriset lågt – en minskning med en tredjedel jämfört med 2011 och en halvering jämfört med 2010.

Svenska Kraftnäts intäkter och kostnader är till stor del beroende av fundamentala yttre faktorer som är svåra att prognostisera. Våtåret 2012 med höga fyllnadsgrader i vattenmagasinen medförde en mycket hög överföring på stamnätet, som genererade stora energiavgiftsintäkter. Den medförde också större förluster men årets låga elpris påverkade då resultatet positivt, eftersom förlusterna översteg de prissäkrade volymerna och återstoden upphandlades på spotmarknaden. Fler nät-kunder överskred sina effektabonnemang, vilket även ökade intäkterna från effektavgiften.

För kalenderåret 2012 redovisar Svenska Kraftnät därmed sammantaget ett överskott om 923 (594) miljoner kronor, vilket kraftigt överstiger regeringens avkastningskrav.

Stockholm i februari 2013
MIKAEL ODENBERG

DETTA ÄR SVENSKA KRAFTNÄT

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta och utveckla stamnätet för elkraft – det svenska elsystemets motorvägar. Stamnätet omfattar 15 000 km 400 kV och 220 kV kraftledningar, ca 150 transformator- och kopplingsstationer samt utlandsförbindelser.

Svenska Kraftnät har systemansvaret för el och ser därmed till att det i varje stund råder balans mellan inmatad och uttagen el. Verket har också systemansvar för det svenska naturgasnätet. Svenska Kraftnät är elberedskapsmyndighet och utövar tillsynsvägledning över dammsäkerheten i landet.

Svenska Kraftnät ska främja en öppen svensk, nordisk och europeisk marknad för el och naturgas. Verket utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har Svenska Kraftnät också en viktig roll i klimatpolitiken.

Vid årsskiftet 2012/2013 hade verket 450 tillsvidareanställda medarbetare, varav de flesta arbetar på huvudkontoret i Sundbyberg. I Sundbyberg finns det nationella kontrollrummet varifrån stamnätet övervakas och styrs dygnet runt. Det finns även kontor i Sundsvall och Halmstad samt en driftcentral i Sollefteå. Ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad runt om i landet.

Under 2012 uppgick omsättningen till knappt 9,8 Mdkr och balansanslutningen till drygt 15,9 Mdkr.

Verksamheten regleras genom lagstiftning och årligt regleringsbrev från regeringen. Regeringen utser också Svenska Kraftnäts styrelse och generaldirektör. Verket är organiserat i nio avdelningar. Därtill finns sex råd för samverkan med olika externa intressenter. Svenska Kraftnät har två dotterbolag och fem intressebolag, däribland den nordiska elbörsen Nord Pool Spot med säte i Oslo.

ELMARKNADENS AKTÖRER

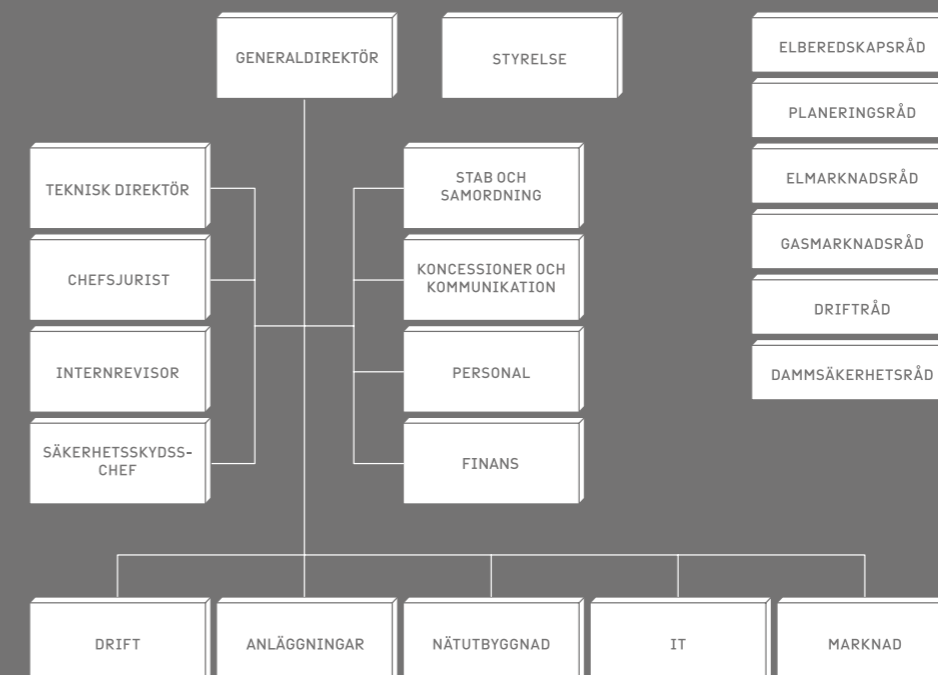
Svenska Kraftnäts nätkunder utgörs av företag som äger anläggningar anslutna till stamnätet – stora produktionsanläggningar och regionala elnät. En förutsättning för balansen mellan inmatning och uttag av el är att produktionen planeras utifrån en prognos för förbrukningen. Dessa prognoser gör Svenska Kraftnät i samarbete med de balansansvariga företagen.

Balansansvariga är de företag som i avtal med Svenska Kraftnät har tagit på sig ansvaret att se till att det finns balans mellan inmatning och uttag av el. Elproducenter och elhandelsföretag är exempel på balansansvariga företag. Varje elanvändare måste ha ett balansansvarigt företag som ansvarar för elanvändarens förbrukning. I praktiken är det varje elleverantör som ser till att det finns en sådan. Elleverantören kan själv vara balansansvarig eller överlåta ansvaret på ett annat företag. De lokala elnätbolagen skickar förbrukningsvärden till Svenska Kraftnät, som använder dessa för att beräkna hur de balansansvariga företagen balanserar inmatning och uttag av el.

Till elmarknadens aktörer hör även systemansvariga i andra länder. Svenska Kraftnät har ett nära samarbete med de systemansvariga i Norge, Finland och Danmark för att driva elsystemet effektivt. Det internationella samarbetet utvecklas kontinuerligt och får succesivt ett allt mer tydligt europeiskt fokus. Där samarbetar alla europeiska stamnätsoperatörer i organisationen ENTSO¹.

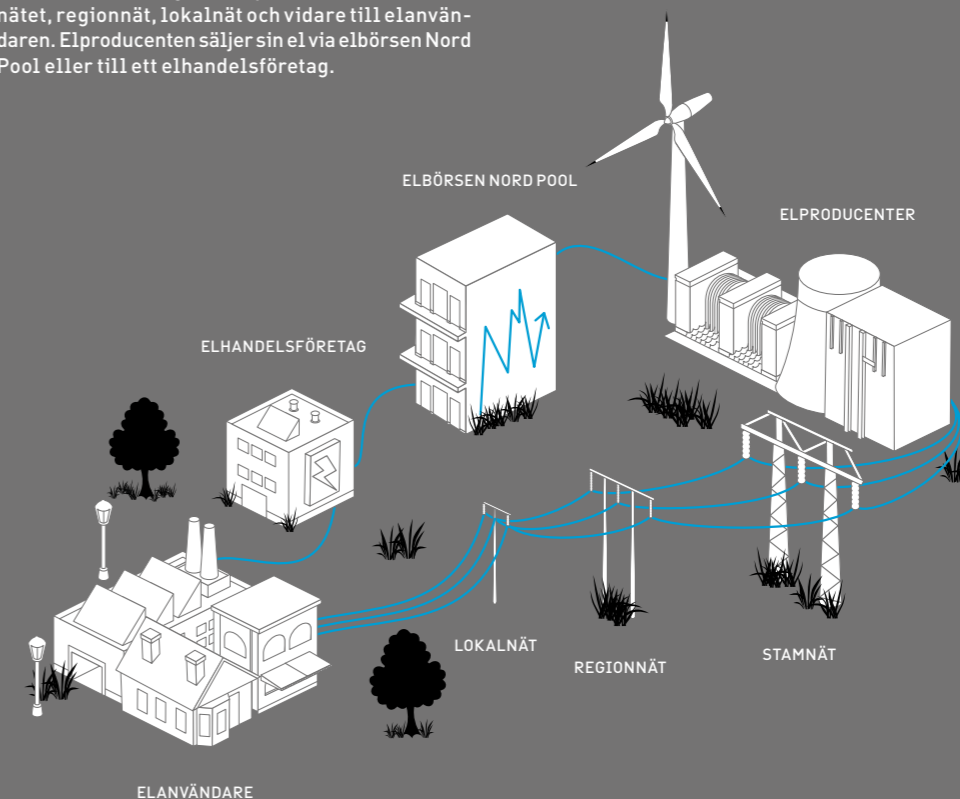
¹ European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E).

ORGANISATION

ELENS VÄG

Här visas elens väg från elproducenten via stamnätet, regionnät, lokalnät och vidare till elanvändaren. Elproducenten säljer sin el via elbörsen Nord Pool eller till ett elhandelsföretag.

VISION OCH VÄRDERINGAR

»EN LEDANDE ROLL FÖR EN SÄKER OCH HÅLLBAR ENERGIFÖRSÖRJNING«

Så lyder Svenska Kraftnäts vision. Den uttrycker verkets ambition att ha en ledande roll på energiområdet – oavsett om det gäller att skapa hög driftsäkerhet, en bättre fungerande elmarknad eller för att ansluta vindkraft och annan förnybar elproduktion. Svenska Kraftnät ska ha ett driftsäkert och personsäkert stamnät. Verket ska arbeta för miljöanpassade och hållbara lösningar för Sveriges energiförsörjning.

Svenska Kraftnäts värdegrund speglar de värderingar som ska vara utmärkande för verket och som verket vill stå för. Verkets fyra värdeord är:

- > Utveckling
- > Ansvar
- > Effektivitet
- > Tydlighet

UTVECKLING

Den snabbt ökande investeringstakten ställer Svenska Kraftnät inför nya utmaningar. Svenska Kraftnät ska utveckla, förnya och bygga ut stamnätet. Verket ska hantera nya tekniska lösningar - utvecklad likströmsteknik (HVDC/VSC), effektiv reglering för att hantera vindkraft och Smart Grids-projekt innefattande allt från ny hårdvara till nya marknadslösningar. Verksamheten ska upprätthålla en hög kompetensnivå och vara aktivt i det europeiska samarbetet. För att klara detta måste Svenska Kraftnät vara utvecklingsorienterat, nyfiket proaktivt och förändringsbenäget.

ANSVAR

Svenska Kraftnät har ett tydligt samhällsansvar, både i kraft av sitt uppdrag och som statlig myndighet. Detta innefattar ansvar för samhällsviktig infrastruktur men också ansvar för att se till att Sverige kan leva upp till

statsmakternas ambitioner och åtaganden i miljö- och klimatpolitiken. Det är genom varje medarbetares personliga ansvarstagande som Svenska Kraftnät kan axla detta samhällsansvar. Ansvar är även en viktig del i Svenska Kraftnäts roll som arbetsgivare.

EFFEKTIVITET

Svenska Kraftnät måste bedriva en effektiv verksamhet och göra det med god kostnadskontroll. Den fortsatta höga investeringstakten understryker kravet på effektivitet. Svenska Kraftnät ska inte bara göra saker rätt, utan också göra rätt saker. En bra verksamhetsplanering, tydliga arbetsprocesser och en ändamålsenlig organisation är förutsättningar för att klara uppgifterna.

TYDLIGHET

Svenska Kraftnät ska behandla allmänhet, kunder, intressenter och media på ett sakligt och objektivt sätt. Svenska Kraftnät ska vara både transparent och tillgängligt. Verket ska vara tydligt i kommunikation och budskap – såväl internt som externt. Ett tydligt och lyhört ledarskap, rak kommunikation och klara ståndpunkter ska vara Svenska Kraftnäts signum.

VIKTIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN

JANUARI

Energiminister Anna-Karin Hatt inviger Fenno-Skan 2, den nya likströmsförbindelsen mellan Sverige och Finland. Förbindelsen ökar överföringskapaciteten mellan Sverige och Finland med 40 procent.

FEBRUARI

Energimarknadsinspektionen rekommenderar regeringen att ge Svenska Kraftnät koncession för en ny 400 kV-kraftledning mellan Hallsberg och Barkeryd (Nässjö). Ledningen utgör den norra grenen av SydVästlänken.

Svenska Kraftnät lämnar investeringsplan för 2013 – 2015 till regeringen. Verkets investeringar beräknas uppgå till 15 800 Mkr under treårsperioden.

MARS

Svenska Kraftnät arrangerar det årliga mötet för kunder och intressenter. Programmet fokuserade främst på vindkraftutbyggnaden och erfarenheterna från elområdesreformen.

APRIL

Svenska Kraftnät får full poäng som en av 20 myndigheter av totalt 192 i Naturvårdsverkets årliga ranking av myndigheternas miljöledningsarbete.

Svenska Kraftnät får koncession för SydVästlänkens södra gren, från Barkeryd (Nässjö) till Hörby. SydVästlänkens södra gren kommer att bidra till en tryggare elförsörjning i Sydsverige och utjämna skillnaderna i elpris mellan södra Sverige och övriga landet.

Svenska Kraftnäts konsult- och entreprenördag med inbjudna gäster genomförs i Stockholm.

MAJ

Styrelsen fattar flera nya investeringsbeslut. Besluten innefattar bl.a. ändrad sträckning i projektet Ekhyddan - Barkeryd, ombyggnad av

etapp tre av stamnätsledningen mellan Stackbo och Hamra, byte av själlandskablarna till Danmark, ny kraftledning mellan Hagby och Anneberg i projektet Stockholms Ström och en ny kraftledning mellan Skogssäter och Stenkullen. Styrelsen beslutar även om två stationer, ombyggnad av Tuna och ny station i Hagby. Även ny driftövervakningskommunikation är med på beslutslistan.

JUNI

Regeringen beviljar koncession för SydVästlänkens norra gren mellan Barkeryd (Nässjö) och Hallsberg. Detta innebär att Svenska Kraftnät har klartecken att påbörja arbetet med att bygga både norra och södra grenen av SydVästlänken.

Effektreserven upphandlas för vintern 2012/2013. Svenska Kraftnät kommer under perioden 16 november 2012 till 15 mars 2013 att förfoga över totalt 1 719 MW.

Svenska Kraftnät börjar aktivt närvara i sociala medier.

JULI

Den nya luftledningen för 400 kV-växelström mellan Stenkullen och Lindome i Västra Götaland tas i drift. Kraftledningen är 32 km lång och stärker Göteborgs elförsörjning.

Svenska Kraftnät tecknar kontrakt med Sirti S.p.A och Technoline S.R.L. för byggandet av likströmsledningen mellan Nässjö och Värnamo. Ledningen ingår i projektet SydVästlänken.

AUGUSTI

De estniska och litauiska stamnätsoperatörerna, Elering och Litgrid blir delägare i elbörsen Nord Pool Spot, Europas största elmarknadsplats.

Svenska Kraftnät lämnar verkets årliga rapport om den svenska kraftbalansen till regeringen. Rapporten redovisar hur kraft-

balansen på den svenska elmarknaden har upprätthållits under den gångna vintern och ger en prognos inför kommande vinter.

Generaldirektör Mikael Odenberg tar första spadtaget för SydVästlänken. Detta sker utanför småländska Ljungby längs sträckningens södra gren. Markägare, närboende, kommun, länsstyrelse och media är inbjudna.

SEPTEMBER

SwePol Link, utlandsförbindelsen mellan Sverige och Polen, som tidigare indirekt ägts via dotterbolag, är nu införlivad i Svenska Kraftnät.

Svenska Kraftnäts styrelse beslutar att höja effektavgiften och sänka energiavgiften från den 1 januari 2013.

Perspektivplan 2025 sänds ut på remiss. Detta är första gången som Svenska Kraftnät redovisar hur verket ser på utvecklingen av det svenska elnätet på femton års sikt och redovisar vilka prioriteringar som verket vill göra.

OKTOBER

Den första delen av Svenska Kraftnäts Elövning 2012 genomförs under två halvdagar med över 100 deltagare från alla nordiska länder. Övningen fokuserar på strategisk ledning, samordning och samverkan vid återställning av elförsörjningen efter en allvarlig händelse.

NOVEMBER

Svenska Kraftnät, Statnett och Fingrid ger den finska stamnätsoperatören i uppdrag att ta över huvudansvaret för ländernas balansavräkning och skapa en gemensam nordisk avräkningsenhet. Ett bolag kommer att etableras för att hantera balansavräkningen i Sverige, Finland och Norge.

DECEMBER

Svenska Kraftnät tecknar kontrakt med SPL Powerlines Sverige AB om entreprenaden för bygget av luftledningen mellan Hallsberg och Bona norr om Motala, som är en del av SydVästlänkens norra gren.

Styrelsen beslutar om en ny metod för frekvensreglering (FRR-A²) från den 1 januari 2013.

² Automatic Frequency Restoration Reserve (FRR-A).

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE 2012

01. STRUKTUR OCH STYRNING

AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄTS UPPDRAG

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att på ett affärsmässigt sätt förvalta, driva och utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat kraftöverföringssystem samt sälja överföringskapacitet. Svenska Kraftnät är också systemansvarig myndighet för el och naturgas samt elberedskapsmyndighet enligt elberedskapslagen.

Svenska Kraftnät har i uppgift att:

- > Bygga ut stamnätet för el baserat på samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar.
- > Svara för tillsyn i frågor om driftsäkerhet hos det nationella elsystemet.
- > Främja konkurrensen på el- och naturgasmarknaderna.
- > Främja forskning, utveckling och demonstration av ny teknik som är av betydelse för verksamheten.
- > Svara för beredskapsplanering inom elsektorn under kris- eller krigsförhållanden.
- > Bedriva tjänsteexport inom verkets verksamhetsområde.
- > Främja dammsäkerheten i landet.
- > Bygga ut, installera och förvalta ledningar för elektronisk kommunikation, främst på stamnätet, och även upplåta nätkapacitet i dessa.
- > Vara kontoförande myndighet enligt lagen (2011:1480) om elcertifikat.
- > Som kontoförande myndighet handlägga frågor enligt lag (2010:601) om ursprungsgarantier för el.
- > Bevaka tillgången på höglastkapacitet i det svenska elsystemet och löpande förmedla information om effekttillgång till marknadens aktörer.
- > Underlätta utbyggnaden av förnybar elproduktion.

- > Årligen till regeringen redovisa sitt arbete som systemansvarig myndighet för naturgas, särskilt uppgifter om förhållanden av betydelse för utvärdering av gasmarknadsreformen.
- > Samråda med Energimarknadsinspektionen vid utförande av inspektionens uppdrag att utarbeta en årlig rapport om försörjningstryggheten för naturgas enligt gällande regler och direktiv.
- > Bevaka de villkor som Europaparlamentet satt upp för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och inom Svenska Kraftnäts verksamhetsområde inkassera kapacitetsavgifter för detsamma.
- > Se till att de regelverk och rutiner som affärsverket disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag.
- > Vara säkerhetsmyndighet för elförsörjningen.
- > Svara för långsiktig planering och inriktning av elproduktionen.
- > Vart annat år genomföra och till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap redovisa ett identifieringsarbete av potentiella europeiska kritiska infrastrukturer inom undersektorn el och ge bedömning av behovet att stärka skyddet av detta.

Svenska kraftnät ska i fråga om dammsäkerhet:

- > Följa klimatförändringarnas påverkan samt följa och medverka i utvecklingen i landet.
- > Verka för att möjligheterna att minska skador till följd av höga flöden utvecklas och tas till vara.
- > Regelbundet rapportera till regeringen om utvecklingen och vid behov föreslå åtgärder.
- > Uppmärksamma behovet av forskning.
- > Svara för tillsynsvägledning enligt .

- förordningen (2011:13) om tillsyn enligt miljöbalken.
- > Vid behov samråda med berörda myndigheter och organisationer.

KONCERNENS STYRNING

Svenska Kraftnät styrs i likhet med statliga förvaltningsmyndigheter av regeringen genom en myndighetsförordning (2007:515), en förordning med instruktionen för affärsverket (2007:1119) samt årliga regleringsbrev. Svenska Kraftnät upprättar varje år en treårig investerings- och finansieringsplan som genom budgetpropositionen underställs riksdagen för godkännande. Verket tillämpar personalföreträdarförordningen (1987:1101), internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Regeringen utser styrelse och myndighetschef (generaldirektör). Generaldirektören och företrädare för personalorganisationerna SACO och ST ingår i styrelsen. Styrelsen beslutar om en arbetsordning för Svenska Kraftnät. Generaldirektören fastställer i sin tur en intern delegationsordning samt ansvarar för beslut om hur den interna organisationen ska utformas och bemannas.

Koncernen Svenska Kraftnät består av moderföretaget, två dotterföretag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge. Det största intresseföretaget är Nord Pool Spot AS med huvudkontor i Oslo³.

INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Intern styrning och kontroll avser den process som syftar till att säkerställa att Svenska Kraftnät med rimlig säkerhet uppfyller de krav på verksamheten som regeringen ställer på myndighetens ledning. Processen bygger på fyra faser utöver kontrollmiljön.

- > Kontrollmiljön, är verkets miljö för intern styrning⁴. Verkets värdegrund återspeglar de värderingar som styr medarbetarnas agerande. Organisationens ledare ska kunna motivera, inspirera och vara goda förebilder. Det genomförs regelbundet aktiviteter för att kompetensutveckla ledare och medarbetare. Det finns även policyer, riktlinjer och anvisningar som styr och stöttar ledare och medarbetare i det dagliga arbetet.
- > Riskbedömning, som innebär att risker för att verksamhetens mål inte kan uppfyllas ska identifieras och värderas. På Svenska Kraftnät identifieras verksamhetsövergripande risker årligen i samband med att verksam-

hetsplanen upprättas. En handlingsplan tas fram för hantering av de risker som identifieras. Riskbedömningen är även en integrerad del i verkets projektarbete och linjeverksamhet, som exempelvis inom området arbetsmiljö. Även inom dessa områden identifieras aktiviteter för att hantera de risker som identifieras.

- > Kontrollaktiviteter, som handlar om vilka kontroller som har valts för att hantera de identifierade riskerna. Det finns inom verket en övergripande policy och riktlinjer för riskhantering. Kontrollåtgärder inom den ekonomiska redovisningen är t.ex. tydliga beslutsprocesser för väsentliga beslut samt resultatanalyser. Därutöver utförs avstämningar, såväl manuella som maskinella. De omfattar bl.a. rutiner för att säkerställa existens av tillgångar och skulder samt att tillgångar, skulder och finansiella transaktioner blivit korrekt bokförda. Utbildning och kompetenshöjande åtgärder ingår också i verkets kontrollaktiviteter.
- > Information och kommunikation, som börjar med att skapa medvetenhet hos verkets medarbetare om riktlinjer och policyer inklusive befogenheter och ansvar. Viktiga verktyg för detta är Svenska Kraftnäts intranät, kontinuerlig utbildning av medarbetarna samt arbetsplatsmöten och e-post. Styrelsen får via generaldirektören och revisionskommittén information om utveckling av arbetssätt för att säkerställa intern styrning och kontroll. Extern kommunikation består av bl.a. rapportering till andra myndigheter och extern finansiell rapportering. Det finns även en beslutad policy för kommunikation och en presspolicy. Hemsidan är en viktig del av verkets kommunikation. Här publiceras årsredovisningar, delårsrapporter och andra dokument som är väsentliga för allmänheten.
- > Uppföljning, som syftar till att säkerställa effektiviteten i processen genom ett flertal aktiviteter, såsom uppföljning av verksamheten mot fastställda mål, revisioner och andra uppföljningar. Uppföljning av mål och risker inom ramen för verksamhetsplaneringen sker kvartalsvis med en årssammanfattning i februari efter avslutat verksamhetsår.

³ Se avsnitt Dotter- och intresseföretag för mer detaljerad information.

⁴ Se avsnittet ovan om Koncernens styrning.

Inom övriga områden sker uppföljning årligen, enligt respektive projekt- och uppdragsplan eller efter överenskom- melse för enskilda arbetsuppgifter. Internrevisorn rapporterar löpande sina iakttagelser till generaldirektören samt till styrelsen och dess revisions- kommitté. De externa revisorerna genomför även särskilda granskningar av verksamhetsområden.

Svenska Kraftnäts styrelse har en revisions- kommitté. Den leds av styrelsens vice ord- förande och bereder den årliga internrevisionsplanen samt frågor om riskbedömning, intern kontroll och finansiell rapportering.

AKTIVITETER UNDER 2012

Under 2012 har verket arbetat med intern styrning och kontroll enligt ovan beskrivna faser. Den riskbedömning som utförts och följts upp har i huvudsak varit på en verksövergripande nivå när det gäller verksamhetsplanerings- processen, pågående projekt och arbetsmiljö. Aktiviteter har även skett för att förbättra verkets arbete inom de områden där Riksrevisio- nen gjort iakttagelser vid sina granskningar. I huvudsak har dessa iakttagelser berört års- redovisningen, anläggningstillgångar, inköp och upphandling, betalningsrutiner samt för- ordningen om intern styrning och kontroll.

Under året har planering skett i syfte att påbörja en mer övergripande översyn av hur verket arbetar med intern styrning och kon- troll. Detta är en del i verkets kontinuerliga arbete för att förbättra och hålla en hög nivå av intern styrning och kontroll.

VERKSAMHETSPLANERING

I Svenska Kraftnäts riktlinjer för verksamhets- planering beskrivs det regelverk och den pro- cess som gäller för Svenska Kraftnäts verk- samhetsplanering och tillhörande riskanalys. Riktlinjerna ska säkerställa att verket lever upp till kraven enligt förordningen om intern styrning och kontroll. Genom verksamhets- planen bryts Svenska Kraftnäts uppdrag i instruktion och regleringsbrev ner till kon- kreta verksamhetsmål⁵.

Delaktighet har varit fokus i arbetet med verksamhetsplanen för 2013. Detta har genom- syrat arbetet från ledningsgrupp till enskilda medarbetare på enheterna. Syftet har varit att få en bättre och bredare förankring av de mål som tas fram.

Processen inkluderar att ta fram långsiktiga och kortsiktiga mål samt att utföra en risk-

analys. Som utgångspunkt finns en vision och målbild som bygger på Svenska Kraftnäts upp- drag, en omvärldsanalys och en analys av interna förhållanden. Målområden används för att gruppera målen. Målen visar vad verket kommer att fokusera på de närmaste åren. Omvärldsanalys och målområden bildar till- sammans de planeringsföretsättningar, som beslutas av generaldirektören. Detta doku- ment är det första steget i planeringsarbetet och syftar till att all verksamhet ska planeras med samma utgångspunkter.

Förutom vid framtagandet av planerings- företsättningarna görs alla delar i verksam- hetsplaneringen på avdelnings- och enhets- nivå. Av de mål som tagits fram för respektive avdelning har sedan några, som ansetts mer övergripande, aggregerats till verksnivå.

Rapportering av måluppfyllnad och risk- analys har skett kvartalsvis på både avdel- nings- och verksnivå.

RISKHANTERING

Koncernens hantering av risk, enligt förord- ningen om intern styrning och kontroll, är integrerad i verksamhetsplaneringens olika steg. Risker på verksnivå sammanställs i en riskrapport tillsammans med en handlings- plan. Dessa risker hanteras av de avdelningar där riskerna uppkommer. Uppföljningen av samtliga risker sker i samband med kvartals- rapporteringen.

Under 2012 har många åtgärder vidtagits för att begränsa riskerna. Inga nya väsentliga ris- ker har identifierats under 2012. Detta medför att det även inför 2013 finns 20 identifierade väsentliga risker upptagna i den »Riskanalys enligt förordningen om intern styrning och kontroll« som årligen beslutas av styrelsen.

VERKSAMHETSRIKES

Svenska Kraftnäts verksamhet har en central betydelse för den svenska elförsörjningen. Den är därmed att betrakta som synnerligen sam- hållsviktig på både kort och lång sikt. Verksam- heten kan utsättas för störningar och påfrest- ningar av många olika slag. Störningar kan bero på tekniska brister eller avsiktliga handlingar med syfte att vålla skada. Denna analys redovisas till regeringskansliet och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Risken för den typ av driftavbrott på stam- nätet som får allvarliga konsekvenser för sam-

⁵ Se avsnitt Koncernens styrning för information om vilka förordningar som styr Svenska Kraftnäts verk- samhet.

hället och följer för slutkunderna är relativt liten. Stamnätet är robust uppbyggt med goda möjligheter att upprätthålla elförsörjningen även under störda driftförhållanden. Risken för ett stort elavbrott kan dock inte helt elimi- neras. Svenska Kraftnät vidtar en rad åtgärder, bl.a. genom ett omfattande investeringspro- gram för att ytterligare öka driftsäkerheten i stamnätet.

Risken och sannolikheten för sabotage mot Svenska Kraftnäts anläggningar är för närvarande liten. Hotbilden kan dock snabbt förändras. Vid om- eller nybyggnad av Svenska Kraftnäts stationsanläggningar har det fysiska skyddet höjts avsevärt genom bättre skalskydd. En utredning har även ut- förts för att identifiera de delar i stamnätet som är mest sårbara vid ett eventuellt sabo- tage. Kameraövervakning installeras för över- vakning av anläggningarna och viktiga delar förses med larm.

Svenska Kraftnät driver i dag ett stort antal utbyggnadsprojekt för ledningar och stationer. Det krävs mycket resurser och specifik kompe- tens både internt inom verket och externt bland de entreprenörer, projektörer och konsulter som anlitas för bygge av stationerna och led- ningarna. För att täcka upp resurs- och kompe- tensbrister anställer såväl Svenska Kraftnät som verkets entreprenörer många nya medar- betare. Arbete pågår fortlöpande med att för- bättra projektstyrning, projektledning, upp- följning och kontroll.

FINANSIELLA RISKER

Svenska Kraftnät exponeras för finansiella risker som exempelvis kreditrisker, valutarisker, ränterisker och likviditetsrisker. Hante- ringen av dessa regleras genom finanspolicyn. De risker såsom t.ex. prisrisker som Svenska Kraftnät exponeras för genom upphandling av nätförluster hanteras genom riktlinjer för upp- handling av nätförluster.

ÖVRIGA RISKER

Svenska Kraftnäts förmåga att övervaka och styra stamnätet bygger på väl fungerande IT- och telekommunikationssystem. För att säker- ställa driften av IT- och telekommunikations- systemen är de byggda med hög redundans. En viktig del i driftsäkerheten är även att analy- sera och åtgärda brister i IT-säkerheten. Det sker både vad gäller teknik, regler och rutiner samt genom arbete med beteende och en tydlig ansvarsfördelning.

Svenska Kraftnät har ett miljölednings- system för att säkerställa och strukturera

miljöarbetet inom hela organisationen. Detta är viktigt för att verket ska följa miljölagstift- ningen och för att miljöprövningar inte ska försena investeringsprojekten. Därtill utför verket miljörevisioner och miljökrav ställs vid upphandling av bygg- och underhållsentre- prenader. Verket arbetar med utbildningar och kommunikation internt för att hela tiden öka medvetandet om de miljökrav som verket ska följa.

DOTTER- OCH INTRESSEFÖRETAG

Koncernen Svenska Kraftnät har två dotter- företag samt fem intresseföretag i Sverige och Norge.

DOTTERFÖRETAG

SwePol Link AB

Företaget har fram till den 31 augusti 2012 ägt och förvaltat likströmslänken SwePol Link mellan Sverige och Polen. Den 31 augusti 2012 förvärvade Svenska Kraftnät 50 procent av utlandsförbindelsen. Övriga 50 procent har avyttrats till det polska stamnätsföretaget PSE S.A. Ägarna i SwePol Link AB och dess dotterbolag SwePol Link (Poland) Sp z o.o. har beslutat att likvidera bolagen, eftersom dessa inte längre bedriver någon verksamhet. Likvi- dationen beräknas bli slutförd under första delen av 2013.

Omsättningen i SwePol Link-koncernen uppgick till 226 (337) Mkr, varav SwePol Link AB omsatte 129 (238) Mkr och det polska dotter- bolaget 118 (99) Mkr.

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB

Bolaget ägs helt av Svenska Kraftnät och har till uppgift att driva och underhålla de gas- turbinanläggningar som Svenska Kraftnät behöver för att hantera störningar i kraft- systemet. Bolaget äger elva gasturbiner i Varberg, Norrköping, Trollhättan, Norrtälje och Göteborg med en sammanlagd kapacitet på 700 MW.

Omsättningen uppgick till 81 (84) Mkr.

Svenska Kraftkom AB

Bolaget, som sedan 2003 inte har haft någon verksamhet, avyttrades i december 2012.

Omsättningen uppgick till 0 (0) Mkr.

INTRESSEFÖRETAG

Nord Pool Spot AS

Företaget organiserar en handelsplats för den fysiska handeln med el i Norden och Estland, den så kallade elspotmarknaden. Under 2012 ändrades ägarstrukturen och stamnätsföreta-

gen Svenska Kraftnät och Statnett äger numera vardera 28,78 procent av bolaget. Energinet.dk och Fingrid äger vardera 19,18 procent medan Elering och Litgrid äger vardera 2,04 procent.

Bruttoomsättningen uppgick till 90 000 (115 000) MNOK och nettoomsättningen till 195 (145) MNOK. Den fysiska handeln på Nord Pool Spot uppgick till 432 (316) TWh.

Triangelbolaget D4 AB

För delägarnas räkning förvaltar bolaget optoförbindelserna Stockholm – Oslo – Göteborg – Malmö – Stockholm. Intäkter från uthyrning förs direkt vidare till delägarna. Bolaget ägs till lika delar av Svenska Kraftnät, Vattenfall AB, Fortum Distribution och Tele2.

Omsättningen uppgick till 25 (32) Mkr.

Kraftdragarna AB

Bolaget har som främsta uppgift att för ägarnas räkning säkerställa transportberedskapen för transformatorer, reaktorer och andra tunga komponenter som ingår i elförsörjningssystemet.

Delägarna är Svenska Kraftnät med 50 procent, Vattenfall med 25 procent och Vattenfall Eldistribution med 25 procent.

Omsättningen uppgick till 44 (44) Mkr.

STRI AB

Bolaget bedriver forskning och utveckling inom området elkraftöverföring på uppdrag av delägarna och andra. Delägarna är Svenska Kraftnät med 25 procent, ABB med 50 procent, Statnett med 12,5 procent och Det Norske Veritas med 12,5 procent.

Omsättningen uppgick till 84 (82) Mkr.

Elforsk AB

Elforsk bedriver gemensam verksamhet inom forskning och utveckling för elkraftbranschen i Sverige. Svenska Kraftnät är huvudsakligen engagerat inom de delar som rör överföringen av el och utvecklingen av elmarknaden. De viktigaste inriktningarna är miljöfrågor, underhåll och förnyelse av anläggningar samt stöd till doktorandprojekt. Svenska Kraftnät äger 25 procent och branschorganisationen Svensk Energi 75 procent av bolaget.

Omsättningen uppgick till 138 (110) Mkr.

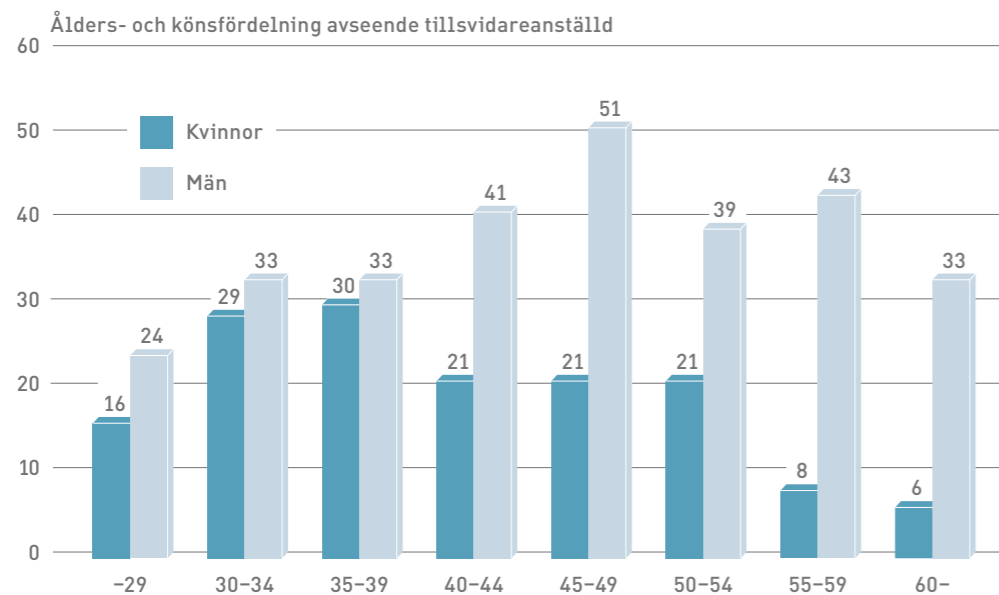
Resultat

De intresseföretag som ingår i koncernen och har störst påverkan på koncernens resultat är Nord Pool Spot AS och Kraftdragarna AB. Svenska Kraftnäts resultatandel i respektive företag tas med i koncernens resultat. Resultatandelarna uppgick till 23 (9) Mkr, varav 9 Mkr avser resultat från emission i Nord Pool Spot AS.

RESULTATANDELAR FRÅN INTRESSEFÖRETAG (MKR)	2012	2011
Nord Pool Spot AS	21	6
Kraftdragarna AB	1	2
Övriga	1	1
SUMMA	23	9

MEDARBETARE

Antalet medarbetare, arbetsbelastningen och behovet av att använda externa resurser ökar kraftigt. Det internationella arbetet drar allt större interna resurser. Nya teknikområden och tillkommande arbetsuppgifter ställer krav

på ny kompetens. Behoven kommer i en tid när flera anställda med nyckelkompetens närmar sig pensionsåldern.

Svenska Kraftnät har valt att bemanna strategiskt viktiga arbetsuppgifter med egna medarbetare. Som beställarorganisation kan verket inte direkt styra vilka kompetenser som ska finnas på marknaden och det blir därför en viktig utmaning att samarbeta med konsulter och entreprenörer för att behålla, för Svenska Kraftnät, viktig kompetens inom branschen.

En växande och alltmer komplex organisation ställer ökade krav på ett förändrat och utvecklat arbetssätt. Det gäller såväl i planering och prioritering av projekt och underhåll som för interna kommunikationskanaler och utförandet av administrativa stöduppgifter. I samma takt ökar behoven av väl fungerande administrativa, oftast IT-baserade, stödsystem.

Stora omvärldsförändringar och ett vidgat uppdrag ställer krav på en långsiktig och väl genomtänkt kompetensförsörjning som utgår från verksamhetens krav och behov. Svenska Kraftnät eftersträvar en bra balans av ålder, kön och etnicitet. Verket ska dessutom vara en säker arbetsplats med friska medarbetare.

För att klara de framtida utmaningarna ställs allt större krav på ledarna. Ett tydligt, förankrat och ett målstyrt ledarskap är en av flera viktiga förutsättningar för att skapa en bra, effektiv och värdestyrd arbetsplats. För att ytterligare stärka Svenska Kraftnäts varumärke och attraktionskraft som arbetsgivare har projektet »Sveriges Bästa Arbetsplats« inlett. Där har genomförts aktiviteter i syfte att utveckla och behålla medarbetarna samt attrahera nya kompetenser. Målet är att Svenska Kraftnät ska bli en av Sveriges tio bästa arbetsgivare 2015. En medarbetarundersökning genomfördes i början av året som visade att Svenska Kraftnät redan nu är en mycket bra arbetsgivare.

Koncernen hade vid årets slut 449 (399) tillsvidareanställda. Omräknat till heltidssysselsatta är det 440 (388) varav 294 (261) män och 146 (127) kvinnor. Personalomsättningen uppgick till 6,5 (6,0) procent inklusive pensionsavgångar. Sjukfrånvaron var under året 2,0 (2,1) procent. Medelåldern inom Svenska Kraftnät är 44 (45) år.

Inom en femårsperiod beräknas ett fyrtiotal medarbetare lämna verksamheten genom pensionering. Åldersprofilen har väsentligt förändrats under den senaste tioårsperioden. Från att ha varit en organisation med många äldre medarbetare är åldersprofilen nu betydligt mer balanserad. Se diagrammet till vänster.

NYCKELTAL, MÅL OCH UTFALL

NYCKELTAL, MÅL OCH UTFALL	UTFALL 2011	MÅL 2012	UTFALL 2012	MÅL 2013
Tillsvidareanställda	399	475	449	500
Heltidssysselsatta	388	460	440	480
Personalomsättning totalt	6,0%	<5%	6,5%	<5%
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar	2,8%	<2,5%	4,0%	<2,5%
Medelålder	45 år	<45 år	44 år	<45 år
Andelen kvinnor	33%	>33%	33%	34%
Andelen kvinnliga ledare	44%	>40%	46%	>40%
Utländsk bakgrund (SCB:s def.)	12%	>13%	11%	>12%
Sjukfrånvaro	2,1%	<2%	2,0%	>2%
Heltidsfriska (inga sjukdagar)	62%	>62%	54%	>60%
Andelen långtidssjuka över 60 dagar	0,8%	<1%	0,6%	<1%
Antalet långtidssjuka på heltid	1	0	1	0
Nyanställningar	48	85	83	70
Medelålder på de nyanställda	37 år	35 år	38 år	<40 år
Andelen kvinnor av de nyanställda	31%	>40%	36%	>40%
Jobbrotation, antal personer	16	>25	25	>25

Den tydligaste avvikelserna gäller antalet anställda och det lägre utfallet jämfört med målet beror främst på högre personalomsättning samt sent påbörjade eller utdragna rekryteringsprocesser. Andelen medarbetare utan några sjukdagar har minskat, vilket betyder att andelen korttidssjuka har ökat jämfört med långtidssjuka. Varje avdelning har redovisat vilka kompetensområden som är väsentliga för verksamheten ett par år framåt samt vilka kompetensgap som behöver åtgärdas. Redovisningen indikerar var i organisationen nyckelpersonsberoendet är högt och vilka risker som kan uppkomma om gapen inte åtgärdas.

I stort sett samtliga medarbetare har genomfört ett utvecklingssamtal, där även individuella utvecklingsplaner har dokumenterats.

Årligen genomförs en analys av erfarenhet och kompetens hos de medarbetare som kommer att sluta under den kommande femårspe-

rioden. Analysen visar vilka medarbetare som har verksamhetskritisk kompetens som i någon form måste överföras till yngre medarbetare. Under 2012 har 34 medarbetare planerats för sådan kompetensväxling, varav 14 med verksamhetskritisk kompetens.

Ett trainee-program med sex (sju) unga ingenjörer startade den 1 september 2012. Programmet pågår i ett år och fortsätter därefter med en utlandspraktik för några av deltagarna. Svenska Kraftnät har medverkat i fyra (fyra) arbetsmarknadsdagar på utvalda högskolor och har varit handledare i åtta (ett) examensarbeten.

Svenska Kraftnät har fortsatt satsningen på att vara en frisk och säker arbetsplats. Vid långtidssjukdom reagerar verket snabbt och efter två veckors sjukskrivning ska en handlingsplan upprättas mellan medarbetare och chef. Det bidrar till att i stort sett alla långtidssjuka återgår i tjänst. Under hösten har riskbedömningar av arbetsmiljön genomförts i hela organisationen. Arbetet med hälsa och säkerhet i verkets investeringsprojekt har stärkts under året. Inga allvarliga olyckor har under året inträffat i Svenska Kraftnäts verksamhet.

SJUKFRÅNVARO [%]	-29 år	30-49 år	+50 år	TOTALT
Kvinnor	0,7	3,2	3,0	2,8
Män	1,7	1,2	2,0	1,5
TOTALT	1,2	1,9	2,2	2,0

Svenska Kraftnät uppfattas som en mycket jämställd och föräldravänlig arbetsplats där stor hänsyn tas till medarbetare med olika bakgrund. Andelen kvinnor i organisationen ökar stadigt och är nu över en tredjedel. En uppdaterad mångfaldsplan presenterades under våren.

Under året har ett nytt koncept för ledarförskörning och ledarutveckling implementerats. Blivande chefer ska tydligare identifieras och i ledarprogrammet ges verktyg för att hantera ledarskapets olika dimensioner. I ett annat program utbildas nya chefer i hur Svenska Kraftnät styrs. Under året har cheferna i ökande omfattning fått individuellt stöd i sitt ledarskap. För tio år sedan hade Svenska Kraftnät endast en kvinnlig chef. I dag är hälften av Svenska Kraftnäts chefer kvinnor. Arbetet med att implementera verkets värdegrund har fortsatt under året och omfattar såväl medarbetare som chefer.

Svenska Kraftnät samverkar med andra

myndigheter genom ett arbete som samordnats av Arbetsgivarverket. Svenska Kraftnät är därtill ordförande i Affärsverksdelegationen, där ett omfattande erfarenhetsutbyte och utvecklingsarbete bedrivs i syfte att stärka staten som arbetsgivare.

MÅL FÖR KOMPETENS-FÖRSÖRJNINGEN 2013

Ett stort antal nya medarbetare kommer att rekryteras. Svenska Kraftnät kommer enligt plan att ha drygt 500 anställda vid utgången av 2013. Rekryteringsprocessen och introduktionen av nya medarbetare ska ytterligare förbättras. Svenska Kraftnät kommer att genomföra en kompetensanalys, som ska säkerställa att hela organisationen har rätt kompetens för att klara mål och utmaningar. Analysen kommer också att beskriva aktiviteter för att klara kompetensväxlingen från äldre till yngre medarbetare.

Svenska Kraftnät ska under året förtydliga medarbetarnas möjlighet att göra karriär inom verket, även i olika specialistroller.

Cheferna erbjuds ett ledarprogram för såväl personlig utveckling som praktiskt ledarstöd. Verket kommer att identifiera tolv möjliga chefskandidater och genomföra ett förberedande ledarprogram för dem.

Området hälsa och säkerhet kommer ytterligare att utvecklas, särskilt i utbyggnadsprojekten. Arbetsmiljöarbetet ska följas upp med riskbedömningar i varje del av verksamheten och formen för incidentrapportering kommer att stärkas.

Arbetet med jämställdhet och mångfald fortsätter enligt plan.

En aktivitetsplan har tagits fram för verkets värdegrundsarbete. Diskussioner kommer att föras med medarbetarna om Svenska Kraftnäts värdegrund. Slutmålet är en intern skrift som beskriver Svenska Kraftnäts värdegrund, ledarkriterier och utmaningar från olika interna perspektiv.

Arbetet med att stärka Svenska Kraftnät som arbetsgivare fortsätter och mätningar kring detta kommer att göras bland studenter och hos egna medarbetare. Verket kommer att delta på fyra arbetsmarknadsdagar och erbjuda minst sju examensarbeten.

Övriga mål för 2013 kan utläsas av tabellen för nyckeltal, mål och utfall.

MÅL FÖR KOMPETENS-FÖRSÖRJNINGEN 2014/2015

Arbetet med att stärka Svenska Kraftnäts attraktivitet som arbetsgivare kommer att

fortsätta. Den växande organisationen gör att ledarförskörningen blir allt viktigare. Det långsiktiga målet är att alla chefer uppfyller de krav som ställs på dem genom ledarkriterierna. Arbetsmiljön för medarbetare och konsulter och i byggprojekten kommer att kräva mer resurser. Svenska Kraftnät är beroende av tung teknikkompetens och är därför aktivt på utvalda högskolor för att locka unga akademiker till verksamheten. Det uppskattade trainee-programmet kommer även fortsättningsvis att vara en del i detta arbete.

I verksamhetsplanen finns följande långsiktiga mål:

- > Svenska Kraftnät är en av Sveriges tio mest attraktiva arbetsgivare 2015.
- > Svenska Kraftnäts värdegrund är välkänd och genomsyrar hela verksamheten.
- > Svenska Kraftnät rekryterar, utvecklar och behåller medarbetare och ledare så att rätt kompetens finns för att uppnå verksamhetens mål.
- > Kompetensförsörjning är långsiktig och väl genomtänkt. Den utgår från verksamhetens behov samt strävar mot balans i ålder och kön och etnicitet.
- > Svenska Kraftnäts ledare är tydliga, ansvarsfulla och levererar resultat i tid.
- > Svenska Kraftnät är en arbetsgivare där jämställdheten och mångfalden är självklar.
- > Svenska Kraftnät har ett aktivt arbetsmiljöarbete som bidrar till en hälsosam och säker arbetsplats.
- > Det sker inga olyckor i verkets anläggningar och arbetsplatser.
- > Lönebildning med resultat i fokus där lön och andra villkor sätts genom dialog mellan chef och medarbetare.
- > Vid viktiga förändringar ska medarbetare bidra med idéer och aktivt delta i processer till färdigt förslag.

02. FINANSIELLA MÅL OCH INVESTERINGAR

FINANSIELLA MÅL

Enligt regleringsbrevet för 2012 ska Svenska Kraftnät uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital på 6 procent efter schablonmässigt avdrag för skatt om 26,3 procent exklusive resultatandelar från avyttringar i intresseföretag samt exklusive flaskhalsintäkter (kapacitetsavgifter) som överstiger kostnader för mothandel och inte nyttjats för en eventuell sänkning av nättariffen. Räntabiliteten för 2012 uppgick till 9,5 (6,1) procent på justerat eget kapital, vilket innebär att målet uppnåddes. I affärsverket uppgick räntabiliteten till 10,0 (5,9) procent.

Skuldsättningsgraden uppgick till 30,4 (37,4) procent, vilket är i överensstämmelse med regleringsbrevets tak om högst 80 procents skuldsättningsgrad. I affärsverket uppgick skuldsättningsgraden till 32,5 (28,9) procent.

Regeringens utdelningspolicy innebär att 65 procent av årets resultat för koncernen ska utdelas till staten. Extra utdelning kan också förekomma vilket inte skett under året.

INVESTERINGAR

Svenska Kraftnät är inne i en period med hög investeringstakt. Det finns en mängd drivkrafter bakom investeringarna i stamnätet. De främsta är marknadsintegration vilket bl.a. innebär att strukturella flaskhalsar byggs bort, utbyggnad för förnybar elproduktion, effekthöjningar i kärnkraftverken, behov av en mer robust elförsörjning samt ökat behov av att reinvesteringar i gamla anläggningar.

Svenska Kraftnät har under året arbetat med en långsiktig utvecklingsplan för stamnätet, den s.k. Perspektivplan 2025. I planen, som även skickats ut på remiss, redovisar verket hur utvecklingen av det svenska elnätet ser ut på ca femton års sikt. Planen ska färdigställas under våren 2013.

De nätförstärkningar som Svenska Kraftnät genomför delas upp i två huvudgrupper.

Den ena är förstärkningar som följer av den

tvingande skyldigheten för nätbolag att ansluta ny elproduktion. Den andra är de förstärkningar som föranleds av Svenska Kraftnäts egna analyser av överföringsbehovet i stamnätet och till grannländerna. I huvudsak gäller dessa förstärkningar de interna huvudsnitten, dvs. överföringskapaciteten mellan de fyra svenska elområdena samt förbindelserna till utlandet.

Koncernens investeringar uppgick till 2 375 (2 771) Mkr. Nyinvesteringarna var 2 020 (2 290) Mkr och reinvesteringarna 355 (481) Mkr.

Investeringarna för affärsverket har reducerats med 507 Mkr avseende koncernintern transaktion med anledning av försäljningen av likströmslänken SwePol Link.

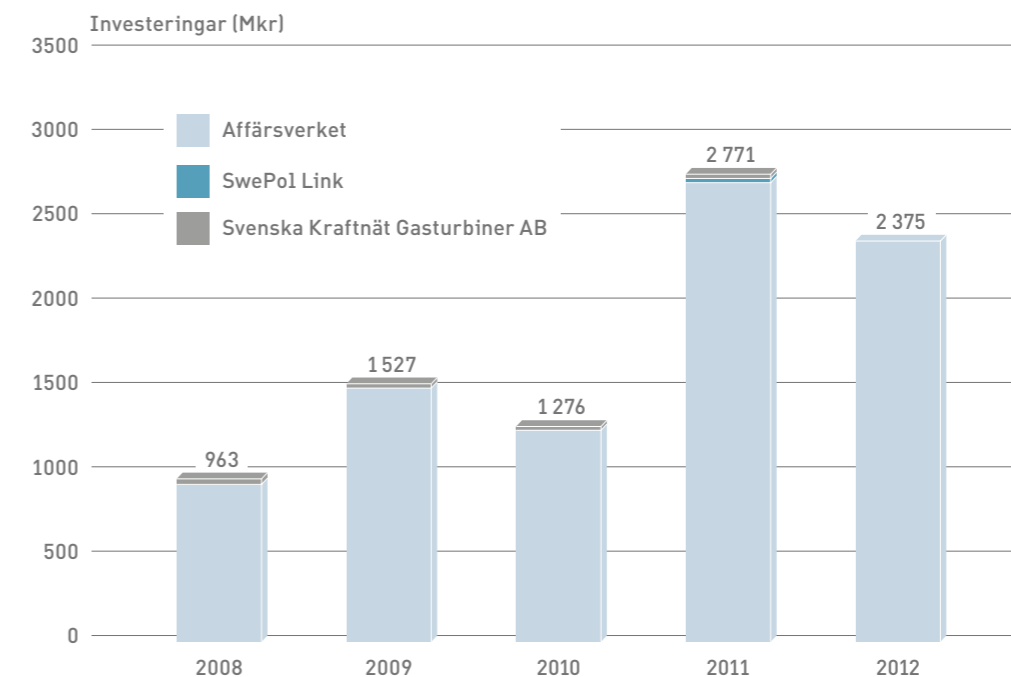
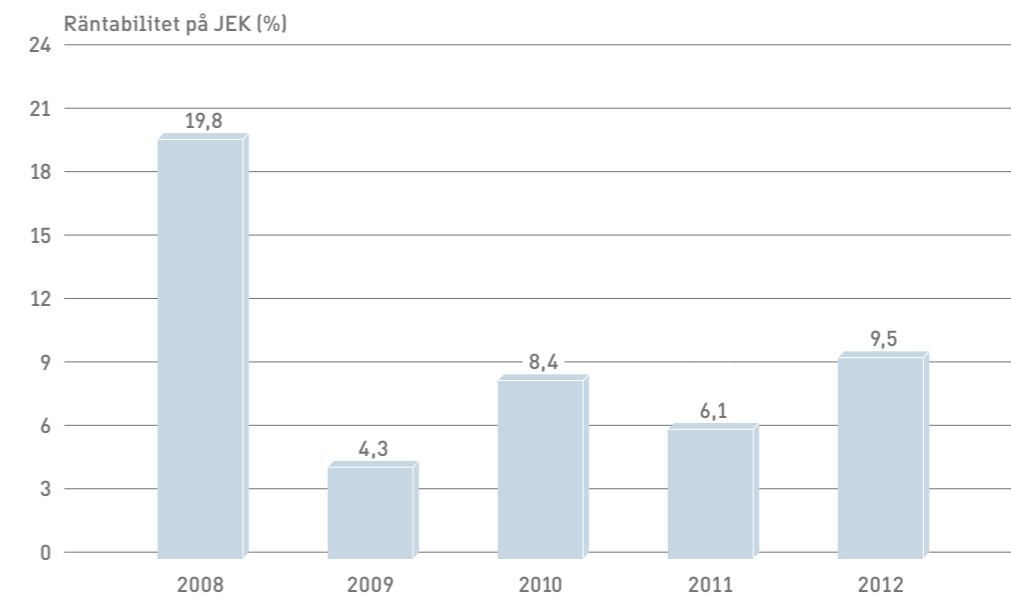
Investeringarna fördelade sig på följande sätt inom koncernens företag.

INVESTERINGAR (MKR)	2012	2011
AFFÄRSVERKET		
Nätinvesteringar	2 814	2 649
Optoinvesteringar	25	11
Övriga immateriella investeringar	40	62
SUMMA AFFÄRSVERKET	2 879	2 722
varav koncernintern transaktion	-507	-
SwePol Link	0	25
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	3	24
SUMMA	2 375	2 771

Inför 2012 godkände riksdagen en investeringsplan om 3 000 Mkr. Investeringar i stamnätet har dock blivit lägre än planerat då projektens tidplaner förändrats och förskjutits.

ÖKAD MARKNADSINTEGRATION

Den planerade likströmsförbindelsen Syd-Västlänken är Svenska Kraftnäts största

investering någonsin. Den är beräknad till över elva miljarder kronor och omfattar ett tjugotal delprojekt. SydVästlänken syftar till att förstärka driftsäkerheten och öka överföringskapaciteten i stamnätet till södra Sverige och Norge. Förbindelsens kapacitet kommer att bli 1 200 MW.

NordBalt är en utlandsförbindelse som ska byggas mellan Sverige och Litauen. Syftet är att sammankoppla en framväxande baltisk elmarknad med den nordiska och europeiska. Förbindelsen bidrar även till att förbättra de baltiska staternas försörjningssäkerhet. Nord-Balt är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Kraftnät och de baltiska stamnätsföretagen Litgrid och Latvenenergo och är prioriterat av EU-kommissionen. Inom ramen för European Energy Programme for Recovery (EPR) har kommissionen avsatt 175 miljoner euro till projektet. Förbindelsens kapacitet kommer att bli 700 MW.

Ledningen mellan Stackbo och Hamra byggdes i början av 1950-talet. Det gör att den inte är anpassad för den överföringskapacitet som krävs när den nya ledningen mellan Sverige och Finland (Fenno-Skan 2) är i drift och ny vindkraft ansluts. En ny 400 kV-ledning byggs därför i befintlig ledningsgata och den gamla ledningen rivs. Under året har två av totalt tre etapper slutförts, vilket resulterat i 55 km ny ledning.

En ny 400 kV-ledning har byggts mellan Stenkullen och Lindome för att säkra en tillförlitlig elförsörjning av Göteborgsområdet. Projektet är också ett första steg för att öka kapaciteten över det s.k. Västkustsnittet.

Det finns en stor potential för vindkraft i Dalsland, Bohuslän och Västergötland. Enbart i området mellan Borgvik och Stenungsund finns planer på närmare 2 500 MW vindkraftsproduktion. För att mata ut denna vindkraftsproduktion byggs en ny ledning mellan Skogsäter och Stenkullen samt en ny 400/130 kV stamnätsanslutning i Loviseholm. Ställverket i Skogssäter strax väster om Trollhättan blir därmed ett ännu viktigare centrum för överföring av vindkraftsproducerad el, import av el från Norge och överföring av vattenkraftsel från norra Sverige. Totalt kan närmare 1 700 MW komma att överföras genom Skogssäter när all vindkraft är i drift.

Investeringarna i syfte att öka marknadsintegration och motverka flaskhalsar i elnätet har under året uppgått till 1 416 (1 795) Mkr.

VINDKRAFT

I Markbygden, nordväst om Piteå, planeras en

vindkraftspark i ett 450 km² stort område. När parken är klar beräknas den totala effekten vindkraft som kan levereras uppgå till 3 000–4 000 MW. Denna stora effekt kräver flera nya anslutningspunkter i stamnätet. Under 2012 har arbetet med att uppföra den första anslutningspunkten, en 400 kV-station, Råbäcken, påbörjats.

Ett nytt 400 kV-ställverk har uppförts i Storfinnforsen för att möjliggöra anslutningar även ny vindkraftspark på 1 000 MW. Stationen togs i drift 19 januari.

Nära Blaisjön i Västerbotten har ett nytt 400 kV-ställverk uppförts för att möjliggöra anslutning av en ny vindkraftspark på 225 MW. Stationen togs i drift 23 april.

Två vindkraftparker planeras i kommunerna Örnsköldsvik och Åsele. För att kunna ta hand om den producerade elen har ställverket i Hällby byggts ut. Stationen togs i drift 18 september.

En omfattande vindkraftsutbyggnad sker på Gotland. Under 2012 har Svenska Kraftnät projekterat en anslutning av elnätet på Gotland till det svenska stamnätet. I planerna finns två 500 MW-likströmslänkar mellan fastlandet och Gotland, eftersom de två befintliga regionnätetsförbindelserna inte räcker till för den planerade utbyggnaden av vindkraften.

Utanför Bräcke i Jämtlands län håller en vindkraftspark på att uppföras. Den planeras bestå av 40-talet vindkraftverk med en total installerad effekt om ca 100 MW. Under året har därför bygget av ett nytt 220 kV-ställverk påbörjats utanför Bräcke.

Under året har investeringar för att anpassa stamnätet till planerade vindkraftsinvesteringar uppgått till 125 (70) Mkr.

EFFEKTHÖJNINGAR I KÄRNKRAFTVERKEN

Anslutningarna av kärnkraftverken till stamnätet är anpassade till anläggningarnas ursprungliga produktionskapacitet. Sedan 1980-talet har kärnkraftverken succesivt ökat sin leverans av el. Omfattande förstärkningar krävs i de anslutande näten för att kärnkraftverken ska kunna öka sin produktion av el ytterligare. Svenska Kraftnät utreder hur nya nätstrukturer vid kärnkraftverken ska utformas. Verket kommer att uppföra tre nya 400 kV-ledningar från kärnkraftverket i Forsmark och en ny ledning från Oskarshamns kärnkraftverk. Ett nytt ställverk, Råsten, kommer att byggas söder om Forsmark. Ett nytt ställverk, Ekhyddan, i anslutning till Oskarshamn togs i drift i juli 2012.

Investeringar med anledning av kärnkraf-

tens effekthöjningar har under året uppgått till 21 (62) Mkr.

FÖRÄNDRAD NÄTSTRUKTUR

Expansionen av Stockholm har gjort det nödvändigt att se över nätstrukturen som förser staden med el. Utbyggnadsprojektet Stockholms Ström omfattar investeringar om 5 630 Mkr, varav 4 600 Mkr för Svenska Kraftnäts del. Det är nätägarna Svenska Kraftnät samt nätförretag inom Vattenfall och Fortum som tillsammans med åtta kommuner i Stockholms län finansierar det femtiotal projekt som berör 20 kommuner. Syftet är att åstadkomma en förbättrad nätstruktur, minskade energiförluster och ökad leveranssäkerhet. Den nya nätstrukturen innebär att en ring av 400 kV-elnet byggs runt Stockholm. Samtidigt kan 150 km kraftledning rivas, vilket frigör mark i ledningsgatorna för exploatering. De tre nätägarna får ca en miljard kronor i ersättning för dessa frigjorda markområden.

Investeringar i förändrad nätstruktur har under året uppgått till 406 (286) Mkr.

ÖKAT BEHOV AV REINVESTERINGAR

Stamnätets äldsta delar börjar uppnå en hög ålder. I början av 1950-talet påbörjades utbyggnaden av 400 kV-nätet medan 220 kV-anläggningarna började byggas ännu tidigare. Det innebär att behovet av reinvesteringar är högt. Planer för förnyelse av stationer och kraftledningarnas topplinor har tagits fram. Många stationer närmar sig slutet på sin tekniska livslängd. Avsikten är att bygga om dessa till moderna tvåbrytarställverk. Under året har åtgärder gjorts i 42 (43) projekt inom reinvesteringprogrammen.

Det pågår för närvarande en omfattande inventering av alla stamnätsanläggningar som ska ligga till grund för detaljerade program för reinvesteringar i både ledningar och stationer. Vissa av dessa program har påbörjats under året.

Reinvesteringar av ledningar och kablar har under året uppgått till 91 (56) Mkr och för stationer till 26 (3) Mkr.

STATIONSFÖRNYELSER

Ett flertal av stamnätstationerna ingår i Svenska Kraftnäts plan för stationsförnyelser. Många av ställverken är utformade så att de idag inte uppfyller dagens krav på driftsäkerhet. Förnyelsen sker i paritet med att anläggningen närmar sig sin tekniska livslängd. Inriktningen är att de ställverk som finns med i planen ska byggas om till tvåbrytarställverk.

Dessa förnyelser i kombination med andra åtgärder i stamnätet såsom nya kraftledningar kommer markant att minska risken för störningar i stamnätet.

Investeringarna i stationsförnyelser har under året uppgått till 105 (239) Mkr.

ÖVRIGA STÖRRE INVESTERINGAR

Spänningen i stamnätet överskrider tidvis fastställda gränsvärden i vissa punkter, vilket inverkar negativt på driftsäkerheten och kan förkorta den tekniska livslängden i elkompnenter. För att förbättra möjligheterna att reglera spänningen inom fastställda gränser kommer totalt åtta reaktorer att installeras. Under 2012 har nya reaktorer tagits i drift i Hallsberg, Morgårdshammar, Skogsäter och Strömma.

Övriga större investeringar under året uppgick till 119 (180) Mkr.

INFORMATIONSTEKNOLOGI

Svenska Kraftnäts system för styrning och övervakning av stamnätet togs i drift 2001 och närmar sig slutet av sin livslängd. Systemet består av tre delar – drifttellenät, driftdata nät och driftövervakning. Projektet HUDS syftar till att införa en ny driftövervakning som uppfyller de krav som ställs på kontrollrumssamheten och dagens mycket höga IT-säkerhetskrav. Förnyelsen av drifttellenätet innebär att ca 100 fjärrkontrollterminaler behöver ersättas medan ett 80-tal uppgraderas mjukvarumässigt. Förnyelsen kommer att resultera i att samtliga fjärrkontrollterminaler får inbyggt stöd för IP-baserad kommunikation. All gammal fjärrkontrollutrustning kan därmed skrotas.

Investeringar i informationsteknik under året uppgick till 66 (80) Mkr.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Koncernens rörelseintäkter ökade med fem procent och uppgick till 9 789 (9 282) Mkr. Ökningen beror främst på ökade intäkter till följd av höjd stamnätstariff. Därutöver har intäkterna från energiavgiften ökat på grund av högre överföring på stamnätet under året jämfört med föregående år.

Rörelsekostnaderna uppgick till 8 810 (8 641) Mkr. Ökningen beror främst på att kostnaderna för förlustkraft ökat kraftigt under året på grund av högre förlustvolym 2012 jämfört med 2011.

Svenska Kraftnät är fortsatt inne i en rekryteringsperiod och 52 (28) nya heltidssysselsatta har tillkommit sedan december 2011. Personal-kostnaderna ökade därför med 56 Mkr.

Den höga investeringstakten i verket påverkar koncernens avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar. Avskrivningarna ökade med 51 Mkr och uppgick till 716 (665) Mkr.

Koncernens resultat har påverkats med -95 (-11) Mkr avseende nedskrivningar varav -83 Mkr avser nedskrivning av anläggningstillgångar hänförliga till utlandsförbindelsen SwePol Link.

Resultatet från andelar i intresseföretag uppgick till 23 (9) Mkr, vilket är 14 Mkr högre än föregående år. Av detta förklaras 9 Mkr av ett resultat av emission i Nord Pool Spot med anledning av de nya delägarna, Elering och Litgrid.

Koncernens rörelseresultat uppgick till 1 002 (650) Mkr, vilket är 352 Mkr högre än 2011. Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 10,2 procent, vilket är 3,2 procentenheter högre än föregående år.

Finansnettot uppgick till -64 (-42) Mkr, vilket är 22 Mkr sämre än föregående år. Främsta förklaringen är en avsättning på 53 Mkr för indexering av affärsverkets pensionskuld enligt de trygghetsgrunder som Statens Pensionsverk antagit. Föregående års indexering uppgick till 27 Mkr.

Årets resultat i koncernen blev 923 (594) Mkr. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt uppgick till 7,1 procent, vilket är en ökning med 2,3 procentenheter jämfört med 2011.

Koncernens avkastning på justerat eget kapital uppgick till 9,5 (6,1) procent, vilket är 3,5 procentenheter över räntabilitetsmålet på 6 procent.

FINANSIERING

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital, kapacitetsavgifter och lån hos Riksgälden. Vid utgången av 2012 var upplåningen i Riksgälden 1 854 (2 131) Mkr och de likvida medlen uppgick till 140 (700) Mkr i affärsverket. Under 2012 har Svenska Kraftnät haft rätt att ta upp lån i och utanför Riksgälden till ett sammanlagt belopp om 6 000 Mkr. Från den 1 januari 2013 utökas beloppet till 8 000 Mkr.

Ett antal större investeringsprojekt såsom Stockholms Ström och anslutning av ny produktion till stamnätet har medfinansiering i form av investeringsbidrag från medproducerande kraftföretag och berörda kommuner. NordBalt finansieras delvis av investeringsbidrag från EU. Erhållna investeringsbidrag under 2012 uppgick till 152 (230) Mkr.

Finansiering sker även genom kapacitetsavgifter. Dessa kan enligt Europaparlamentets och rådets förordning nr 714/2009 användas till mothandel och finansiering av investeringar som har till syfte att förstärka eller bibehålla överföringskapaciteten av el i stamnätet. För 2012 har 1 539 (685) Mkr använts till medfinansiering av genomförda investeringar.

Dotterföretaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB är finansierat via lån från moderbolaget. Upplåningen uppgick vid årets slut till 99 (132) Mkr.

KOSTNADSEFFektivITET

Svenska Kraftnäts kostnadseffektivitet ska vara minst lika hög som i jämförbara företag. För att kunna bedöma effektiviteten och identifiera förbättringsområden görs jämförelser med andra företag genom benchmarkingstudier.

Den benchmarkingstudie som gjordes 2009 är än så länge den senaste genomförda studien. Statnett, Fingrid och Svenska Kraftnät har inom projektverksamheten genomfört aktiviteter för att jämföra arbetssätt och kunna dra nytta av varandras erfarenheter inom t.ex. riskhantering, uppföljning samt utvärdering av entreprenörer och projektgenomförande. En ny benchmarkingstudie är initierad av ACER⁶ Electricity Stakeholder Advisory Group (AESAG) under året vilken slutförs under våren 2013.

⁶ Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER).

03. VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnäts verksamhet är uppdelad i sex verksamhetsgrenar – Överföring av el på stamnätet, Systemansvar för el, Systemansvar för gas, Telekom, Avgiftsbelagd verksamhet samt Elberedskap. Telekom redovisas nedan

uppdelat på verkets nyttjande och nyttjandet av externa kunder. Segmentsindelningen i tabellen är en följd av detta. I detta kapitel återrapporteras utförd verksamhet inom dessa verksamhetsgrenar.

KONCERNEN (MKR)	RÖRELSEINTÅKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Överföring av el på stamnätet	5 037	4 517	1 066	883	2 341	2 724
Systemansvar för el	4 434	4 390	-96	-287	2	16
Telekom – externt	56	88	4	36	-	-
Telekom – internt	55	55	2	4	32	27
Systemansvar för gas	50	41	1	3	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	11	10	2	2	0	4
Intresseföretag	-	-	23	9	-	-
Elberedskap	201	236	0	0	-	-
Segmentseliminering	-55	-55	-	-	-	-
SUMMA	9 789	9 282	1 002	650	2 375	2 771

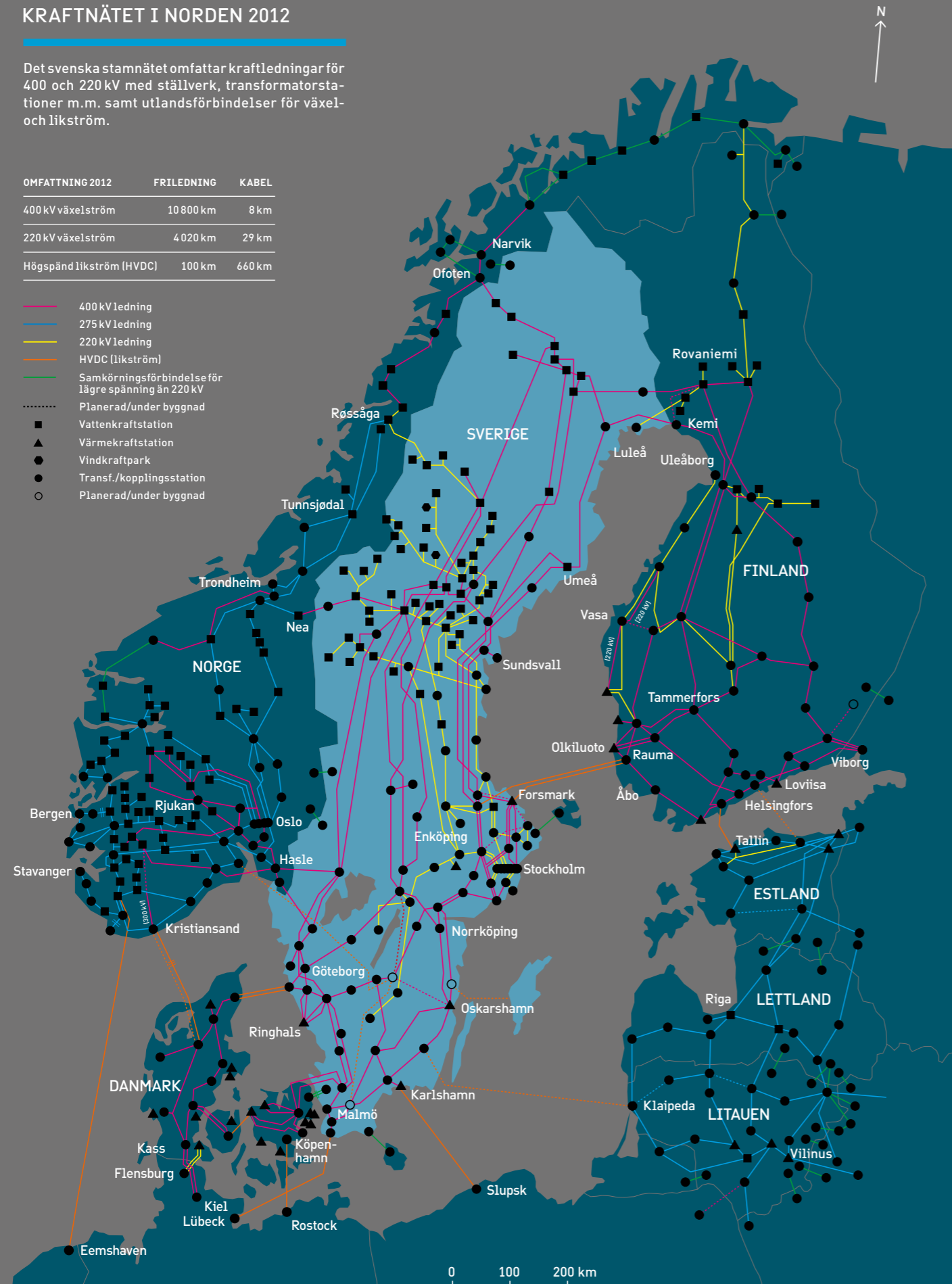
AFFÄRSVERKET (MKR)	RÖRELSEINTÅKTER		RÖRELSERESULTAT		INVESTERINGAR	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Överföring av el på stamnätet	4 814	4 239	1 038	788	2 847	2 691
Systemansvar för el	4 445	4 391	-62	-276	-	0
Telekom – externt	56	88	5	36	-	27
Telekom – internt	55	55	2	4	32	-
Systemansvar för gas	50	41	1	3	-	-
Avgiftsbelagd verksamhet	11	10	2	2	0	4
Elberedskap	201	236	0	0	-	-
Segmentseliminering	-55	-55	-	-	-	-
SUMMA	9 577	9 005	986	557	2 879	2 722

KRAFTNÄTET I NORDEN 2012

Det svenska stamnätet omfattar kraftledningar för 400 och 220 kV med ställverk, transformatorstationer m.m. samt utlandsförbindelser för växel- och likström.

OMFATTNING 2012	FRILEDNING	KABEL
400 kV växelström	10 800 km	8 km
220 kV växelström	4 020 km	29 km
Högspänd likström (HVDC)	100 km	660 km

—	400 kV ledning
—	275 kV ledning
—	220 kV ledning
—	HVDC (likström)
—	Samkörningsförbindelse för lägre spänning än 220 kV
- - - -	Planerad/under byggnad
■	Vattenkraftstation
▲	Värme kraftstation
●	Vindkraftpark
●	Transf./kopplingsstation
○	Planerad/under byggnad

ELMARKNAD

Inom verksamhetsgrenarna Överföring av el på stamnätet och Systemansvar för el ska Svenska Kraftnät verka för att kostnadseffektivt överföra el med hög driftsäkerhet och tillgänglighet. Vissa intäkter och kostnader är gemensamma för dessa verksamhetsgrenar. Det gäller intäkter och kostnader för primärreglering och störningsreserv. Hur dessa fördelas beskrivs i avsnitten Överföring av el på stamnätet och Systemansvar för el.

Svenska Kraftnät är aktivt i arbetet med att främja konkurrensen på elmarknaden utifrån de mål som antagits, såväl av riksdag och regering som av EU. Exempel på sådant arbete är bl.a. den pågående marknadsintegreringen i norra Europa och arbetet med att tillhandahålla en gemensam nordisk balansavräkning för att underlätta en gemensam nordisk slutkundsmarknad.

Året som gick var första året efter det att Sveriges indelades i elområden i november 2011. Under året var det relativt små pris skillnader (1,7 öre/kWh) i spotpriset mellan SE4 och SE3⁷.

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET

Nätverksamheten omfattar utbyggnad, drift och underhåll av stamnätet i Sverige. Svenska Kraftnäts nätkunder är stora elproduktionsanläggningar, regionnät och vissa förbrukningsanläggningar som är kopplade till stamnätet. Dessa blir fakturerade för tillträde och nyttjande av stamnätet.

Nätтарiffen består av en effektdel och en energidel. Effektagiften ska täcka Svenska Kraftnäts kostnader för att driva, förvalta och bygga ut stamnätet och baseras på kundens årsvis abonnemangseffekter för inmatning eller uttag i varje anslutningspunkt. Inmatningsavgiften är lägst i söder och ökar linjärt med latituden till sitt högsta värde i norr. För uttagsavgiften gäller det omvända. Den geografiska differentieringen är avsedd att ge långsiktiga prissignaler om lokalisering av produktion och förbrukning.

Energiavgiften ska täcka kostnaderna för inköp av förlustkraft och baseras på de överföringsförluster i stamnätet som orsakas av inmatning respektive uttag i de enskilda anslutningspunkterna. Inmatning eller uttag som medför minskade nätförluster krediteras energiavgiften, så kallad energiersättning.

NÄTINTÄKTER KONCERNEN (MKR)	2012	2011
STAMNÄTSAVGIFTER		
Effektagiffter	2 235	1 971
Energiavgiffter	2 145	1 757
SUMMA	4 380	3 728
Intäkter från kapacitetsavgiffter	26	77
Transitintäkter	159	209
Överföring på SwePol Link	222	337
Övriga nätintäkter	154	90
SUMMA TOTALT	4 941	4 441

För 2012 höjdes energiavgiften med fem procent för elområde 1 och 2 samt med sju procent för elområde 3 och 4. Effektagiften höjdes med tio procent för samma period. Höjningarna genomfördes främst p.g.a. att Svenska Kraftnät beräknat högre kostnader för nätinvesteringar (avskrivningar och ränta), underhåll och inköp av förlustkraft.

Intäkter från kapacitetsavgiffter anger den del av erhållna kapacitetsavgiffter som används till att täcka kostnader för mothandel av el, vilket sker i enlighet med förordningen (EG) nr. 714/2009. Minskade intäkter från kapacitetsavgiffter jämfört med 2011 följer därmed direkt av en lägre kostnad för mothandel. Transitintäkter är en ersättning för kostnader för kraftflöden som transiteras genom det svenska stamnätet.

Stamnätsavgifterna inbringade 4 380 (3 728) Mkr. Av dessa svarade effektagifterna för 51 (53) procent och energiavgifterna för 49 (47) procent.

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET	2012	2011
Inmatad energi stamnätet, TWh	123,5	113,5
Uttagen energi stamnätet, TWh	120,0	110,8
Max uttagen effekt, MWh/h (timme med högsta energiuttag)	19 237	18 484

Under året var uttagen energi 120,0 (110,8) TWh. Ökningen förklaras främst med kraftigt ökad export till utlandet.

EFFEKTABONNEMANG STAMNÄTET	2012	2011
Inmatningsabonnemang, MW	20 624	21 443
Uttagsabonnemang, MW	19 699	20 494
Antal kunder	27	28

⁷ Se illustration Elområden i Sverige sid 35.

Såväl inmatningsabonnemangen som uttagsabonnemangen minskade jämfört med 2011. Antalet kunder anslutna till stamnätet minskade något och uppgick till 27 (28) stycken. Eftersom överföringsvolymen under året varit omfattande har de minskade abonnemangen istället inneburit ökade intäkter genom temporära abonnemang då nätkunden varit tvungen att överskrida det fastställda effektabonnemanget.

ÖVERFÖRINGSFÖRLUSTER STAMNÄTET	2012	2011
Energiförluster, TWh	3,5	2,7
Andel av uttagen energi, %	2,9	2,4
Max effektförluster, MWh/h (timme med högsta energiförluster)	789	780

Energiförlusterna på stamnätet uppgick till 3,5 (2,7) TWh, vilket var avsevärt högre än föregående år. Ökningen kan förklaras med att 2012 var ett våttår i högre grad än 2011 med större vattenkraftsproduktion i norra Sverige och i Norge. Det har medfört att överföringen av el har ökat markant från norr till söder samt en fortsatt hög transitering genom Sverige, vilket sammantaget har lett till högre energiförluster.

ÖVERFÖRING AV EL PÅ STAMNÄTET (MKR)	2012	2011
Rörelseintäkter	5 037	4 517
Rörelsekostnader	-3 971	-3 634
RÖRELSERESULTAT	1 066	883

Det ekonomiska rörelseresultatet för överföringen av el på stamnätet uppgick till 1 066 (883) Mkr.

Rörelseintäkterna ökade med 520 Mkr jämfört med föregående år. Ökningen av rörelseintäkterna kan främst förklaras med höjda avgifter, som under 2012 uppgick till 4 380 (3 728) Mkr. Förutom höjningen av såväl effekt- som energiavgift har energiavgifterna ökat till 2 145 (1 757) Mkr till följd av högre överföring på stamnätet under året jämfört med föregående år. Därutöver har intäkterna från temporära abonnemang uppgått till 110 Mkr 2012 jämfört med 67 Mkr 2011. Samtidigt minskade den del av kapacitetsavgifterna som intäktsförts från 77 Mkr 2011 till 26 Mkr 2012.

Kapacitetsavgifterna ökade under året och uppgick till 1 756 (771) Mkr. Ökningen av kapacitetsavgifterna beror på den mer omfattande exporten och indelningen av Sverige i elområ-

den. Av årets erhållna kapacitetsavgifter har 26 (77) Mkr använts för att täcka kostnader för mothandel. Därutöver har 1 539 (685) Mkr använts som investeringsbidrag för genomförda investeringar under 2012. Resterande 189 (9) Mkr har omklassificerats som långfristig skuld i balansräkningen för att användas till investeringsbidrag kommande år. När kapacitetsavgifterna används som bidrag till genomförda investeringar görs en aktivering med samma avskrivningstid som de anläggningar som bidragen kopplas till. Därmed bidrar de till att minska den årliga kostnaden för anläggningen.

Transitintäkterna har under året legat på en lägre nivå jämfört med föregående år och summeras till 159 (209) Mkr. Minskningen förklaras av negativa intäkter hänförliga till 2011 på grund av för hög reservering samt sena korrigeringar från ENTSO som gör avräkningen. Under året har nettoexporten ökat, vilket i sin tur ökat transiteringen genom Sverige. På motsvarande sätt som för intäkterna har korrigeringar skett avseende föregående år, vilket sammantaget gett en lägre kostnad. Transitkostnaderna uppgick till 55 (91) Mkr.

Rörelsekostnaderna ökade med 337 Mkr jämfört med 2011, vilket främst beror på ökade kostnader för förlustkraft med 217 Mkr. Detta berodde i sin tur på väsentligt högre förlustvolymerna under 2012 jämfört med föregående år. Årets låga elpriser har påverkat resultatet positivt när förlusterna överstigit de prissäkrade volymerna och återstoden upphandlats på spotmarknaden. Även kostnaderna för energiersättning ökade under året med 89 Mkr p.g.a. högre inmatning från kärnkraften på stamnätet. Under året ökade även kostnaderna för underhåll med 88 Mkr och personalkostnaderna med 56 Mkr. Främsta orsaken till ökningen av underhållskostnader är ett haveri i Fenno-Skan 2.

Kostnaden för störningsreserven bekostas till en tredjedel av överföring av el på stamnätet och uppgick under året till 63 (65) Mkr för verksamhetsgrenen.

Rörelsemarginalen för verksamhetsgrenen uppgick till 21,1 procent, vilket är 1,6 procentenheter högre än för motsvarande period 2011.

Investeringarna inom verksamhetsgrenen uppgick till 2 341 (2 724) Mkr.

Svenska Kraftnäts omfattande investeringsprogram innebär att avbrott måste göras när nya anläggningar tas i drift. Vid sådana avbrott som innebär att tillgängligheten i överföringskapaciteten påverkas ska den negativa påverkan marknaden minimeras.

DRIFTSTÖRNINGAR	2012	2011	2010	2009	2008
Driftstörningar på stamnätet, antal	202	192	224	153	157
Dito med elavbrott, antal	3	9	10	16	9
Icke levererad energi (ILE), MWh	7	42	5	5	3
Icke levererad effekt (ILEffekt), MW	23	235	43	37	58

Driftsäkerheten har varit god under 2012. Antalet driftstörningar på stamnätet var 202 (192) stycken under året, varav de flesta togs om hand av de automatiska tekniska systemen utan att påverka elleveranserna. De störningar i stamnätet som inte har kunnat åtgärdas på detta sätt ledde endast till små volymer icke levererad energi (ILE). Den totala volymen av ILE under året är att betrakta som låg. Målet för ILE är högst 10 MWh per år.

Tre (nio) störningar medförde leveransavbrott för elkunder. Den energi som inte levererades uppgick till 7 (42) MWh. Ovan visas antalet driftstörningar på stamnätet under en femårsperiod. Den totala icke levererade effekten (ILEffekt) under året uppgick till 23 (235) MW. Målet för ILEffekt är högst 80 MW per år.

SYSTEMANSVAR FÖR EL

Systemansvaret för el innebär ett övergripande ansvar för att den svenska elförsörjningen fungerar driftsäkert och att balans kortsiktigt upprätthålls mellan inmatning och uttag av el. Svenska Kraftnät ska även verka för att Sverige har en god effekttillgång och att risken för effektbrist kan minskas. I verksamhetsgrenen ingår även Ediel-kommunikation, som är det elektroniska informationsutbytet mellan aktörerna på den nordiska elmarknaden.

De mål som verket fastställer för driftsäkerheten godkänns av regeringen. För att uppfylla målen för driftsäkerhet krävs det att spänning, frekvens och effektlöden hålls inom fastställda gränser. Dessutom måste det finnas tillräckligt med produktionsreserver i systemet. Inom verksamhetsgrenen systemansvar för el har ett nyckeltal tagits fram som mäter frekvenskvaliteten. Målet är att frekvensen inte ska ligga utanför intervallet 49,90 – 50,10 Hz mer än 6 000 minuter/år. Under 2012 låg frekvensen utanför detta intervall under 11 574 (12 756) minuter.

Sedan flera år har frekvenskvaliteten kontinuerligt försämrats i det nordiska elsystemet⁸. Den försämrade frekvenskvaliteten beror i hög grad på den ökande volatiliteten i kraftsystemet. Förändringarna följer av att det har blivit allt svårare att

tidsmässigt synkronisera produktion och förbrukning. Obalanser mellan produktion och förbrukning resulterar i frekvensändringar. För att möta målen för driftsäkerhet i det nordiska kraftsystemet har beslut tagits om att från 1 januari 2013 införa en automatisk reserv för sekundärreglering i normaldrift (FRR-A)⁹. Reservtypen är ny för det nordiska kraftsystemet men finns i andra delar av Europa. FRR-A ska återföra frekvensen till 50 Hz inom tre minuter och förbättra frekvenskvaliteten.

BALANSREGLERING

Svenska Kraftnäts intäkter och kostnader för systemansvaret är kopplade till balansregleringen.

De balansansvariga företagen har det ekonomiska ansvaret för att det, i det nationella elsystemet, tillförs lika mycket el som det tas ut i uttagspunkterna. Ett sådant åtagande görs genom avtal med Svenska Kraftnät, s.k. balansansvarsavtal.

Grunden för balansregleringen är de ca 35 balansansvariga företag som har tecknat avtal om balansansvar med Svenska Kraftnät. Den balansansvarige ska löpande, för varje timme, planera för och åstadkomma balans mellan tillförseln och förbrukningen av el för de leveranser som denne har balansansvar för. Det gör den balansansvarige genom att planera sin produktion, om den har en sådan, eller genom handel, antingen med andra balansansvariga eller på elbörsen Nord Pool Spot.

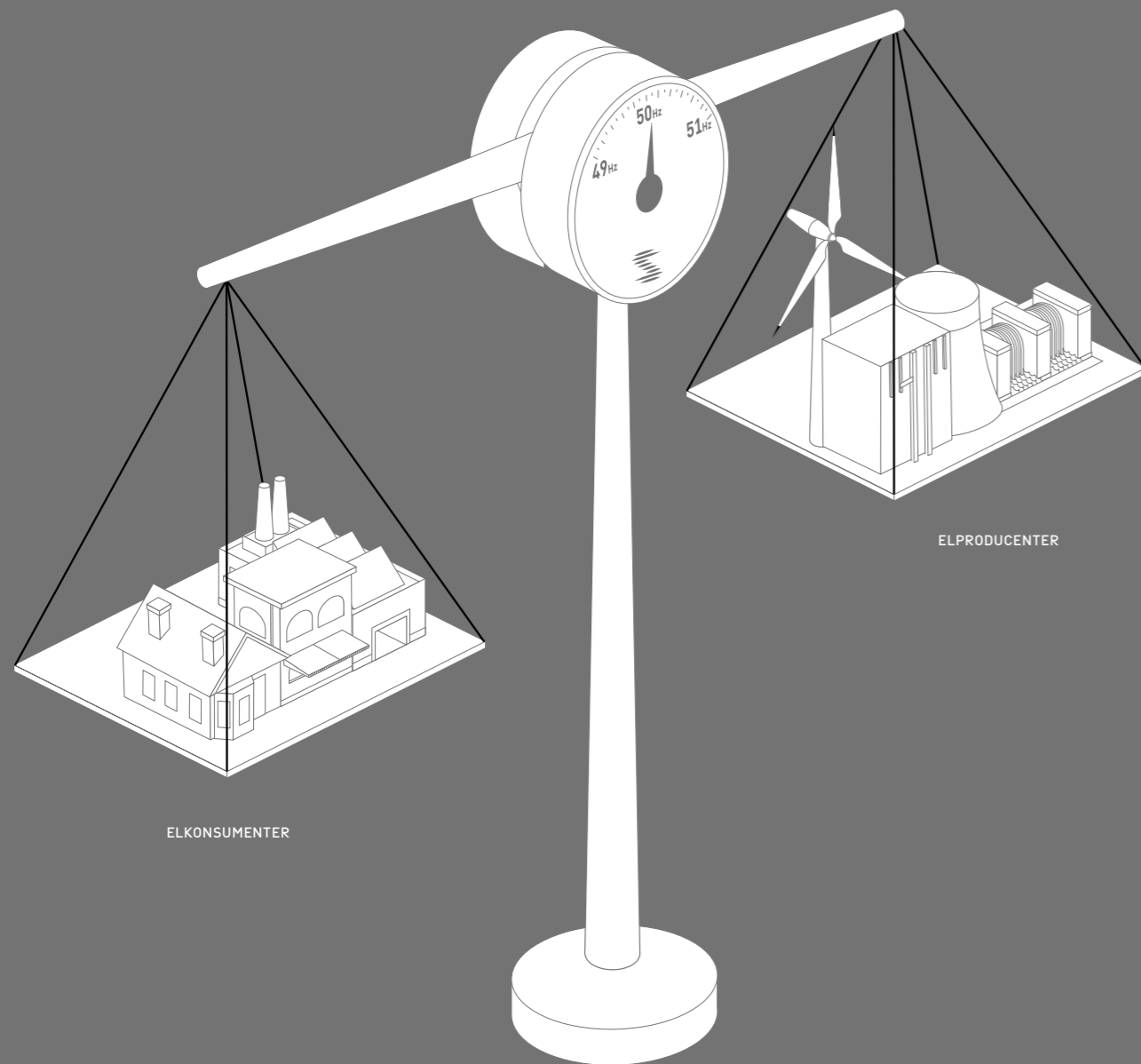
Svenska Kraftnät gör i efterhand en balansavräkning, dvs. en ekonomisk reglering av de obalanser som uppkommer när mätvärden för produktion, handel och förbrukning rapporteras. Ett balansansvarigt företag, som en timme redovisar ett underskott, köper den el (balanskraft) av Svenska Kraftnät som krävs för att komma i balans. På motsvarande sätt säljer företag som har ett överskott el till Svenska Kraftnät. Denna ekonomiska regle-

⁸ Elkraftsystem där alla aggregat är anslutna till samma växelströmsfrekvens och påverkas av frekvensvariationer samtidigt.

⁹ Automatic Frequency Restoration Reserve (FRR-A).

ELBALANSEN

Svenska Kraftnät håller Sveriges förbrukning och produktion i balans. Frekvensen är ett mått på hur väl balansen hålls. Produktion och konsumtion är i balans när frekvensen är stabil. Av tekniska skäl är det svenska elsystemet utformat för en jämn frekvens på 50 Hz.

ring sker avseende två olika balanser, en för produktion – som kontrollerar att den balansansvarige har producerat lika mycket el som planerat – och en för förbrukning – som följer upp prognostiserad förbrukning och handel.

Frekvensreglering

Frekvensregleringen sker både automatiskt och manuellt. Den automatiska primärregleringen består av två produkter, frekvensstyrd normaldriftreserv (FNR) och frekvensstyrd störningsreserv (FDR). Den manuella sekundärregleringen återför frekvensen till 50 Hz, varmed de automatiska reserverna återställs. FNR är dimensionerad för att i normaldriftläge hålla frekvensen inom intervallet 49,9 – 50,1 Hz. FDR är dimensionerad för att vid störd drift se till att frekvensen inte sjunker under 49,5 Hz. De manuella sekundära reserverna är dimensionerade för att inom 15 minuter återföra frekvensen till 50 Hz.

Den försämrade frekvenskvaliteten ökar risken för allvarliga driftstörningar. Det beror på att de automatiska störningsreserverna i högre grad används för kraftsystemets allt större normala frekvensvariationer. När frekvensen är under 49,9 Hz är det inte längre normaldriftreserven (FNR) som används för att förhindra ytterligare frekvensavvikelser. I stället tas störningsreserven (FDR) i anspråk. Det betyder i sin tur att om det samtidigt uppstår störningar i kraftsystemet är risken större för att dessa reserver inte räcker till, vilket påverkar driftsäkerheten negativt.

EFFEKTRERERV

Svenska Kraftnät har enligt lagen (2003:436) om effektreserv ett ansvar för att en effektreserv om högst 2 000 MW finns tillgänglig under vinterperioden. I förordningen (2010:2004) om effektreserv anges hur stor mängd som ska upphandlas för varje vinterperiod. För perioden mitten av november 2012 till mitten av mars 2013 ska en effektreserv om högst 1 750 MW finnas tillgänglig.

Effektreserven skapas genom att Svenska Kraftnät ingår avtal med elproducenter, elleverantörer och elförbrukare om att ställa ytterligare produktionskapacitet eller möjligheter till förbrukningsreduktion till verkets förfogande. Under 2012 upphandlades totalt 1 719 (1 726) MW, varav 1 255 (1 364) MW produktion och 464 (362) MW reduktion av förbrukning. Effektreserven ska bidra till att klara elförsörjningen även vid extrema situationer som kan uppstå vid mycket kall väderlek. Effekt-

reserven finansieras genom en särskild avgift för de balansansvariga företagen.

EFFEKTSITUATIONEN

De hydrologiska balanserna och vattenmagasinsnivåerna har under året varit goda i både Sverige och Norge. Driftläget i stamnätet har varit stabilt, dock med ett par allvarliga haverier på utlandsförbindelser. Fenno-Skan 2 var sålunda ur drift mellan den 17 februari och 25 april p.g.a. en ankringskada. Fenno-Skan 1 har varit ur drift sedan 20 augusti för byte av kontrollanläggning och därefter på grund av en brand i ventilhallen.

Effektreserven aktiverades av balansskäl enstaka timmar i början av februari och i början av december. Vid dessa tillfällen bedömdes effektsituationen så pass ansträngd att kraftbalansen inte skulle kunna hållas utan aktivering av effektreserven.

BALANSKRAFT MELLAN ELOMRÅDEN

Balanskraft, dvs. skillnaden mellan planerat och fysiskt flöde, som flödar mellan elområden prissätts till medelpriset av regleringspriset i respektive område. Om balanskraft flödar från ett högprisområde till ett lågprisområde, kommer prissättningen att medföra att berörda systemansvariga gör en förlust i förhållande till köpt/såld balanskraft/reglerkraft i respektive område. På motsvarande sätt kommer berörda systemansvariga att göra en vinst när balanskraften flödar från ett lågprisområde till ett högprisområde. På utlandsförbindelser delas risken mellan Svenska Kraftnät och den utländska systemansvarige. Efter införandet av elområden uppstår denna typ av balanskraft även inom Sverige mellan respektive elområde. Här bär Svenska Kraftnät hela risken.

Svenska Kraftnät har initierat en översyn av de negativa ekonomiska effekterna av gällande nordisk praxis för balanskraft mellan elområden.

EKONOMISKT RESULTAT

Det ekonomiska resultatet för rörelsegrenen systemansvar för el blev följande.

SYSTEMANSVAR FÖR EL (MKR)	2012	2011
Rörelseintäkter	4 434	4 390
Rörelsekostnader	4 530	-4 677
RÖRELSERESULTAT	-96	-287

Rörelseintäkterna i koncernen ökade med 44 Mkr jämfört med 2011 och uppgick till 4 434 (4 390) Mkr.

Rörelsekostnaderna minskade under 2012 till följd av god tillgång på vatten med höga magasin nivåer i hela Norden. Kostnaden för balanskraft mellan elområden uppgick till 104 Mkr under året, varav 40 Mkr inom Sverige. Intäkterna från de balansansvariga för den statliga effektreserven uppgick till 153 (95) Mkr. Dessa intäkter redovisas under vintermånaderna, från mitten av november t.o.m. mitten av mars. Kostnaderna för effektreserven redovisas under motsvarande period och uppgick till 156 (102) Mkr.

Kostnaden för störningsreserven bekostas till en tredjedel av systemansvar för el och uppgick under året till 63 (65) Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till -96 (-287) Mkr. Rörelsemarginalen blev -2,2 (-6,5) procent, vilket trots årets negativa resultat är en förbättring med 4,3 procentenheter jämfört med föregående år. Såväl intäkter som kostnader styrs bruttomässigt av marknadspriset på el och volymer av balanskraft i respektive elområde. Intäkterna och kostnaderna under 2012 har ökat marginellt jämfört med föregående år. Verksamhetsgrenens rörelseresultat har förbättrats vilket främst beror på minskade kostnader för primärreglering. Det beror främst på vattentillgång i vattenmagasinen och kärnkraftens tillgänglighet. Kostnaderna för primärreglering uppgår totalt till 424 (651) Mkr. Av dessa belastar 318 (550) Mkr verksamhetsgren Systemansvar för el och 106 (101) Mkr verksamhetsgren Överföring av el på stamnätet¹⁰.

Investeringarna inom systemansvaret för el uppgick till 2 (16) Mkr.

TELEKOM

Svenska Kraftnät har som uppdrag att driva ett kostnadseffektivt elektroniskt kommunikationsnät för tele- och datakommunikation med hög säkerhet. Verket ska även arbeta för att tele- och kommunikationsnätet på ett konkurrensneutralt sätt är tillgängligt för markna-

dens aktörer. Verksamheten Telekom är primärt till för Svenska Kraftnäts interna behov. Kapacitet därutöver tillhandahålls på lika villkor till marknaden via dels egen direktförsäljning, dels via samarbetet inom intresseföretaget Triangelbolaget.

Telenätet utgör en viktig förutsättning för att upprätthålla hög driftsäkerhet i stamnätet, något som är särskilt viktigt i uppbyggnadsfasen efter en driftstörning. Av den anledningen är detta nät uppbyggt med tredubbel redundans på viktiga ledningssträckor. För att säkra driften vid eventuella elavbrott finns även ett reservsystem i form av avbrottsfri kraftförsörjning.

Tillgängligheten i telenätet ska vara minst 99,95 procent mätt på redundanta (dubbla) förbindelser. Årets utfall var 100 procent.

Telenätet utgörs av optisk fiber som till största delen är installerad i kraftledningarna. Nätet består av ca 7 500 km egen optisk fiber och ca 2 200 km optisk fiber som hyrs av andra nätägare.

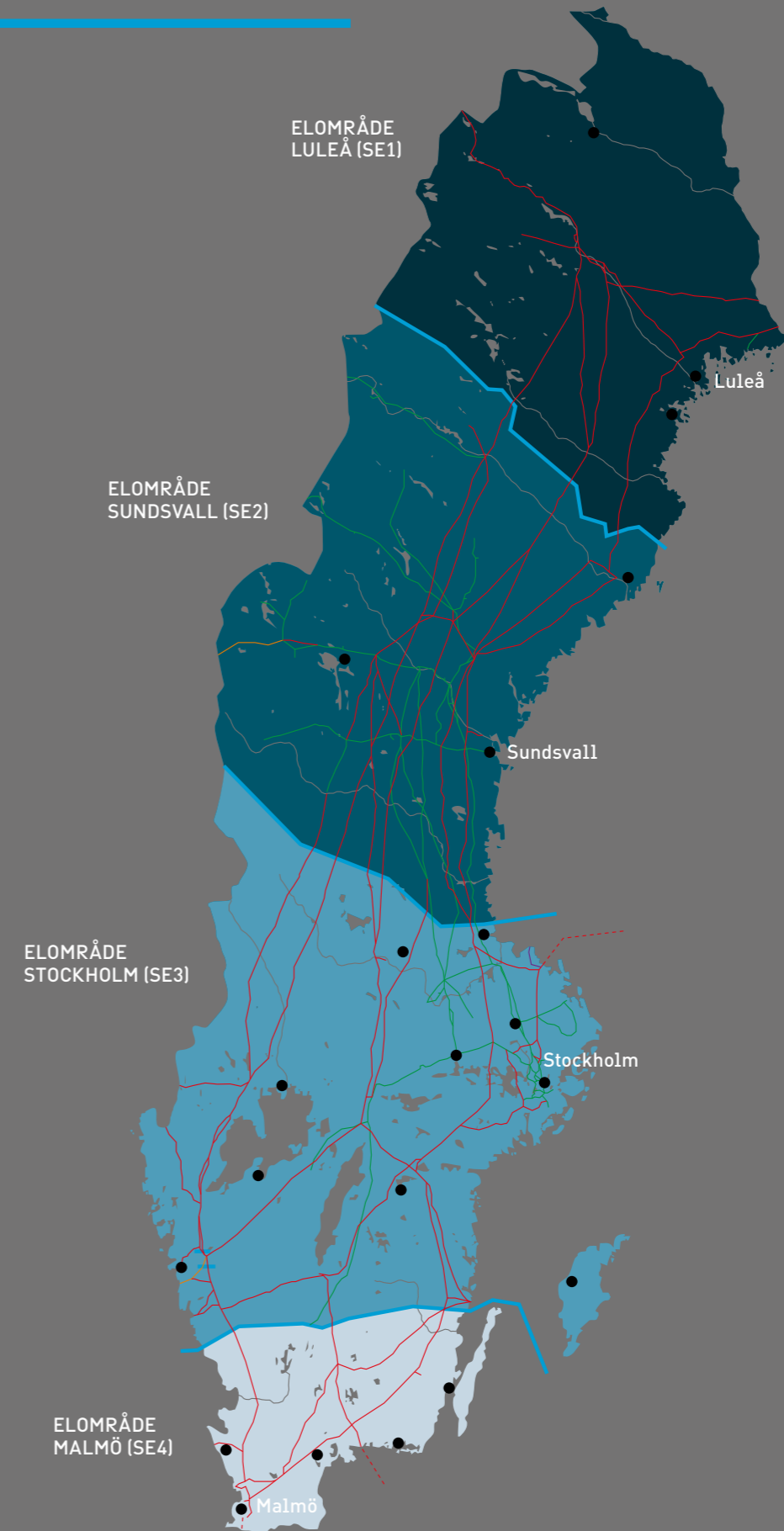
Underhållet av det optiska fibernätet sköts på entreprenad och är en del i Svenska Kraftnäts centrala underhållsupphandling. Den samordnas med driften av övriga telefonirelaterade tjänster. Intern drift, övervakning och beredskapsfunktionen är samordnad med övrig övervakning och beredskapen för IT-funktionerna. På detta sätt kan en kostnadseffektiv drift upprätthållas och verksamheten bedrivs till en mycket låg kostnad.

Telenätet och mängden förlagda fibrer ger på många sträckor större kapacitet än vad Svenska Kraftnät normalt behöver för den egna driften. Svenska Kraftnät hyr ut så kallad svartfiber, optofiber utan aktiv teleutrustning, till bl.a. stora teleoperatörer. Vidare hyrs aktiva förbindelser, i form av kapacitet, ut till energibolag för deras driftskommunikation.

Rörelseintäkterna består av intäkter från externa kunder för uthyrning av svartfiber och aktiva förbindelser, uthyrning av antennplatser till främst mobiltelefonoperatörer, samt av interna intäkter från verksamhetsgrenen överföring av el på stamnätet.

¹⁰ FNR belastar verksamhetsgren Systemansvar för el med 100 procent. FDR belastar Systemansvar för el med 67 procent och Överföring av el på stamnätet med 33 procent. Fjolårets kostnader har omräknats med dessa principer för jämförelse.

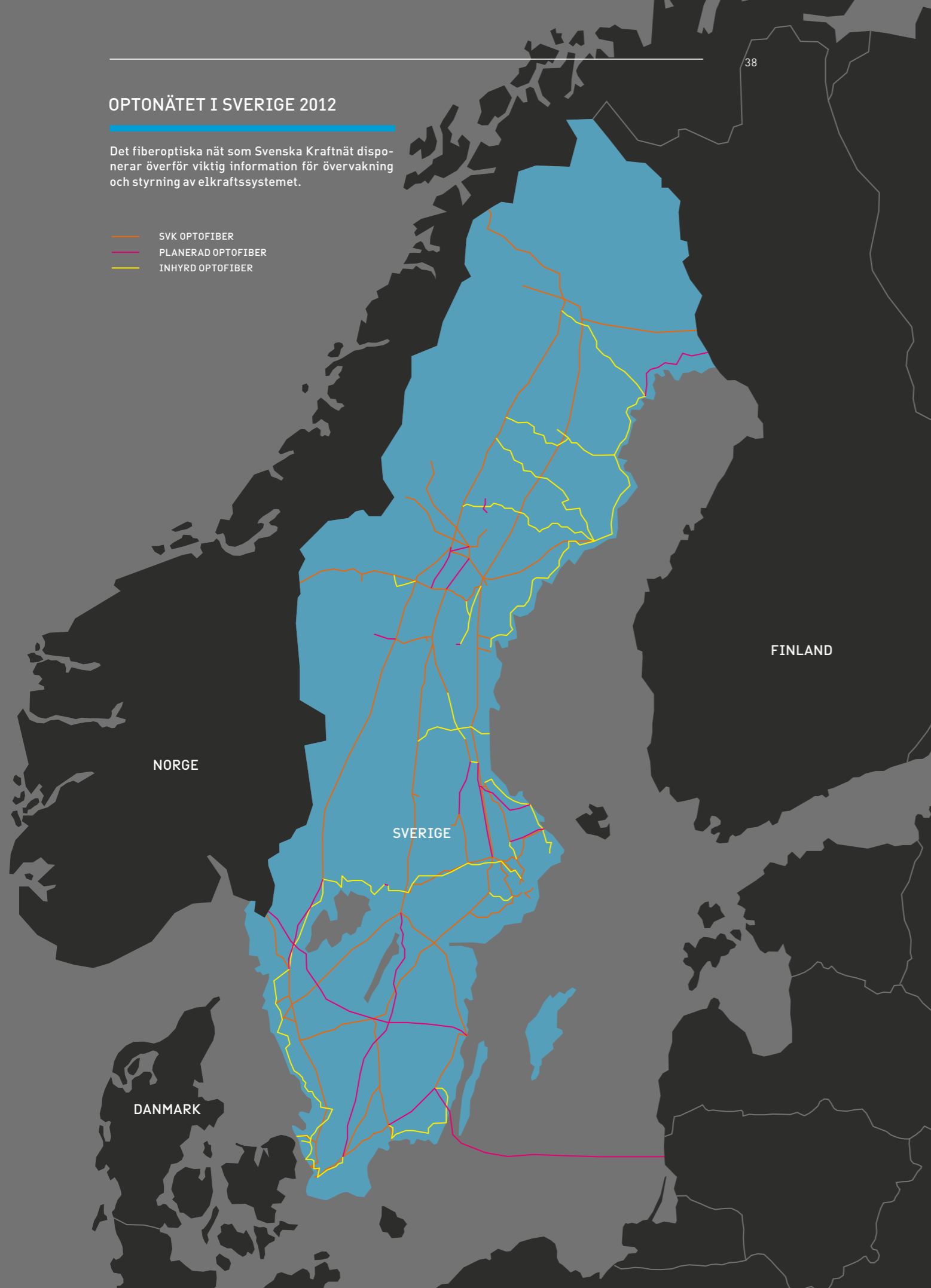
ELOMRÅDEN I SVERIGE

OPTONÄTET I SVERIGE 2012

Det fiberoptiska nät som Svenska Kraftnät disponerar överför viktig information för övervakning och styrning av elkraftssystemet.

- SVK OPTOFIBER
- PLANERAD OPTOFIBER
- INHYRD OPTOFIBER

38

TELEKOM (MKR)	2012	2011
RÖRELSEINTÄKTER		
Externt	56	88
Internt	55	55
SUMMA	111	143
RÖRELSEKOSTNADER		
Externt	-52	-52
Internt	-53	-51
SUMMA	-105	-103
RÖRELSERESULTAT		
Externt	4	36
Internt	2	4
SUMMA RÖRELSERESULTAT	6	40

Verksamhetsgrenens totala intäkter uppgick till 111 (143) Mkr. Av de externa intäkterna på 56 (88) Mkr omsatte den kommersiella televerksamheten 56 (63) Mkr. Dessutom har verksamhetsgrenen ytterligare externa intäkter för uthyrning av datanät, telefonnät och antennplatser i master och kraftledningsstolpar. Interna intäkter från verksamhetsgrenen Överföring av el på stamnätet ingår med 55 (55) Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till 6 (40) Mkr, där minskningen till största del kan hänföras till korrigerings av intäkter hänförliga till 2011.

Investeringarna inom telekomverksamheten uppgick till 32 (27) Mkr. Under året har investeringarna i telenätet ökat, vilket främst beror på att de högre nätinvesteringarna i motsvarande mån påverkar även teleinvesteringarna.

SYSTEMANSVAR FÖR GAS

Svenska Kraftnät har i rollen som systemansvarig myndighet det övergripande ansvaret för att balansen mellan inmatning och uttag av gas upprätthålls. Verket övervakar trycket i det svenska transmissionsnätet¹¹ för naturgas och vidtar vid behov åtgärder vid obalanser.

I balansansvarsavtalet mellan Svenska Kraftnät och balansansvariga regleras bl.a. balansavräkningen för de obalanser som uppstår mellan den gas som den balansansvarige har tillfört till det nationella naturgassystemet och den gas som har tagits ut under ett gasdygn (fr.o.m. kl. 06.00 till kl. 06.00 nästkommande dag).

Det svenska naturgassystemet ansluter till det danska naturgassystemet i Dragør, söder om Köpenhamn. Svenska Kraftnät samarbetar med sin motpart i angränsande nät,

NATURGASNÄTET I SVERIGE (HÖGTRYCKSLEDNINGAR)

39

Energinet.dk, som är transmissionsnätägare och systemansvarig på den danska naturgasmarknaden.

För att säkerställa god balans i naturgassystemet ska trycket enligt Svenska Kraftnäts mål ligga inom intervallet 46–68 bar, ett mått som löpande övervakas. Under 2012 låg trycket inom de angivna gränserna.

Svenska Kraftnät är medlem i den europeiska samarbetsorganisationen för transmissionsnätoperatörer, ENTSOG¹². De har under året tagit fram nätföreskrifter för balansering. Svenska Kraftnät medverkar även i ett gemensamt europeiskt arbete, Gas Regional Initiative, North West (GRI NW), som leds av de

¹¹ Naturgasledning eller system av naturgasledningar som löper från inmatningspunkt till mät- och reglerstation för högtrycksöverföring (80 bar) av naturgas.

¹² European Network of Transmission System Operators for Gas

europiska reglermyndigheterna i syfte att förbättra konkurrensen på den europeiska naturgasmarknaden.

I juni 2011 lämnade Utredningen om framtida regelverk och ansvarsförhållanden på naturgasmarknaden i Sverige (FRANS) sitt betänkande (SOU 2011:46). Utredningen föreslog bl.a. att den del av dagens systemansvarsverksamhet för gas som sköts av Svenska Kraftnät och avser den kortsiktiga balansenringen av det svenska naturgassystemet, systembalansansvaret, överförs till Swedegas AB.

SYSTEMANSVAR FÖR GAS (MKR)	2012	2011
Rörelseintäkter	50	41
Rörelsekostnader	-49	-38
RÖRELSERESULTAT	1	3

Under 2012 har handeln mellan Svenska Kraftnät och de balansansvariga ökat, vilket har lett till ökade intäkter och kostnader. Förbrukningsenergiavgiften som Svenska Kraftnät tar ut av de balansansvariga sänktes under året från 0,45 kr/MWh till 0,35 kr/MWh. Rörelseintäkterna för 2012 uppgick till 50 (41) Mkr och rörelsekostnaderna uppgick till 49 (38) Mkr. Rörelseresultatet minskade och uppgick till 1 (3) Mkr.

Investeringarna uppgick till - (-) Mkr.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Inom verksamhetsområdet ingår kontoföring av elcertifikat, uttag av försörjningstrygghetsavgift för naturgas och utfärdande av ursprungsgarantier för el.

ELCERTIFIKAT

Sverige har ett lagstadgat elcertifikatsystem för att främja förnybar elproduktion. Systemet ger producenter av förnybar el en möjlighet att av staten få ett elcertifikat per producerad MWh. Elcertifikaten kan säljas till elleverantörer och elanvändare, som är skyldiga att köpa in elcertifikat motsvarande en viss del av sin försäljning respektive förbrukning.

Svenska Kraftnät är kontoföringsmyndighet med uppgift att utfärda och kontoföra elcertifikaten och tar för detta ut en avgift som beslutas av regeringen. Statens energimyndighet ansvarar för övriga myndighetsuppgifter.

Under 2012 utfärdade Svenska Kraftnät ca 21 (20) miljoner elcertifikat. Under året omsattes ca 46 (36) miljoner certifikat till ett medelpris om ca 200 (247) kr per elcertifikat. Sedan introduktionen av systemet har ca 143 (121) miljoner certifikat utfärdats i Sverige.

Vindkraften har även i år ökat och gått från en andel på 30,8 procent under 2011 till 33,0 procent under 2012.

Sverige och Norge har sedan den 1 januari 2012 en gemensam elcertifikatmarknad. Svenska Kraftnäts uppdrag är oförändrat men en teknisk lösning för att koppla samman de svenska och norska elcertifikatregistren har implementerats. Under 2012 har arbetet fortsatt tillsammans med Statnett för att utvärdera och förbättra den tekniska lösningen, vilken kommer att realiserats i samband med uppdateringen av det svenska elcertifikatregistret i början av 2013. Uppdatering medför även högre servicegrad till aktörerna.

FÖRSÖRJNINGSTRYGGHETSavgift

Från den 1 juli 2012 tar Svenska Kraftnät inte längre ut en försörjningstrygghetsavgift för naturgas av nät- eller lagerägare. Intäkterna från den försörjningstrygghetsavgift som togs ut under första halvåret 2012 har använts till att finansiera delar av de projekt som påbörjades under 2011 men som inte färdigställdes förrän 2012.

URSPRUNGSGARANTIER

Sverige har ett lagstadgat system för ursprungsgarantier, vilket innebär att all producerad el kan erhålla ursprungsgarantier, dvs. ett elektroniskt dokument som garanterar elens ursprung. Ursprungsgarantier kan utfärdas, överförs och annulleras. Svenska Kraftnät är även här kontoföringsmyndighet med uppgift att utfärda och kontoföra ursprungsgarantierna. Statens energimyndighet svarar för övriga myndighetsuppgifter.

Under 2012 utfärdade Svenska Kraftnät 141,0 (49,7) miljoner ursprungsgarantier. Under året överfördes 101,5 (18,7) miljoner ursprungsgarantier och 27,7 (2,7) miljoner har annullerats till förmån för elleveranser. Antalet ursprungsgarantier som har annullerats automatiskt uppgår till 10,8 (0,5) miljoner. Annulleringarna beror på att giltighetstiden gått ut, dvs. att det gått tolv månader från produktionsperiodens slut¹³.

Det är idag inte obligatoriskt för producenterna att ansöka om och få ursprungsgarantier utfärdade för sin produktion.

Statens energimyndighets föreskrifter om ursprungsmärkning av el trädde i kraft den 1 januari 2012. Föreskrifterna innebär att elleveranser inom Sverige ska ursprungsmärkas. Att

¹³ Under 2012 gjordes en ändring av tillämpningen från produktionsperiodens start till slut.

elen ursprungsmärks medför att information om elens ursprung antingen redovisas med hjälp av ursprungsgarantier, residualmix eller en kombination av dessa. Därigenom kommer intresset för ursprungsgarantierna antagligen att öka under 2013.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET (MKR)	2012	2011
RÖRELSEINTÄKTER ELCERTIFIKAT		
Kontoavgift	7	8
Administrativ avgift	0	0
RÖRELSEINTÄKTER FÖRSÖRJNINGSTRYGGHETS-avgift	0	2
RÖRELSEINTÄKTER URSPRUNGSGARANTI		
Kontoavgift	4	0
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	11	10
Rörelsekostnader elcertifikat	-5	-5
Rörelsekostnader försörjningstrygghetsavgift	0	-3
Rörelsekostnader ursprungsgarantier	-4	0
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER	-9	-8
RÖRELSERESULTAT	2	2

De totala rörelseintäkterna för verksamhetsområdet avgiftsbelagd verksamhet uppgick till 11 (10) Mkr. Rörelsekostnaderna uppgick till 9 (8) Mkr och rörelseresultat till 2 (2) Mkr.

Investeringarna uppgick till 0 (4) Mkr.

ELBEREDSKAP

Svenska Kraftnät är elberedskapsmyndighet. Det innebär att verket med hjälp av årliga anslagsmedel på 255 (250) Mkr ser till att elförsörjningen i landet förstärks för att kunna klara av svåra påfrestningar i fredstid och vid höjd beredskap eller krig. Svenska Kraftnät genomför beredskapshöjande åtgärder i teknik, kommunikationer, fysiskt skydd och arbetar med utbildning samt övning.

MINSKA RISKERNA FÖR ALLVARLIG STÖRNING

Under 2012 har Svenska Kraftnät, enligt elberedskapslagen (2007:288), utfört följande åtgärder för att minska riskerna för en allvarlig störning på samhället.

Verket har bidragit med medel till stör-

ningsreserven för att kunna upprätthålla beredskapen av gasturbinanläggningar. Detta för att vid större driftstörningar kunna starta ö-drift¹⁴ och elproduktion i prioriterade områden. För att snabbt kunna återstarta planerade ö-driftområden har Svenska Kraftnät kartlagt och utfört åtgärder för att möjliggöra dödnätstart, reglerförmåga, fjärrkontroll och talkommunikation. Även driftprov, övning och utbildning av medarbetare och organisationer har genomförts i syfte att öka kunskapen om ö-drift.

Bandvagnar har renoverats och byggts om. Beredskapsstolpar har kompletterats med stagförankringar och linor samt provmonterats och satslagts.

För att Svenska Kraftnät ska kunna fatta beslut om driftoperativa åtgärder och fjärrkommunikationernas användning för styrning av elnät och produktionsanläggningar har verket sett över driftkommunikationernas redundans och uthållighet hos ett antal aktörer.

Reserververk har installerats för att snabbt kunna återgå till normaldrift med fungerande kommunikationer när det har varit långvariga och omfattande avbrott i elsystemet. För att kunna öva drift och underhåll av reserververk har en utbildningsmiljö med lektionssal och reserververk installerats.

Svenska Kraftnät har sett över kameraövervakning, larm och fysiskt skydd vid ett antal prioriterade anläggningar. Kravspecifikationer för åtgärder i ytterligare anläggningar har tagits fram.

Bortfall i naturgasförsörjningen kan få stora konsekvenser för samhället. Därför har en utredning utförts av de ekonomiska konsekvenserna för att utnyttja biogasen från olika anläggningstyper vid beredskap. En studie har även utförts för att se vilka möjligheter som finns för att, med hjälp av flytande naturgas (LNG), leverera gas till det svenska naturgasnätet.

SAMORDNING OCH KRAFTSAMLING AV RESURSER

Svenska Kraftnät har arbetat för att anskaffa och samordna de resurser som finns för att säkra landets elförsörjning i händelse av allvarliga störningar i fredstid. Det gäller resurser från beredskapsförråd, branschföretag, Forsvarsmakten och det civila försvaret. Till exempel användes flygresurser från Forsvarsmakten under vinterns störningar. Mobila lednings- och kommunikationssystem (MOLOS) och Rakettelefoner har även lånats ut till drabbade företag.

¹⁴ Lokalt elnät som upprättas vid störning.

Svenska Kraftnät lånade under året ut en mobil fördelningsstation för att tillfälligt ersätta en havererad station i södra Sverige. Ytterligare en mobil station har köpts in och driftsatts.

Stam- och regionnätmontörer har utbildats för att kunna bygga upp raserade ledningar med särskild beredskapsmateriel. Distributionselektriker på lokalnät har utbildats för att kunna reparera stam- och regionnätledningarna. Även civilpliktiga med frivilligavtal har utbildats i syfte att upprätthålla sin kompetens. Under året har bandvagnsförare, bandtraktorförare, sambandsoperatörer samt piloter ur frivilligorganisationerna utbildats för att kunna stödja elföretagen.

Inom det nordiska beredskaps- och säkerhetssamarbetet (NordBER) har det tagits fram en treårig handlingsplan och ett beslut om en gemensam nordisk beredskapsplan och övningskalender. Planen och kalendern ska vara ett stöd till en koordinerad hantering vid större händelser som skulle kunna ge konsekvenser för de nordiska länderna.

SNABBA OCH EFFEKTIVA LEDNINGS- OCH INFORMATIONSSÄKERHETSÖVNINGAR

Svenska Kraftnät har tillsammans med regionnätföretagen deltagit i informationssäkerhetsövningen NISÖ 2012. Där övades beredskapen för snabba och effektiva lednings- och informationsinsatser i händelse av allvarliga störningar inom elförsörjningen i fredstid. Vidare har elförsörjningen deltagit i en regional samövning.

Organisering, samarbete och samverkan vid kris är grundläggande för förmågan att snabbt återuppbygga ett skadat elsystem. För att öva denna förmåga hos myndigheter och andra verksamheter inom elsektorn har Svenska Kraftnät beslutat att genomföra Elövning 2012. Målet med övningen är att öka förmågan hos elförsörjningens nationella och nordiska störnings- och krishanteringsorganisationer att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Övningen genomförs under hösten 2012 och våren 2013.

Övningen bygger på ett scenario med svåra störningar i elförsörjningen, som drabbar stam-, region, och lokalnät nationellt och i Norden. Övningen genomförs som tre delövningar, varav en genomfördes i oktober som en table top-övning. Deltagande organisationer var nordiska energi- och elberedskapsmyndigheter, nordiska systemoperatörer, svenska myndigheter med koppling till elförsörjningen samt ett antal svenska regionnätföretag och entreprenörer. En simule-

ringsövning kommer att genomföras vid tre tillfällen 2013 och i mars 2013 genomförs en fältövning.

För att öka elföretagens förståelse för elektriska egenskaper vid svaga nät och för driftverksamhet vid svåra påfrestningar har Svenska Kraftnät anordnat utbildningar med kraftsystemsimulatorer som hjälp. Även elsamverkansledningarna samt elaktörer har övat och utbildats.

Lägesuppföljnings- och rapporteringssystemet Susie har utvecklats och en ny version har tagits fram. Systemet har förbättrats så att företagen ska kunna använda det mer i sitt dagliga arbete.

INFÖRANDE AV RAKEL

Rakel är ett digitalt kommunikationssystem. Under 2012 har det tagits fram en gemensam operativ kommunikationsplan för elbranschen med tillhörande talgrupper¹⁵. Arbetet har genomförts tillsammans med representanter från elbranschen och Svenska Kraftnät.

I samband med övningar och utbildningar har Svenska Kraftnät arbetat för att öka kännedomen och användningen av Rakel bland elaktörerna.

Ytterligare Rakelmobiler har köpts in till elförsörjningens beredskapsförråd, regionnätföretagens driftcentraler, krislednings- och störningsorganisationer. Rakelmobiler har också köpts in för att förstärka elförsörjningens kommunikation på Gotland.

STYREL

Svenska Kraftnät har på regeringens uppdrag förberett införandet av Styrning av el till prioriterade användare vid bristsituationer (Styrel). Under 2012 har verket reviderat sina föreskrifter och allmänna råd om utrustning och förberedelse för samt genomförande av förbrukningsfrånekoppling, vilka trädde i kraft 1 december 2012.

BEREDSKAPSPLANERING

Arbetet med fortsatt utveckling av beredskapsplaneringen och Svenska Kraftnäts krisledningsorganisation har pågått under 2012. Under våren har de som ingår i krisledningsorganisationen fått grundläggande utbildning i samhällets krisberedskap, stabsmetodik, kriskommunikation, tekniska hjälpmedel/stöd och information om signalskydd. Särskilda anvisningar för krisledningsorganisationen har tagits fram tillsammans med bl.a. check-

¹⁵ Fördefinierad grupp som kan kommunicera i Rakel.

listor och lathundar. Förutom att organisationen deltog i Elövning 2012 har en larmövning genomförts och medarbetarna har utbildats i användning av Rakel.

DAMMSÄKERHET

Svenska Kraftnät verkar för att främja dammsäkerheten i landet. I arbetet ingår att följa och medverka i dammägarnas utveckling av dammsäkerheten, regelbundet rapportera till regeringen om den utveckling som sker och att samverka med berörda myndigheter och organisationer.

TILLSYNSVÄGLEDDNING

Svenska Kraftnät arbetar med att vidareutveckla tillsynsvägledningen i linje med verkets regleringsbrev. Svenska Kraftnät har kartlagt vilka dammanläggningar som i händelse av dammbrott skulle orsaka särskilt stora konsekvenser. Tillsammans med dammägare och myndigheter har Svenska Kraftnät utvecklat rutiner för att förstärka tillsynen och tillsynsvägledningen för sådana dammar. Under året har försök med utökad dammsäkerhetsrapportering från dammägare till länsstyrelser samt myndighetsuppföljning genomförts.

Svenska Kraftnät ansvarar för tillsynsvägledning enligt miljöbalken för dammsäkerhet. Verket har under året gjort en nationell sammanställning av dammägarnas årsrapportering avseende dammsäkerhet samt inventerat länsstyrelsernas metoder för tillsyn av dammsäkerheten vid dammar på gränsen mellan två län.

KLIMATFÖRÄNDRINGAR OCH DAMMSÄKERHET

Svenska Kraftnät följer klimatförändringarnas påverkan på dammsäkerheten och medverkar i utvecklingen i landet. Svenska Kraftnät har under 2008-2011 i samverkan med kraftindustrin, gruvindustrin och SMHI analyserat och värderat klimatfrågans betydelse för dammsäkerheten. Baserat på denna analys har Svenska Kraftnät, Svensk Energi, SveMin och SMHI 2012 arbetat fram en gemensam plan för vidare arbete med klimatförändringar och dimensionerande flöden för dammanläggningar.

BEREDSKAP FÖR DAMMBROTT

Svenska Kraftnät arbetar för att minska risker för allvarliga störningar på samhället till följd av dammbrott eller höga flöden. För att minska de skador som kan uppstå till följd av höga vattenflöden stödjer verksamheten utvecklingen av samordnad beredskapsplan-

ering för dammbrott i de stora reglerade älvarna. Svenska Kraftnät har tagit fram en översvämningskarta för Indalsälven och påbörjat liknande kartor för Ångermanälven, Umeälven och Lagan. Arbetet med en samordnad beredskapsplanering för dammbrott pågår nu för elva vattendrag.

KUNSKAPSUTVECKLING OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Svenska Kraftnät uppmärksammar behovet av forskning inom dammsäkerhetsområdet och stödjer tillsammans med kraftindustrin forsknings- och utvecklingsprojekt inom Elforsks dammsäkerhetsprogram. Svenska Kraftnät har stött och medverkat i ett totalt projekt avseende bl.a. metodutveckling för varning av allmänheten vid dammbrott, kvantitativ riskanalys, analys av avbördningsfunktionens tillförlitlighet och tillståndskontroll för dammar. Svenska Kraftnät stödjer Svenskt Vattenkraftcentrum, ett centrum för högskoleutbildning och forskning som bl.a. syftar till att säkerställa den långsiktiga kompetensförsörjningen inom dammsäkerhetsområdet.

04. ÖVRIGA VIKTIGA OMRÅDEN

MILJÖARBETE

En viktig uppgift för Svenska Kraftnät är att bidra till miljöanpassade och hållbara lösningar för energiförsörjningen. När Svenska Kraftnät bygger ut stamnätet underlättar verket för utbyggnaden av förnybar energi i landet. Svenska Kraftnät ökar också överföringskapaciteten, vilket leder till att miljövänlig el kan ersätta fossileldad. Det går inte att komma ifrån att verksamheten medför viss miljöpåverkan men verkets målsättning är att den ska vara så liten som möjligt.

MILJÖHÄNSYN – EN NATURLIG DEL I ARBETET

Svenska Kraftnät arbetar efter ett miljöledningssystem som är certifierat enligt standarden ISO 14001. I den senaste av de miljörankningar som Naturvårdsverket gör varje år av statliga myndigheters miljöledningsarbete fick Svenska Kraftnät högsta möjliga poäng.

Under 2012 har verket strävat mot att samordna miljöarbetet med kvalitets-, arbetsmiljö-, elsäkerhets- och säkerhetsarbete. Detta leder till mer enhetliga och effektiva arbetssätt. Exempelvis har gemensamma rutiner för incidenthantering och revisioner i projekt utarbetats.

I investerings- och underhållsverksamheten ingår miljöhänsyn idag som en naturlig del i arbetsprocessen. Miljökrav ställs i alla upphandlingar. I en miljöplan beskriver entreprenören hur miljöfrågorna ska hanteras. Entreprenörens medarbetare genomgår projektspecifik miljöutbildning för att få kunskap om miljökrav och miljörisiker och hur dessa ska hanteras. Uppföljning av miljöfrågor sker dels på byggmöten, där entreprenören rapporterar till Svenska Kraftnäts projektledare, dels genom entreprenörens egenkontroll. Svenska Kraftnät följer också upp entreprenörernas arbete med egna miljörevisioner. Miljöarbetet kräver tid, kunskap och resurser av verkets

projektledare. De centrala miljöresurserna har förstärkts under året för att ge stöd och ytterligare förbättra och samordna miljöarbetet i projekten.

Svenska Kraftnät har under året genomfört ett antal miljörevisioner inom projekt och underhåll. Positiva iakttagelser är att arbetet med miljöplaner fungerar bra och att flertalet entreprenörer visar engagemang och öppenhet för förbättringar. Brister finns främst när det gäller styrning av underentreprenörer samt dokumentation. Entreprenörerna kommer att ta fram handlingsplaner för att åtgärda avvikelserna. Åtgärderna följs sedan upp både i det löpande projektarbetet och vid kommande revisioner.

Svenska Kraftnät redovisar miljöledningsarbetet i särskild ordning till Näringsdepartementet och Naturvårdsverket enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. På motsvarande sätt redovisas åtgärder för energieffektivisering till Statens energimyndighet enligt förordningen (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter.

ÅTGÄRDER FÖR MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Av ekonomiska och miljömässiga skäl är det önskvärt att minimera de energiförluster som sker vid drift av stamnätet. En viktig åtgärd under 2012 har varit ett avtal med Fingrid som har möjliggjort minimering av de totala förlusterna genom styrning av effektflöden med hjälp av de två likströmslänkarna mellan Finland och Sverige. Svenska Kraftnät har också fattat beslut om att använda två verktyg för reduktion av förluster vid operativ drift i det nya driftövervakningssystem som ska införas under 2013.

Svenska Kraftnäts systematiska arbete för att begränsa utsläpp av växthusgasen svavelhexafluorid (SF₆) har under 2012 resulterat i mycket små utsläpp, endast 0,1 procent av den installerade gasmängden. Detta är långt under

kraven för ny utrustning där maximala utsläpp på upp till 0,5 procent godkänns. Ett exempel på en åtgärd för att begränsa utsläppen är användning av IR-kamera för att mäta SF₆ vid ett misstänkt läckage från kompressorerna i ett gasisolerat ställverk.

I ett projekt som syftar till att energieffektivera Svenska Kraftnäts stationer har verket under året utarbetat en åtgärdsplan för befintliga stationer. Planen anger att en inspektion avseende energieffektivitet ska genomföras i varje station. Vid inspektionen ska förutsättningarna för olika energibesparande åtgärder undersökas. De åtgärder som bedöms vara rimliga genomförs därefter. Arbetet kommer att pågå under 2013 och 2014. I ett utvecklingsprojekt undersöks möjligheten att minska energiåtgången för uppvärmning av apparatlådor i ställverk. I ett annat projekt prövas verket att ersätta kylaggregat med frikyla i de teknikbodarna som finns i anslutning till stationerna.

En redovisning av verksamhetens utsläpp av växthusgaser finns tillgänglig på www.svk.se. Verket använder Greenhouse Gas Protocol som är en etablerad och transparent standard för klimatberäkningar.

NYA LÖSNINGAR TILL FÖRMÅN FÖR MILJÖN

Svenska Kraftnät har tillsammans med danska Energinet.dk startat ett projekt för att ersätta fyra oljefyllda kablar mellan Skåne och Själland med nya oljefria plastkablar. Kablarna går i Natura 2000-område och i Öresund på svenskt och danskt vatten. Utbytet innebär att risken för oljeläckage med påverkan på känslig natur elimineras.

Svenska Kraftnät har i flera studier under året undersökt möjligheterna att ersätta kreosotimpregnerade trästolpar och fundament med andra material. En stolpe i stenfiber och en stolpe i kompositmaterial kommer att installeras och provas under 2013. Betongsyllar har dimensionerats och kommer att kunna ersätta kreosotfundament i känsliga miljöer. Några betongsyllar har installerats i projektet Stenkullen-Lindome med gott resultat. Provet med att ersätta släcksten med ett plåtraster i oljefångare under transformatorer har påbörjats. Åtgärden innebär att sten inte längre behöver transporteras bort för tvättning samt att volymen på nya oljefångare kan minskas.

Vid beredskapslagret i Åsbro har ett flertal miljöförbättrande åtgärder genomförts, bl.a. bättre källsorteringsrutiner, minskad kemikalieanvändning, byte till mer miljövänligt drivmedel i reservkraftverk samt utbildning i

miljö och avfall/farligt avfall för entreprenörer.

Under sommaren har verket fortsatt kartläggningen av artrika områden i stamnätet. Vissa inventeringar har skett i samarbete med länsstyrelserna i Kalmar, Jönköping och Kronobergs län. Hittills har artrika områden dokumenterats som tillsammans utgör ca 280 km ledningsgata. Syftet med kartläggningarna är att kunna anpassa skötseln i områdena för att bevara artrikedomen. I samarbete med länsstyrelsen i Gävleborgs län har extra röjningsinsatser utförts för att gynna den hotade arten vädndärfjäril utefter 16 km ledningsgata.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Forskning och utveckling inom områdena elöverföring och eldistribution är viktig för Svenska Kraftnäts verksamhet. Svenska Kraftnät medverkar och stödjer därför teknisk forskning, utveckling och demonstration inom dessa områden. Målet är att långsiktigt förbättra driftsäkerhet, effektivitet och miljöanpassning i nät- och systemansvarsverksamheten. Att samverka med högskolorna är också ett prioriterat område. Sammantaget är forsknings- och utvecklingsverksamheten långsiktigt av stor vikt för att säkerställa och höja den kompetens som krävs för att Svenska Kraftnät nu och i framtiden ska sköta sina åtaganden.

Dammsäkerhet och risk- och sårbarhetsfrågor för kraftsystemet är andra viktiga områden som verket stödjer. Svenska Kraftnät genomför forskning och utveckling, ofta i samarbete med branschföretagen via det samägda Elforsk AB.

Svenska Kraftnät är delägare i utvecklingsbolaget STRI AB i Ludvika tillsammans med ABB, Statnett och Det Norske Veritas. Här genomförs forsknings- och utvecklingsprojekt, ofta i samarbete med delägarna. Dessutom pågår några gemensamma projekt med de nordiska stamnätsföretagen. Under 2012 har forskningsfrågor som är av gemensamt intresse i Europa fortsatt att öka i omfattning. Exempel på sådana frågor är integration av förnybar energi till olika stamnät.

Under 2012 använde Svenska Kraftnät 21 (25) Mkr till forskning och utveckling.

Nedan beskrivs några av de projekt som bedrevs under året och som långsiktigt bidrar till att förbättra driftsäkerhet, tillgänglighet och effektiv nätutbyggnad.

- > En prototyp har byggts för att testa en mätmetod för beröringsfri temperaturövervakning av fränkskiljare. Denna har provinstallerats under 2011 och 2012.

- > Kraftsystemmodeller till Svenska Kraftnäts kraftsystemsimulator Aristo har vidareutvecklats. Kraftsystems simulatoren används till operatörsträning, driftanalys och kraftsystemstudier. Det är även viktigt att simulatoren används vid högskolor, för att bidra till att stärka kompetensen. Aristo finns vid Chalmers, KTH och Lunds Tekniska Högskola.
- > I samarbete med konsulter och högskolor bygger Svenska Kraftnät upp kunskap kring VSC-tekniken (Voltage Source Converter) för kraftöverföring på land och till havs.
- > Svenska Kraftnät deltar i det nordiska kunskapsnätverket för forskning kring Phasor Measurement Units (PMU). En ny teknik som kan ge bättre kunskap om de nordiska nätens dynamik, och på längre sikt ge styrmedel för näten.
- > SCADA¹⁶–säkerhet är en satsning inom informations- och driftsystem, som etablerades under 2010 och som sedan har fortsatt under 2012. Samverkan sker mellan KTH, FOI och Svenska Kraftnät där Svenska Kraftnät finansierar forskning vid KTH.
- > Under 2012 har Svenska Kraftnät fortsatt att studera två nya tekniker för att bättre kunna bedöma status och risk för störning på grund av höga träd i ledningsgator. Den ena använder avancerad mätteknik med hjälp av laser. Den andra metoden utgår från tredimensionell fotografering kombinerat med avancerad datoriserad tolkning. Målet är att införa det alternativ som operativt passar verkets underhållsverksamhet bäst. Arbetet med utvärdering har gjorts under 2012 och fortsätter under 2013.
- > Att använda vindkraft i ö-drift har utretts, där det har undersökts om och hur förnyelsebara produktionskällorna, såsom vindkraft, kan användas vid ö-drift samt hur dessa kan inverka på frekvensreglering.
- > Ekonomiskt stöd till högskolornas forskningsprogram Elektra samt till Vindforsk. Direkt stöd till utvalda forskningsprojekt har även skett till högskolor.
- > Som ett led i satsningar inom smarta elnät (smart grids) deltar Svenska Kraftnät i ett Elforskprojekt. Verket är även aktivt i det globala International Smart Grid Action Network (ISGAN) och den svenska regeringens nystartade samordningsråd för smarta elnät.
- > Svenska Kraftnät stödjer kunskaps- och kompetensutveckling inom dammsäker-

heten dels genom FoU-projekt dels genom stöd till Svenskt Vattenkraftcentrum (SVC) som är ett centrum för högskoleutbildning och forskning inom vattenkraft och gruvdammar. Verksamheten är uppdelad i två kompetensområden vattenbyggnad samt vattenturbiner och generatorer. Svenska Kraftnät stödjer båda områdena.

INTERNATIONELLT SAMARBETE

Svenska Kraftnät arbetar för att öka integrationen och harmoniseringen av de nordiska ländernas elmarknader och elnät. Verket strävar efter att vidareutveckla elmarknadssamarbetet inom Europa för att främja en inre marknad för el.

ARBETE INOM ENTSO-E

Inom Europa pågår ett omfattande arbete med sikte på att fullborda tanken om en integrerad europeisk elmarknad med trygg och säker energiförsörjning. EU:s tredje lagstiftningspaket om den inre marknaden för el och gas är en central del i det arbetet och har resulterat i ökat behov av europeisk närvaro och fokus för Svenska Kraftnät. Samarbetet mellan de europeiska stamnätsföretagen bedrivs inom organisationen European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E). Inom ENTSO samarbetar 41 europeiska stamnätsföretag i 34 länder. Utöver EU:s medlemsstater omfattar samarbetet även Norge, Island, Schweiz och länderna i det forna Jugoslavien.

Svenska Kraftnät har under 2012 aktivt bidragit till ENTSoS arbete med att, på EU-kommissionens uppdrag, ta fram förslag till bindande europeiska regler (s.k. network codes) inom områdena drift, nätplanering och marknad. Verkets delaktighet är viktig för att påverka de europeiska regler som tas fram så att de främjar en väl fungerande integrerad europeisk elmarknad.

Svenska Kraftnät bidrog till att ta fram den icke bindande europeiska tioåriga nätutvecklingsplan¹⁷ som ENTSO publicerade i juli 2012. Nätutvecklingsplanen anger planerade nätförstärkningsprojekt och pekar på var det finns behov av nätförstärkningsprojekt.

KRAV PÅ ÖKAD TRANSPARENS

De europeiska energiministrarna har uttalat att transparens inom elmarknadsområdet är nödvändigt. Som en följd av detta fick de euro-

¹⁶ Supervisory Control and Data Acquisition (SCADA).

¹⁷ Ten year network development plan (TYNDP).

peiska reglermyndigheternas samarbetsorgan¹⁸ i uppdrag att ta fram ett utkast på förordning om fundamental transparens. Svenska Kraftnät har som medlem i ENTSO arbetat aktivt med att bearbeta det framtagna förordningsutkastet. Kommissionen antog i slutet av 2012 förordningsutkastet som främst tar fasta på publicering av data relaterade till själva infrastrukturen för överföring. Exempel på detta är tillgänglig överföringskapacitet men också publicering av grundläggande marknadsdata kopplat till utbud och efterfrågan.

KRAV PÅ ÖKAD TRANSPARENS

De europeiska energiministrarna har uttalat att transparens inom elmarknadsområdet är nödvändigt. Som en följd av detta fick de europeiska reglermyndigheternas samarbetsorgan i uppdrag att ta fram ett utkast på förordning om fundamental transparens. Svenska Kraftnät har som medlem i ENTSO arbetat aktivt med att bearbeta det framtagna förordningsutkastet. Kommissionen antog i slutet av 2012 förordningsutkastet som främst tar fasta på publicering av data relaterade till själva infrastrukturen för överföring. Exempel på detta är tillgänglig överföringskapacitet men också publicering av grundläggande marknadsdata kopplat till utbud och efterfrågan.

ENERGIINFRASTRUKTURFÖRORDNINGEN

Under slutet av 2012 kom Europeiska unionens råd och Europaparlamentet överens om energiinfrastrukturförordningen. Förordningen kommer att träda i kraft 2013 och har tillkommit med anledning av att stora energiinfrastrukturinvesteringar behövs före 2020 för att klara EU:s klimat- och energimål.

Svenska Kraftnät har under 2012 bistått Näringsdepartementet med sakkunskap när förordningen behandlats i Rådet och Europaparlamentet.

MARKNADSKOPPLING

Integreringen av marknader i Europa har varit en stor fråga under 2012. Modeller motsvarande den nordiska, där kraftflöden och områdespriser bestäms samtidigt genom s.k. implicit auktion, har varit förebild för den europeiska målmodellen som slagits fast inom den europeiska grupperingen AESAG¹⁹. Denna målmodell har varit vägledande för de ovan nämnda arbetet med att ta fram förslag till bindande europeiska regler. Under året har ett omfattande arbete bedrivits med att koppla ihop

olika regioner i Europa för att målmodellen ska kunna uppnås. Svenska Kraftnät har under 2012 varit inblandat i flera projekt som syftar till att integrera Sverige och Norden med angränsande länder genom så kallad marknadskoppling. Arbete har bl.a. utförts för att fördjupa integreringen av Norden med centrala och västra Europa samt Storbritannien. Projektet har valts ut av ENTSO som ett pilotprojekt. Tanken är att den lösning för marknadskoppling som byggs upp i projektet ska vara utvidgningsbart även till andra regioner i Europa. De systemansvariga företagen i regionen arbetar tillsammans med elbörserna för att implementera en gemensam lösning för både dagen före-handel och intradag-handel. Målsättningen är att de nya lösningarna ska tas i drift under slutet av 2013.

NORDISK HARMONISERING

De nordiska systemoperatörerna Fingrid, Statnett och Svenska Kraftnät kom 2010 överens om att starta ett projekt med syfte att etablera en gemensam nordisk balansavräkning (Nordic Balance Settlement, NBS). Ett omfattande arbete har därefter bedrivits för att införa modellen i Sverige, Norge och Finland. Implementeringen omfattar harmonisering av regler för balansavräkning och etablering av den nya avräkningsenheten som ska hantera balansavräkningen för alla balansansvariga företag i Sverige, Norge och Finland. De nationella systemansvariga aktörerna kommer att fungera som lokala underenheter för att säkerställa kundstöd till de lokala marknadsaktörerna. Under 2012 har ytterligare ett steg tagits mot en gemensam nordisk balansavräkning. Svenska Kraftnät, Statnett och Fingrid har gett Fingrid i uppdrag att ta över huvudansvaret för balansavräkning och skapa en gemensam nordisk avräkningsenhet. Ett bolag kommer att etableras med huvuduppgift att hantera balansavräkningen i Sverige, Finland och Norge. Den nya gemensamma avräkningsenheten förväntas starta sin verksamhet under 2015.

Målsättningen är att skapa mer effektiva verksamhetsförutsättningar för alla balansansvariga företag, oberoende av vilket elområde eller land de är verksamma i. Dessutom skapas gemensamma regelverk och standarder för datautbyte i samarbete med andra aktörer på elmarknaden genom att erbjuda en

¹⁸ ERGEG nuvarande ACER.

¹⁹ ACER Electricity Stakeholder Advisory Group (AESAG). AESAG har deltagare från flera olika aktörsgrupper och EU-kommissionen.

gemensam balansavräkning för alla balansansvariga företag i de tre länderna.

Den framtida modellen stödjer en gemensam nordisk slutkundmarknad genom att sänka tröskeln för nya aktörer, underlätta en effektiv gränsöverskridande verksamhet och minska kostnaderna när samma system och metoder kan användas i flera länder.

UTVECKLINGEN AV ELMARKNADEN I BALTIKUM

Under 2012 har Nord Pool Spots börsområde utvidgats till Litauen. Den 18 juni 2012 öppnades Litauens elområde för dagen före-handel via Nord Pool Spot.

Även Lettland förväntas öppna ett elområde inom Nord Pool Spot. Den lettiske systemoperatören Augustsprieguma Tikls, har fått ett preliminärt godkännande från EU-kommissionen, vilket borgar för att ett elområde bör kunna öppnas för dagen före-handel i juni 2013. Med Lettlands marknadsöppning blir hela Baltikum integrerat med den nordiska elmarknaden. En viktig förutsättning för en väl fungerande nordisk/baltisk elmarknad är förbindelsen NordBalt mellan Sverige och Litauen. Den är beräknad att tas i drift vid årsskiftet 2015/2016.

ELSÄKERHET

Med begreppet elsäkerhet avses i detta sammanhang det ansvar som Svenska Kraftnät har för att personer och egendom skyddas från skador orsakade av elektrisk ström. Att upprätthålla en hög elsäkerhet är ett övergripande mål inom Svenska Kraftnät och verkets dotterbolag. Verket arbetar för en nollvision gällande elektriska olyckor och tillbud.

Även under 2012 har Svenska Kraftnät varit förskonat från dödsolyckor och olycksfall som lett till personskada orsakade av elektricitet. Under året har 18 (15) elektriska incidenter rapporterats. Den goda statistiken beror på ansvarstagande och en god elsäkerhetskompetens inom Svenska Kraftnät och hos de entreprenörer som utför uppdrag för verkets räkning. Det finns samtidigt ett behov att Svenska Kraftnäts entreprenörer noggrant utreder de bakomliggande orsakerna till tillbud som sker. Svenska Kraftnät utvecklar, konstruerar, bygger, underhåller och övervakar anläggningarna så att risker för arbetsolyckor minimeras och för att allmänheten ska kunna känna sig säkra när de vistas nära Svenska Kraftnäts anläggningar.

Under året har Svenska Kraftnät genomfört en i förväg aviserad revision av hur väl

elsäkerheten hanteras i verksamheten. Ytterligare ett par elsäkerhetsrevisioner har genomförts av externa revisorer. Oaviserade elsäkerhetskontroller har genomförts vid ett antal av Svenska Kraftnäts arbetsplatser. Resultatet från dessa revisioner och kontroller visar på en god medvetenhet och att elsäkerhetskraven följs hos verkets entreprenörer. Behovet av systematiska kontroller av elsäkerhetskraven ökar i samband med att Svenska Kraftnäts investeringsverksamhet ökar.

Svenska Kraftnät har under året även deltagit i revidering av de branschgemensamma elsäkerhetsanvisningarna benämnda ESA.

VINDLOV

Svenska Kraftnät deltar i uppdraget att förvalta och underhålla den myndighetsgemensamma webbplatsen Vindlov som är ett nav för all information om tillståndsfrågor för vindkraftverk. Svenska Kraftnät deltar även i de återkommande träffar som fungerar som plattform för samarbete mellan Statens energimyndighet och övriga deltagande myndigheter.

Integrerat med Vindlov finns den geografiska webbtjänsten Vindbrukskollen²⁰. Den är en webbaserad nationell databas med kartstöd för vindkraft i Sverige som visar var i landet det finns vindkraftverk och var det projekteras för nya verk. Svenska Kraftnät har bidragit till utvecklingsarbetet med denna tjänst, bl.a. genom att komplettera tjänsten med information om de nyligen införda elområdena. Svenska Kraftnät har även kommit med utvecklingsförslag så att tjänsten, ur elnätsföretagens synvinkel, lättare kan användas för att få en heltäckande bild av vindkraftutbyggnaden.

» EN LEDANDE ROLL FÖR EN SÄKER OCH HÅLLBAR ENERGIFÖRSÖRJNING «

²⁰ www.vindlov.se/vindbrukskollen

SJUÅRSÖVERSIKT FÖR KONCERNEN

RESULTATRÄKNING (MKR)	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Rörelseintäkter	9 789	9 282	10 547	6 851	7 717	6 326	6 838
Rörelsekostnader exkl. avskrivningar	-7 999	-7 965	-9 098	-5 881	-6 328	-4 941	-5 581
Avskrivningar och nedskrivningar	-811	-676	-664	-613	-585	-590	-569
Resultat från andelar i intresseföretag	23	9	20	31	1 069	69	48
RÖRELSERESULTAT	1 002	650	805	388	1 873	864	736
Finansiella poster	-64	-42	-22	-7	-67	-127	-55
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	938	608	783	381	1 806	737	681
Skatt på årets resultat	-15	-14	-10	-6	-3	-5	-5
ÅRETS RESULTAT	923	594	773	375	1 803	732	676
BALANSRÄKNING (MKR)							
Immateriella anläggningstillgångar	306	308	282	284	259	226	224
Materiella anläggningstillgångar	13 568	12 465	10 400	9 782	8 893	8 549	8 545
Finansiella anläggningstillgångar	98	105	96	347	1 528	467	416
Varulager	84	86	89	88	89	93	89
Kortfristiga fordringar	1 666	1 844	1 972	1 023	842	995	718
Likvida medel	210	733	370	130	104	51	59
SUMMA TILLGÅNGAR	15 932	15 541	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051
Eget kapital	8 659	8 115	8 019	7 501	8 159	6 832	6 539
Uppskjuten skatt	32	40	38	32	28	24	19
LÅNGFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	1 854	2 768	1 972	1 835	1 621	1 616	1 960
Ej räntebärande	3 272	1 794	936	507	393	420	458
Avsättningar	633	537	478	433	392	361	253
KORTFRISTIGA SKULDER							
Räntebärande	-	82	82	82	98	98	98
Ej räntebärande	1 482	2 205	1 684	1 264	1 024	1 030	724
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	15 932	15 541	13 209	11 654	11 715	10 381	10 051
NYCKELTAL							
Räntabilitet på JEK efter skatt ²¹ (%)	9,5	6,1	8,4	4,3	19,8	8,9	7,9
Räntabilitet på totalt kapital (%)	6,4	4,6	6,8	3,5	17,0	8,6	7,3
Räntabilitet på sysselsatt kapital (%)	9,7	6,5	9,0	4,5	21,6	10,7	9,0
Soliditet (%)	47,0	45,6	53,1	57,2	60,9	58,8	58,5
Rörelsemarginal (%)	10,2	7,0	7,6	5,7	24,3	13,7	10,8
Nettovinstmarginal efter skatt (%)	7,1	4,8	5,4	4,0	16,8	8,3	7,1
Kapitalomsättningshastighet (ggr)	0,62	0,65	0,85	0,59	0,7	0,62	0,67
Skuldsättningsgrad (%)	30,4	37,4	30,8	33,2	28,1	33,2	38,0
Självfinansieringsgrad (ggr)	0,8	0,6	1,1	0,7	1,6	2,1	2,8
Räntetäckningsgrad (ggr)	14,8	13,9	14,0	13,3	25,7	6,1	12,4
ÖVRIGT							
Internt tillförda medel (Mkr)	1 680	1 189	1 370	983	1 347	1 373	1 225
Nettoskuld (Mkr)	2 277	2 655	2 162	2 220	2 007	2 024	2 252
Investeringar (Mkr)	2 375	2 771	1 276	1 527	963	596	478
Utbetalad utdelning till staten (Mkr)	378	499	244	1 172	476	439	1 573
Årsarbetskrafter (Antal)	422	375	344	317	295	289	282
Inmatad energi på stamnätet (TWh)	123,5	113,5	110,3	104,4	115,0	120,5	119,8
Uttagen energi på stamnätet (TWh)	120,0	110,8	108,0	101,7	112,1	117,7	117,3
Energiförluster (TWh)	3,5	2,7	2,4	2,7	2,9	2,8	2,5

²¹ Räntabilitet efter schablonmässig skatt på 26,3 procent. Med justerat eget kapital (JEK) avses genomsnittet av årets in- och utgående bundna egna kapital samt 73,7 procent av det fria egna kapitalet.

05. FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING – KONCERNEN (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2012	2011
Nätintäkter	1	4 941	4 441
Systemintäkter – el	2	4 434	4 390
Telekomintäkter		56	88
Systemintäkter – naturgas		50	41
Avgiftsbelagd verksamhet		11	10
Anslag för elberedskap	3	201	236
Aktiverat arbete för egen räkning	4	96	76
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER	8	9 789	9 282
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-382	-326
Inköp av förlustkraft		-1 514	-1 297
Balanskraftskostnader		-3 912	-4 046
Övriga rörelsekostnader	6	-2 191	-2 296
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13,14	-811	-676
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		-8 810	-8 641
Resultat från andelar i intresseföretag	7	23	9
RÖRELSERESULTAT	8	1 002	650
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	0	0
Övriga ränteintäkter och liknande poster	10	2	5
Räntekostnader och liknande poster	11	-66	-47
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		938	608
Skatt på årets resultat	12	-15	-14
ÅRETS RESULTAT		923	594
Resultat hänförligt till:			
Staten		950	581
Minoritetsintressen		-27	13

KOMMENTARER TILL RESULTATRÄKNINGEN

RÖRELSENS INTÄKTER OCH KOSTNADER

Koncernens rörelseintäkter ökade under 2012 och uppgick till 9 789 (9 282) Mkr, en ökning med 507 Mkr, vilket främst beror på höjd stamnätstariff. Därutöver har energiavgifterna ökat på grund av högre överföring på stamnätet under året jämfört med föregående år.

Koncernens nätintäkter inklusive aktiverat arbete för egen räkning uppgick till 5 037 Mkr och steg med 520 Mkr jämfört med 2011. Intäktsutvecklingen har påverkats av höjda stamnätstariffer och ökad överföring på stamnätet. Intäkterna från kapacitetsavgifter sjönk under året och uppgick till 26 Mkr jämfört med 77 Mkr föregående år. Inflödet av kapacitetsavgifter ökade under året och uppgick till 1 756 (771) Mkr. De ökade kapacitetsavgifterna beror framförallt på den höga fyllnadsgraden i vattenmagasinen och den indelning av Sverige i elområden som genomfördes den 1 november 2011. Av dessa har 26 (77) Mkr använts för att täcka kostnader för mothandel. Därutöver har 1 539 (685) Mkr omklassificerats till långfristig skuld i balansräkningen och använts till investeringsbidrag för genomförda investeringar under 2012. Resterande 189 (9) Mkr har omklassificerats till långfristig skuld i balansräkningen för att användas till investeringsbidrag kommande år.

De energiberöende intäkterna från överföringen på stamnätet ökade och uppgick till 2 145 (1 757) Mkr vilket förklaras dels av tariffhöjningen och dels av högre överföring på stamnätet. Intäkter från transitering minskade under året till 159 Mkr jämfört med 209 Mkr året innan trots ökad nettoexport vilket ökar transiteringen genom Sverige. Minskningen förklaras av negativa intäkter hänförliga till 2011 på grund av för hög reservering föregående år samt sena korrigeringar från ENT50 som gör avräkningen.

Systemintäkterna för el ökade med 44 Mkr och uppgick till 4 434 (4 390) Mkr.

Telekomverksamhetens externa intäkter uppgick till 56 (88) Mkr. Intäktsminskningen beror på korrigeringar av intäkter hänförliga till 2011. Rörelseintäkterna för systemansvar för gas uppgick till 50 (41) Mkr. Intäktökningen beror på att handeln av såld gas har ökat jämfört med föregående år.

Beredskapsverksamheten har under året utnyttjat 201 (236) Mkr, som har finansierats genom anslag.

I avgiftsbelagd verksamhet ingår kontoföring av elcertifikat, utfärdande av ursprungsgarantier för el samt uttag av försörjningstrygghetsavgifter för naturgas. Dessa avgifter gav intäkter på 11 (10) Mkr. Regeringen fastställer avgifterna för elcertifikat och de regleras genom förordning (2003:120) om elcertifikat.

Koncernens rörelsekostnader uppgick till 8 810 (8 641) Mkr. Svenska Kraftnät är fortsatt inne i en rekryteringsperiod och 52 (28) nya heltidssysselsatta har tillkommit sedan december 2011. Personalkostnaderna ökade med 56 Mkr från 326 Mkr 2011 till 382 Mkr 2012.

Under 2012 har kostnaderna för förlustkraft ökat med 217 Mkr från 1 297 Mkr 2011 till 1 514 Mkr

2012. Ökningen beror på hög överföring av el från norra Sverige till södra Sverige till följd av god vattentillgång som ger upphov till ökade nätförluster som Svenska Kraftnät kompenserar för genom inköp av så kallad förlustkraft.

Kostnaderna för balanskraft minskade med 134 Mkr och uppgick till 3 912 Mkr till följd av god tillgång på vatten med höga magasinivåer i hela Norden. Detta har bl.a. lett till lägre kostnader för primärreglering jämfört med föregående år.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultatet för koncernen uppgick till 1 002 Mkr, vilket är 352 Mkr högre än 2011. I rörelseresultatet ingår externa intäkter och kostnader samt resultatet från intresseföretag. Koncernens av- och nedskrivningar ingår i rörelseresultatet.

Överföring av el på stamnätet är den dominerande resultatdrivaren inom Svenska Kraftnätets verksamhet. Årets rörelseresultat för överföring av el på stamnätet uppgick till 1 066 (883) Mkr. Det högre resultatet beror bl.a. på höga fyllnadsgrader i de nordiska vattenmagasinen vilket medfört en mycket hög överföring på stamnätet. Detta har i sin tur genererat högre energiavgifter. Högre överföring medför också större förluster men årets låga elpris har då påverkat resultatet positivt, när förlusterna överstigit de prissäkrade volymerna och återstoden upphandlats på spotmarknaden. Den höga överföringen på stamnätet innebar också ökade effektavgifter då nätkunder ofta överskridit effektabonnemanget. Några av kostnadsslagen berör båda verksamhetsområdena överföring av el på stamnätet och systemansvar för el. Kostnader som inte kunnat hänföras till ett enda verksamhetsområde har fördelats mellan de två verksamhetsområdena.

Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen systemansvar för el uppgick till -96 (-287) Mkr. Det förbättrade resultatet jämfört med föregående år beror främst på lägre kostnader för primärreglering.

Telekomverksamhetens rörelseresultat uppgick till 6 (40) Mkr. Försämringen beror främst på korrigering av intäkter under året avseende 2011.

Rörelseresultatet för systemansvar för gas uppgick till 1 (3) Mkr.

Rörelseresultatet för verksamhetsområdet avgiftsbelagd verksamhet uppgick till 2 (2) Mkr.

Den höga investeringstakten i verket påverkar koncernens avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar, vilka ökade med 51 Mkr jämfört med föregående år.

Koncernens resultat har påverkats med -95 (-11) Mkr i nedskrivningar varav -83 Mkr avser nedskrivning av anläggningstillgångar hänförliga till utlandsförbindelsen SwePol Link.

Resultatet från andelar i intresseföretag uppgick till 23 Mkr, vilket är 14 Mkr högre än föregående år. Av dessa förklaras 9 Mkr av ett resultat av emission i Nord Pool Spot med anledningen av nya delägare, Elering och Litgrid.

Rörelsemarginalen för koncernen uppgick till 10,2 (7,0) procent, vilket är 3,2 procentenheter högre än föregående år.

FINANSNETTO

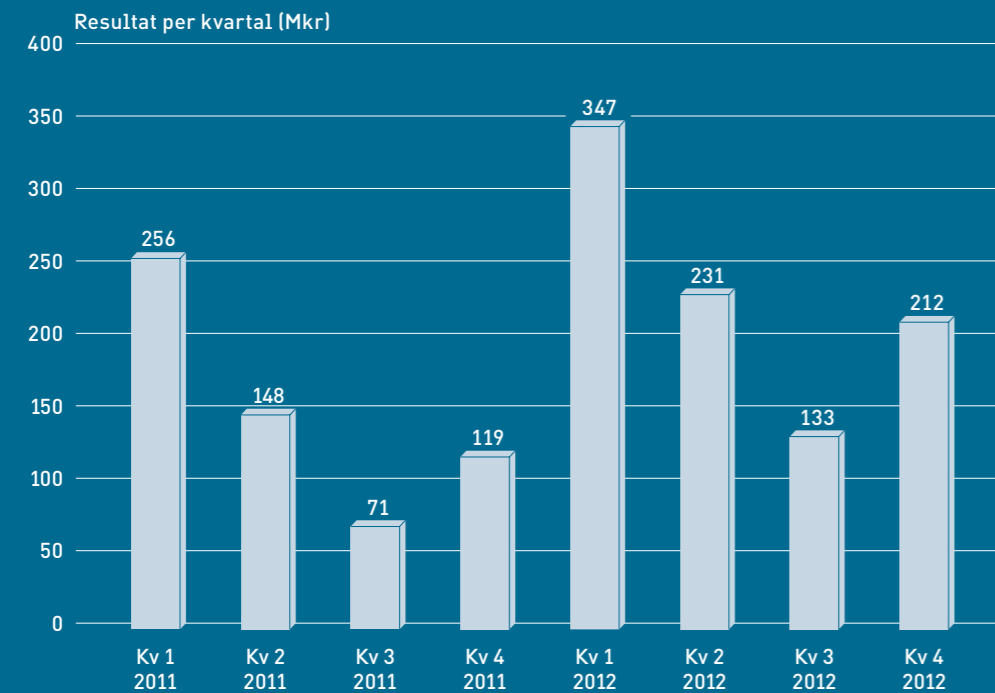
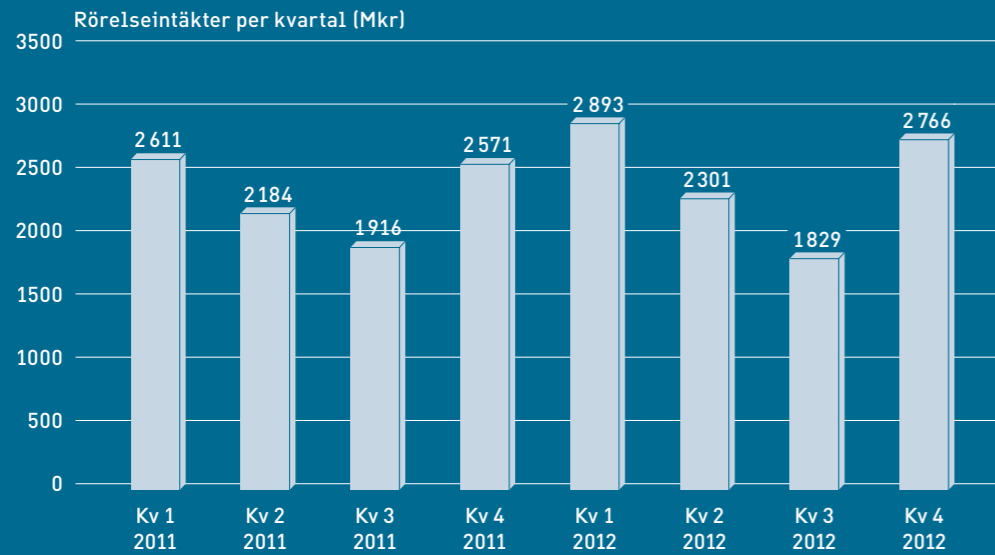
Koncernens finansnetto uppgick till -64 Mkr, vilket är en försämring med 22 Mkr jämfört med föregående år. Ränteintäkterna för koncernen uppgick till 2 (5) Mkr. Minskningen är hänförlig till valutaterminer som tecknades för att valutasäkra den eurodeposition som var ett krav för att få handla el på Nord Pool Spot. I januari 2012 byttes kravet på säkerhet i form av deposition ut mot en garanti utställd av Riksgälden till förmån för NASDAQ OMX Commodities. Koncernens räntekostnader och liknande poster uppgick till -66 (-47) Mkr. Ökningen förklaras av en avsättning på 53 Mkr för indexering av affärsverkets pensionskulld enligt de tryggningsgrunder som Statens Pensionsverk antagit för affärsverk. Föregående års indexering uppgick till 27 Mkr.

Därutöver har räntekostnaderna påverkats positivt med anledning av aktiverade räntekostnader på pågående byggnationsprojekt med 38 (41) Mkr. Räntetäckningsgraden uppgick till 14,8 (13,9) gånger.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat i koncernen uppgick till 923 (594) Mkr, vilket är 329 Mkr högre än 2011 där samtliga kvartal bidrar till det höga resultatet. Resultatet innebär en räntabilitet på justerat eget kapital på 9,5 (6,1) procent. Enligt regleringsbrevet för 2012 är målet att uppnå en räntabilitet på justerat eget kapital på 6 procent. Nettovinstmarginalen med avdrag för schablonskatt blev 7,1 (4,8) procent.

» KONCERNENS
RÖRELSEINTÄKTER
ÖKADE MED CIRKA 5
PROCENT «

BALANSRÄKNING – KONCERNEN

TILLGÅNGAR (MKR)	NOT	2012-12-31	2011-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	306	308
Materiella anläggningstillgångar	14	13 568	12 465
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i intresseföretag	16	95	91
Långfristiga fordringar	17	1	0
Skattefordran	17	2	14
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		13 972	12 878
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager		84	86
Kundfordringar		656	714
Övriga kortfristiga fordringar	18	63	201
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	947	929
Likvida medel		210	733
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		1 960	2 663
SUMMA TILLGÅNGAR		15 932	15 541
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL HÄNFÖRBART TILL STATEN			
Statskapital		600	600
Övrigt tillskjutet kapital		3 314	3 314
Balanserade vinstmedel		4 711	4 140
STATENS KAPITAL		8 625	8 054
MINORITETSINTRESSEN		34	61
SUMMA EGET KAPITAL		8 659	8 115
LÅNGFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	21	1 854	2 768
Ej räntebärande skulder	22	3 272	1 794
Uppskjuten skatteskuld	24	32	40
Avsatt till pensioner	23	633	537
Övriga avsättningar	24	0	0
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER		5 791	5 139
KORTFRISTIGA SKULDER			
Räntebärande skulder	25	-	82
Leverantörsskulder		626	1 277
Skatteskuld		12	8
Övriga skulder		31	131
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	813	789
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		1 482	2 287
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 932	15 541
STÄLLDA SÄKERHETER			
		Inga	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER	27, 28	0	0

KOMMENTARER TILL
BALANSRÄKNINGEN

BALANSOMSLUTNING

Koncernens balansomslutning uppgick till 15 932 (15 541) Mkr, vilket är en ökning med 391 Mkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska Kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser samt balanserade utgifter för dataprogram. Det bokförda värdet uppgår till 306 (308) Mkr. Investeringarna i dataprogram, främst ett nytt driftövervakningssystem, uppgick till 40 (64) Mkr. Årets avskrivningar för immateriella anläggningstillgångar uppgick till 42 (46) Mkr.

De materiella anläggningstillgångarna består främst av kraftledningar, stationer, byggnader och mark, optoförbindelser och andra tekniska anläggningar samt av pågående nyanläggningar. De materiella anläggningstillgångarnas värde uppgick till 13 568 (12 465) Mkr, vilket är en ökning med 1 103 Mkr. Investeringarna under året uppgick till 2 335 (2 707) Mkr och avskrivningarna till 674 (619) Mkr. Därutöver har nedskrivningar gjorts med 95 (11) Mkr.

De övriga anläggningstillgångarna består av andelar i intresseföretag och skattefordran. Andelar i intresseföretag uppgick till 95 (91) Mkr. Under året erhöll affärsverket 18 (2) Mkr i utdelning från Nord Pool Spot AS och resultatandelar i intresseföretag uppgick till 23 (9) Mkr varav 9 Mkr är ett resultat av emission i Nord Pool Spot AS.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångarna uppgick till 1 960 (2 663) Mkr. Minskningen avser främst minskade likvida medel som var 210 (733) Mkr vid årets slut, en minskning med 523 Mkr. Affärsverket ställde under 2011 ut säkerheter i form av depositioner på bankkonton i affärsbank för att kunna teckna elterminer för framtida elinköp. Dessa uppgick till 662 Mkr.

Depositionen löstes i januari 2012 och i stället disponerar affärsverket nu ett konto i Riksgälden för att hantera säkerhetskraven vid inköp av el.

EGET KAPITAL

Det egna kapitalet i koncernen var vid årsskiftet 8 659 (8 115) Mkr, varav 4 711 (4 140) Mkr utgjorde balanserade vinstmedel. Under året har 378 (499) Mkr delats ut till staten. Årets vinst i koncernen uppgick till 923 (594) Mkr.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Koncernens långfristiga räntebärande skulder består av affärsverkets låneram hos Riksgälden på 1 854 (2 131) Mkr. SwePol Links lån i bank vilket föregående år uppgick till 637 Mkr löstes under året i samband med avyttringen av 50 procent av utlandsförbindelsen SwePol Link. De räntebärande långfristiga skulderna i koncernen minskade därmed med 914 Mkr under året. Den genomsnittliga räntan på koncernens lån under 2012 blev 1,6 (1,9) procent.

Ej räntebärande långfristiga skulder som består av bidrag från markägare, investeringsbidrag från intressenter, skuldförda kapacitetsavgifter, förskott från kunder inom optoverksamheten och andra kunder uppgår till 3 272 (1 794) Mkr. Ökningen förklaras av det höga inflödet av kapacitetsavgifter som inte motsvaras av kostnader för mothandel vilka redovisas såsom skuld i balansräkningen.

Nettolåneskulden minskade med 378 Mkr och uppgick till 2 277 (2 655) Mkr. Detta påverkade skuldsättningsgraden som minskade under året till 30,4 (37,4) procent. Den primära orsaken är liksom ovan det höga inflödet av kapacitetsavgifter vilket inneburit nettoamortering. Målet för 2012 är att Svenska Kraftnät ska ha en skuldsättningsgrad på högst 80 procent.

KORTFRISTIGA SKULDER

Leverantörsskulder minskade kraftigt från 1 277 Mkr 2011 till 626 Mkr 2012. Leverantörsskulden 2011 påverkades av tecknande av flera avtal och förskottslikvider avseende investeringssprojekt inför årsskiftet 2011.

KASSAFLÖDESANALYS – KONCERNEN (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2012	2011
Rörelseresultat	1 002	650
Justeriing icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	716	665
Övriga poster	14	-68
Erhållen ränta	2	-
Erlagd ränta	-53	-46
Betald skatt	-1	-12
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 680	1 189
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	2	3
Förändring i kortfristiga fordringar	209	-115
Förändring i kortfristiga skulder	-368	-21
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 523	1 056
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-2 675	-2 229
Förändring långfristig fordran	-	0
Försäljning av anläggningstillgångar	472	0
Placering i övriga finansiella anläggningstillgångar	-1	-
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-2 204	-2 229
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	18	3
Förändring av räntebärande skulder	-996	796
Förändring av övriga långfristiga skulder	1 514	1 234
Förskott från kunder	-	2
Utbetald utdelning	-378	-499
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	158	1 536
ÅRETS KASSAFLÖDE	-523	363
Likvida medel vid årets början	733	370
Likvida medel vid årets slut	210	733

KOMMENTARER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

Kassaflödesanalysen syftar till att beskriva Svenska Kraftnätkoncernens förmåga att generera likvida medel och är ett komplement till resultat- och balansräkningarnas beskrivning av lönsamhet och finansiell ställning. Med likvida medel avses kassa och banktillgodohavanden.

LÖPANDE VERKSAMHET

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital förbättrades med

491 Mkr jämfört med föregående år och uppgick till 1 680 (1 189) Mkr.

Kassaflödet från den löpande verksamheten förbättrades med 467 Mkr jämfört med föregående år och uppgick till 1 523 (1 056) Mkr. Förbättringen beror främst det högre rörelseresultatet.

INVESTERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens investeringar ökade under året och uppgick till 2 675 (2 229) Mkr. Investeringarna uppgick till 2 672 (2 180) Mkr i affärsverket, 3 (24) Mkr i Svenska Kraftnät Gasturbiner AB samt 0 (25) Mkr i underkoncernen SwePol Link.

FINANSIERINGSVERKSAMHETEN

Koncernens räntebärande skulder minskade under året med 996 Mkr jämfört med en ökning 2011 med 796 Mkr. I affärsverket minskade de räntebärande skulderna med 276 Mkr jämfört med en ökning på 879 Mkr 2011 och i underkoncernen SwePol Link minskade de externa räntebärande skulderna med 719 (83) Mkr. Förändringen förklaras främst av det höga inflödet av kapacitet-savgifter samt avyttringen av utlandsförbindelsen SwePol Link vilket sammantaget gjort att koncernen haft en nettoamortering under året. Övriga långfristiga skulder ökade med 1 513 (1 234) Mkr. Den främsta förklaringen till ökningen är det höga inflödet av kapacitetsavgifter. Till staten har utdelats 378 (499) Mkr.

Årets kassaflöde uppgick till -523 Mkr jämfört med 363 Mkr 2011.

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – KONCERNEN (MKR)

	HÄNFÖRBART TILL STATEN			Summa	Hänförbart till minoritets-intressen	Summa eget kapital
	Stats-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat			
INGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	4 057	7 971	48	8 019
Omräknings-differens			1	1		1
Utdelning	—	—	-499	-499	—	-499
Årets resultat	—	—	581	581	13	594
UTGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	4 140	8 054	61	8 115
INGÅENDE BALANS 2012	600	3 314	4 140	8 054	61	8 115
Omräknings-differens			-1	-1		-1
Utdelning	—	—	-378	-378	—	-378
Årets resultat	—	—	950	950	-27	923
UTGÅENDE BALANS 2012	600	3 314	4 711	8 625	34	8 659

Varav bundet eget kapital uppgick till 4 203 (4 174) Mkr.

BALANSERADE VINSTMEDEL INKLUSIVE ÅRETS RESULTAT

I balanserade vinstmedel, inklusive årets resultat, ingår intjänade vinstmedel i affärsverket och dotterbolagen samt Svenska Kraftnätets andelar i intresseföretagens vinstmedel. Tidigare avsättningar till bundna reserver ingår också i denna kapitalpost.

Svenska Kraftnät är ett affärsverk och därmed en del av svenska staten. Ovanstående redovisning är uppställd enligt IFRS för att ge en bättre jämförbarhet med andra svenska fristående koncerner med formellt ägarskap.

Den vinstdisposition som föreslogs i årsredovisningen 2011 antogs av regeringen.

RESULTATRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

RÖRELSEINTÄKTER	NOT	2012	2011
Nätintäkter	1	4 718	4 163
Systemintäkter - el	2	4 445	4 391
Telekomintäkter		56	88
Systemintäkter - naturgas		50	41
Avgiftsbelagd verksamhet		11	10
Anslag för elberedskap	3	201	236
Aktiverat arbete för egen räkning	4	96	76
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER		9 577	9 005
RÖRELSEKOSTNADER			
Personalkostnader	5	-381	-326
Inköp av förluskraft		-1 486	-1 279
Köpt balanskraft		-3 918	-4 051
Övriga rörelsekostnader	6	-2 186	-2 272
Avskrivning och nedskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	13,14	-620	-520
SUMMA RÖRELSEKOSTNADER		- 8 591	-8 448
RÖRELSERESULTAT		986	557
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från andra värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	9	21	7
Övriga ränteintäkter och liknande poster	10	1	4
Räntekostnader och liknande poster	11	-57	-23
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		951	545

MODERFÖRETAGET AFFÄRS-
VERKET SVENSKA KRAFTNÄT

Rörelsens intäkter uppgick till 9 577 (9 005) Mkr, varav 17 (66) Mkr avsåg försäljning till koncernföretag. Resultatet efter finansiella poster uppgick 951 (545) Mkr.

Affärsverkets investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 2 879 (2 722) Mkr. Likvida medel uppgick den 31 december 2012 till 140 (700) Mkr.

Affärsverket finansierar verksamheten med eget kapital och lån i Riksgälden. Upplåningen uppgick vid årets utgång till 1 854 (2 131) Mkr och det egna kapitalet till 8 403 (7 830) Mkr.

Under 2012 har affärsverket erhållit medfinansiering av ett flertal investeringsprojekt och använt erhållna kapacitetsavgifter till finansiering av investeringar som har till syfte att förstärka eller bibehålla överföringskapaciteten av el i stamnätet.

» AVKASTNING PÅ
JUSTERAT EGET KAPITAL
FÖR ÅRET UPPGICK TILL
9,5 PROCENT «

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	NOT	2012-12-31	2011-12-31
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	13		
Balanserade utgifter för dataprogram		96	116
Markrättigheter		56	59
Nyttjanderättigheter		28	33
Pågående nyanläggningar		126	100
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		306	308
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	14		
Byggnader och mark		370	232
Maskiner och inventarier		9 454	7 320
Pågående nyanläggningar		3 546	3 557
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		13 370	11 109
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Andelar i koncernföretag	15	12	12
Fordringar hos koncernföretag		88	121
Andelar i intresseföretag	16	47	47
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		147	180
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		13 823	11 597
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
VARULAGER		2	2
KORTFRISTIGA FORDRINGAR			
Kundfordringar		638	673
Fordringar hos koncernföretag		22	30
Fordringar hos intresseföretag		29	-
Övriga fordringar		31	136
Avräkning statsverket	19	3	27
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	947	927
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		1 670	1 793
KASSA OCH BANK		140	700
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		1 812	2 495
SUMMA TILLGÅNGAR		15 635	14 092

BALANSRÄKNING – AFFÄRSVERKET (MKR)

EGET KAPITAL OCH SKULDER

EGET KAPITAL	NOT	2012-12-31	2011-12-31
BUNDET EGET KAPITAL			
Statskapital		600	600
Bundna reserver		3 314	3 314
SUMMA BUNDET EGET KAPITAL		3 914	3 914
Balanserade vinstmedel		3 538	3 371
Årets resultat		951	545
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		4 489	3 916
SUMMA EGET KAPITAL		8 403	7 830
AVSÄTTNINGAR			
AVSÄTTNINGAR, RÄNTEBÄRANDE			
Avsatt till pensioner	23	633	537
SKULDER			
LÅNGFRISTIGA SKULDER, RÄNTEBÄRANDE	21	1 854	2 131
LÅNGFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE	22	3 273	1 463
KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE			
Leverantörsskulder		623	1 268
Skulder till koncernföretag		8	8
Övriga skulder		29	75
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	812	780
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER, EJ RÄNTEBÄRANDE		1 472	2 131
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 635	14 092
STÄLLDA SÄKERHETER		INGA	INGA
ANSVARSFÖRBINDELSER	27, 28	0	0

KASSAFLÖDESANALYS – AFFÄRSVERKET (MKR)

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2012	2011
Rörelseresultat	986	557
Justering icke kassaflödespåverkande poster		
Avskrivningar	606	513
Övriga poster	-38	-15
Erhållen ränta	4	-
Erlagd ränta	-30	-25
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	1 528	1 030
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring i varulager	0	3
Förändring i kortfristiga fordringar	158	-77
Förändring i kortfristiga skulder	-308	-20
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 378	936
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-3 179	-2 180
Förändring långfristig fordran	33	12
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-3 146	-2 168
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	18	3
Förändring av räntebärande skulder	-276	879
Förändring av övriga långfristiga skulder	1 844	1 234
Förskott från kunder	-	2
Utbetald utdelning	-378	-499
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	1 208	1 619
ÅRETS KASSAFLÖDE	-560	387
Likvida medel vid årets början	700	313
Likvida medel vid periodens slut	140	700

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL – AFFÄRSVERKET (MKR)

	STATS-KAPITAL	ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL	BALANSERADE VINSTMEDEL INKL. ÅRETS RESULTAT	SUMMA
INGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	3 870	7 784
Utdelning	—	—	-499	-499
Årets resultat	—	—	545	545
UTGÅENDE BALANS 2011	600	3 314	3 916	7 830
INGÅENDE BALANS 2012	600	3 314	3 916	7 830
Utdelning	—	—	-378	-378
Årets resultat	—	—	951	951
UTGÅENDE BALANS 2012	600	3 314	4 489	8 403

Varav bundet eget kapital uppgick till 3 914 (3 914) Mkr. Utdelningen redovisas mot nedanstående inkomstitel.

INKOMSTITTEL (TKR)	BELOPP ATT LEVERERA	INLEVERERAT BELOPP
2116 Affärsverkets inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	378 000	378 000

06. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

GRUND FÖR RAPPORTERNAS UPPRÄTTANDE

Svenska Kraftnäts redovisning följer förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd. Förordningen motsvarar bokföringslagen, men är anpassad till de särskilda förutsättningar som gäller för statliga myndigheter och affärsverk. Årsredovisningen är, med vissa kompletteringar som meddelats i regleringsbrev, upprättad enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd. En del av Svenska Kraftnäts verksamhet, elberedskapen, finansieras via statsanslag. För denna verksamhet gäller även anslagsförordningen (1996:1189), som bl.a. reglerar principerna för anslagsavräkning samt hur outnyttjade medel får föras mellan olika budgetår.

Svenska Kraftnät har gjort avsteg från ovanstående förordning vid uppställning av resultat- och balansräkningar och kassaflödesanalyser och istället följt Redovisningsrådets rekommendationer (RR 1:00). Förändring i eget kapital redovisas enligt IFRS. Anledningen är att ge en mer rättvisande bild av koncernens ekonomiska status och bättre jämförbarhet med andra svenska koncerner.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som rapporteringsvaluta för såväl moderföretaget som koncernen. Samtliga belopp som anges är avrundade till närmaste miljontals kronor om inget annat anges. Resultaträkningsrelaterade poster avser perioden 1 januari–31 december. Balansräkningsrelaterade poster avser den 31 december. Belopp inom parentes avser föregående års värden.

KONCERNREDOVISNINGS-PRINCIPER

KONCERNENS OMFATTNING

Svenska Kraftnätkoncernen omfattar moderföretaget Affärsverket Svenska Kraftnät, två dotterföretag och fem intresseföretag. Moderföretaget är ett svenskt statligt affärsverk som har sitt säte i Sundbyberg. Koncernen står under ett bestämmande inflytande från svenska staten.

Dotterföretagen och intresseföretagen är aktiebolag eller motsvarande juridisk form utomlands.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, som i korthet innebär att anskaffningskostnaden för aktierna i dotterföretaget elimineras mot det egna kapitalet som fanns i dotterföretaget vid förvärvstillfället. Redovisningsrådets rekommendationer angående koncernredovisning tillämpas.

Minoritetsandel av nettovinst och eget kapital i delvis ägda dotterföretag redovisas separat vid beräkning av koncernens nettovinst och eget kapital. Internvinster inom koncernen elimineras i sin helhet.

Intresseföretagen redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Detta innebär att det bokförda värdet på aktier och andelar i intresseföretag i koncernredovisningen värderas till koncernens andel av intresseföretagets egna kapital. Härigenom ingår Svenska Kraftnäts andel av intresseföretagets resultat i koncernens resultat och lämnad utdelning. Andelen inkluderar i balanserade vinstmedel.

OBESKATTADE RESERVER/ BOKSLUTSDISPOSITIONER

Vid upprättande av koncernredovisningen har obeskattade reserver och bokslutsdispositioner redovisade i de enskilda bolagen delats

upp på uppskjuten skatt och bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden har beräknats till aktuell skattesats.

OMRÄKNING AV UTLÄNDSKA DOTTERFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

För samtliga bolag inom koncernen gäller att lokal valuta motsvarar den funktionella valutan för bolaget. I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta. Tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Orealiserade kursvinster och kursförluster ingår i resultatet.

Vid konsolidering av SwePol Link-koncernen har SwePol Link AB:s polska dotterföretags bokslut omräknats till svenska kronor enligt den monetära metoden, vilken innebär att monetära poster omräknas till balansdagens kurs och icke monetära poster till kursen vid investeringstillfället. Omräkningsdifferens på monetära tillgångar och skulder ingår i årets resultat för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Den monetära metoden används då det polska bolagets verksamhet betraktas som en integrerad del av SwePol Link AB:s verksamhet.

INTÄKTSREDOVISNING

Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras koncernen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna redovisas netto efter moms. I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning.

Nätintäkter

Nätintäkter består av både effektavgifter och energiberoende avgifter. Effektavgifter är fasta årliga avgifter för abonnemang som intäktsförs linjärt över den period som avgiften avser att täcka, medan den energiberoende avgiften intäktsförs i samband med att Svenska Kraftnätets tjänster utnyttjas.

Transitkompensation, som regleras ekonomiskt mellan de europeiska stamnätsföretagen genom samarbetsorganisationen ENTSO, påverkar det ekonomiska utfallet. Vid stort flöde genom Sverige får Svenska Kraftnät intäkter. Samtidigt uppstår i allmänhet flöden genom Danmark och närliggande länder, vilket innebär en kostnad för Svenska Kraftnät.

Systemintäkter för el

Intäkterna består av såld kraft för balanstjänsten, intäkter för utnyttjande av IT-systemet

Ediel samt intäkter för att täcka kostnaderna för effektreserven. Om kunden sammantaget köpt kraft under perioden redovisas detta som en balanskraftsintäkt för Svenska Kraftnät. Om kunden istället sammantaget sålt kraft redovisas det som en balanskraftskostnad.

Systemintäkter för naturgas

Intäkterna består av såld naturgas för balanstjänsten. Systemansvaret för naturgas genererar både intäkter för såld naturgas och kostnader för köpt naturgas. Detta redovisas och avräknas brutto per dygn.

Intäkter från kapacitetsavgifter

Intäkter från kapacitetsavgifter avser avräkning från balansförda kapacitetsavgifter för att täcka kostnader för mothandel. I förekommande fall får även en kompensation för realiserad prisområdesrisk som överstiger 50 Mkr avräknas från kapacitetsavgifterna. Hur erhållna kapacitetsavgifter får användas regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 714/2009.

Övriga rörelseintäkter intäktsförs i samband med att tjänsten tillhandahålls.

SEGMENTSREDOVISNING

ELLER VERKSAMHETSGRENAR

Svenska Kraftnät-koncernens primära segment är verksamhetsgrenar. Koncernens verksamhet fördelar sig på sex verksamhetsgrenar. En verksamhetsgren är en redovisningsmässigt identifierbar enhet inom Svenska Kraftnät som särskiljs från övriga verksamhetsgrenar utgående från de risker och möjligheter som vårt uppdrag medför.

RÄNTEINTÄKTER

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. De redovisas i resultaträkningen i den period de uppstår.

RÄNTEKOSTNADER

Räntekostnader består av ränta och andra kostnader som uppkommer vid lån av kapital. Räntekostnaden redovisas i den period den hänförs till. Räntekostnaden under byggtiden aktiveras vid uppförande av anläggningstillgångar som överstiger 100 Mkr.

FORDRINGAR OCH SKULDER

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inte annat framgår. Osäkra fordringar tas upp till det belopp som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

FORDRINGAR OCH SKULDER

I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Skillnaden mellan anskaffningsdagens och balansdagens värde har tillförts resultatet.

VARULAGER

Varulagret består av naturgas och bränslen för gasturbindrift. Varulagret har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde enligt FIFO-principen.

LIKVIDA MEDEL

Likvida medel innefattar banktillgodohavanden.

DERIVATINSTRUMENT

Affärsverket använder derivatinstrument för att säkra finansiella risker, främst elprisrisker och valutarisker. Från och med 2012 upphandlar Svenska Kraftnät nätförluster på elbörsen Nord Pool Spot i kombination med finansiell prissäkring på NASDAQ OMX Commodities. Svenska Kraftnät tecknar även valutaterminer i euro för nätförlusterna.

REDOVISNING AV LEASINGAVTAL

Samtliga leasingavtal är och redovisas som operationell leasing. De kostnadsförs linjärt. Några finansiella leasingavtal finns inte.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till bruttoanskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade planenliga avskrivningar och nedskrivningar. Som investering betraktas nybyggande samt till- och ombyggnader som långsiktigt ökar standard, kvalitet eller prestanda.

Utgifter för reparationer och underhåll redovisas som kostnad i den period de uppstår. Som underhåll räknas arbeten som krävs för att anläggningen ska kunna utnyttjas på ursprungligen avsett sätt, men som inte höjer dess prestanda eller påtagligt förlänger dess livslängd.

Räntekostnader under byggnationstiden aktiveras vid uppförande av anläggningar som överstiger 100 Mkr.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utgifter för markrättigheter, nyttjanderättigheter i optofiberförbindelser, licenser, pågående nyanläggningar och utvecklingskostnader för dataprogram balanseras och skrivs av linjärt över dess nyttjandetid. Samtliga immateriella tillgångar har begränsade nyttjandeperioder. Markrättigheter skrivs av enligt

ledningskoncessionens nyttjandeperiod som oftast är fyrtio år.

Nyttjanderättigheter avser optoledningar och skrivs av på mellan 15 och 25 år i enlighet med avtalstiden längd. Affärsverkets avräkningssystem bedöms ha en nyttjandeperiod på tio år. Bedömningen baseras på utvecklingstiden, dess komplexitet och svårigheten att ersättas.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade nyttjandeperiod. Linjär avskrivning används för samtliga anläggningstillgångar.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas fortlöpande och justeras vid behov.

ÅRLIGA AVSKRIVNINGSSATSER	(%)
Ledningar, exklusive sjökablar och därtill hörande ledningar	2,5
Sjökablar, exklusive SwePol Link, samt därtill hörande ledningar	3,3
SwePol Link koncernen	5,0
Kontrollanläggningsdelar i stationer	6,7
Övriga stationsdelar	3,3
Optoförbindelser	4,0
Reservmaterial	6,7
Tele- och informationssystem	6,7-20,0
Gasturbinanläggningar	5,0
Persondatorer och inventarier	33,3

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns ett legalt eller informellt åtagande som följd av en inträffad händelse, och där det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och att beloppet kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

SKATTER

Svenska Kraftnätets dotterbolag är skyldiga att betala inkomstskatt för aktiebolag, medan Svenska Kraftnät som statligt affärsverk och en del av svenska staten är befriat från inkomstskatt, vilket innebär att verket inte är ett skattesubjekt. Uppskjuten skatt för skillnader mellan redovisat och skattemässigt resultat redovisas inte av affärsverket och Svenska Kraftnät koncernen, med undantag för SwePol Link koncernen och för obeskattade reserver i de svenska dotterbolagen. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den utsträckning det bedöms som sannolikt att tillräckliga skatte-

pliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga inom överskådlig framtid.

PENSIONER

Sedan 2003 gäller pensionsavtalet, PA-03, för statligt anställda födda år 1943 eller senare. För anställda födda år 1942 eller tidigare gäller PA-91. Pensionsskuldens storlek beräknas av Statens Pensionsverk (SPV). I PA-03 ingår ålderspension, efterlevandepension och sjukpension.

I PA-03 ingår de avgiftsbestämda pensionerna – individuell ålderspension och kompletterande ålderspension, Kåpan. För dessa erläggs premier. Vidare ingår de förmånsbestämda pensionerna – ålderspension på inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp och ålderspension enligt övergångsregler för anställda födda år 1943–1972. Dessa förpliktelser redovisas under posten Avsatt till pensioner.

Årets avsättning till pensionsskulden har tillsammans med betalda premier kostnadsförts. Räntedelen i årets pensionskostnad redovisas som räntekostnad.

Cirka tre procent av de anställda var inte aktualiserade, vilket medför att pensionsskulden för dessa har schablonberäknats. Aktualisering innebär att SPV gör en total genomgång av en statsanställds alla anställningar, såväl statliga som kommunala eller privata. Om det finns luckor i anställningstiden schabloniseras pensionsskulden. Det innebär bl.a. att SPV antar att den anställda har haft statlig anställning från 28 års ålder samt att skulden beräknas med en faktor 0,95. Det innebär att den verkliga skulden kan vara både mindre eller större. Svenska Kraftnät bedömer att pensionsskulden inte är för lågt upptagen och har valt att redovisa den av SPV beräknade pensionsskulden.

Redovisad pensionsskuld utgörs av de försäkringstekniskt beräknade antaganden som Svenska Kraftnät ansvarar för enligt pensionsavtalen PA-91 och PA-03. Pensionsskulden är beräknad enligt de grunder som styrelsen för SPV fastställt. I fastställandet möjliggjordes att endera använda 2012 års eller 2013 års beräkningsgrund vid beräkningen av 2012 års pensionsskuld. Skillnaden dem emellan är i korthet att 2012 års beräkningsgrund bygger på ett högre förräntningsantagande (0,4 istället för 1,1 procent) vilket i sin tur leder till en högre pensionskuld. Svenska Kraftnät redovisar skulden enligt 2013 års grund. Den del av pensionsskuld förändringen som beror på övergången till 2013 års beräkningsgrund redovisas som en räntekostnad.

Svenska Kraftnät betalar särskild löneskatt på utbetalda pensioner enligt förordning (1991:704) om fastställande av särskild löne-

skatt på statens pensionskostnader, inte baserat på avsättning för pensioner. Då pensionsskulden avser framtida pensionsutbetalningar, görs en avsättning för särskild löneskatt baserat på pensionsskuldens storlek vid årets utgång.

INVESTERINGSBIDRAG

Externa bidrag till investeringar reducerar inte investeringens anskaffningsvärde utan redovisas som skuld i balansräkningen med erhållet belopp. I takt med att anläggningstillgången skrivs av avräknas investeringsbidraget som övrig intäkt i resultaträkningen.

KAPACITETSAVGIFTER

I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 om villkor för tillträde i elnät för gränsöverskridande handel redovisas erhållna kapacitetsavgifter löpande i balansräkningen som kortfristig skuld och avräknas mot mothandelskostnader under verksamhetsåret. Vid årets slut omklassificeras de till långfristig skuld och kan utnyttjas till investeringsbidrag/medfinansiering till investeringar som bibehåller eller utökar stamnätets kapacitet.

FORSKNING OCH UTVECKLINGSKOSTNADER

Utvecklingsarbete är en integrerad del i verksamheten och avser långsiktiga förbättringsåtgärder som kostnadsförs löpande över året. Svenska Kraftnät bedriver forsknings- och utvecklingsarbetet i syfte till att öka driftsäkerheten, effektiviteten och miljöanpassning av nät- och systemverksamheten. Därför aktiveras inga utgifter för utveckling.

KASSAFLÖDEANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- och utbetalningar. Det innebär att avvikelser kan förekomma jämfört med förändring av enskilda poster i balansräkningen.

UPPLÅNING

Upplåning redovisas till nominellt belopp.

ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållen utdelning redovisas när rätten till utdelning bedöms säker.

TILLSYNSMYNDIGHET

Tillsynsmyndighet för nätverksamheten är Energimarknadsinspektionen.

» INVESTERINGARNA
UNDER 2012 MINSKADE
MED NÄSTAN 396 MKR
TILL 2 375 MKR «

NOTER

NOT 1. NÄTINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Effektintäkter	2 235	1 971	2 245	2 030
Energiberoende intäkter	2 145	1 757	2 145	1 757
Kapacitetsavgifter	26	77	26	77
Transitintäkter	159	209	159	209
SwePol Link	222	337	-	-
Avräkning av kapacitetsavgifter	55	11	55	11
Avräkning av investeringsbidrag	2	1	2	1
Övriga intäkter	97	78	86	78
SUMMA	4 941	4 441	4 718	4 163

Från och med 2011 sker avräkning av kapacitetsavgifter avseende erhållna skuldförda kapacitetsavgifter och som sedan kopplas till ett genomfört investeringsprojekt i enlighet med Europaparlamentets och rådets (EG) förordning nr 714/2009. Avräkningen redovisas som nätintäkt. Likaledes sker avräkning av investeringsbidrag mot genomförda investeringsprojekt där medfinansiering har erhållits.

NOT 2. SYSTEMINTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Såld balanskraft	3 573	3 360	3 578	3 361
Såld kvarkraft	145	292	145	292
Såld effektkraft	88	68	88	68
Såld reglerkraft	468	569	474	569
SUMMA BALANSKRAFT	4 274	4 289	4 285	4 290
Effektreserv	153	95	153	95
EDIEL-intäkter	7	6	7	6
SUMMA	4 434	4 390	4 445	4 391

Balanskraftsintäkter avser fakturerade intäkter för den obalans som de balansansvariga företagen har orsakat i det nationella elsystemet.

NOT 3. ANSLAG FÖR ELBEREDSKAP

ANSLAGSREDOVISNING
FÖR AFFÄRSVERKET

ANSLAG	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
UTGIFTSOMRÅDE 21 – ENERGI					
1:10 Elberedskap					
Anslagspost 1, Elberedskap	28 892	255 000	283 892	-200 689	83 203
SUMMA	28 892	255 000	283 892	-200 689	83 203

Avvikelsen beror på att reservverksinstallationer inte har kunnat genomföras i planerad omfattning och att miljötillstånd inte har lämnats

för dödnätsstartprov samt att ersättning för gasturbiner inte betalats ut på grund av att företaget inte uppfyllt tillgänglighetskraven.

VILLKOR FÖR ANSLAGET ENLIGT
REGLERINGSBREV (MKR)

	HÖGSTA BELOPP	UTFALL
Förvaltningskostnader i verksamheten	24	17

De under året förbrukade medlen 201 (236) Mkr har främst använts för ersättning till beredskapsreserven 63 Mkr, övning och utbildning 18 Mkr, införande av radiokommunikationssystem för effektiv ledning inom större regionnätsföretag 7 Mkr, åtgärder för ö-drift 7 Mkr, säkerhetshöjande åtgärder 22 Mkr, dammsäkerhet 11 Mkr, förvalt-

ning 17 Mkr, inköp av mobil transformatorstation 10 Mkr samt drift och underhåll av beredskapsföråd 12 Mkr. Av de under året förbrukade medlen har 184 Mkr vidareförmedlats. För anslaget finns även en ram för bemyndigande, som civilrättsligt bindande åtaganden som medför framtida utgifter. De framgår av nedanstående tabell.

UTGIFTSOMRÅDE 21 – ENERGI 1:10 Elberedskap	Tilldelat bemyndigande, avseende utestående åtaganden	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Fördelning per år		
				2013	2014	2015-
Anslagspost 1, Elberedskap	290 000	327 233	283 059	143 421	71 611	68 027

NOT 4. AKTIVERAT ARBETE FÖR EGEN RÄKNING

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2012	2011
Pågående nyanläggningar	79	63
Aktiverad utveckling av datorprogram	17	13
SUMMA	96	76

Posten avser arbetskostnader för Svenska Kraftnäts egen personal som aktiverats mot investeringsprojekt. Investeringsprojekten avser dels pågående nyanläggningar, dels aktiverade IT-utvecklingsprojekt.

NOT 5. PERSONALKOSTNADER

Antalet årsarbetskrafter i koncernen var 422 (375), varav 420 (373) i affärsverket och 2 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen.

Den 31 december 2012 hade koncernen 449 (399) tillsvidareanställda medarbetare varav 449 (397) i affärsverket och 0 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen. Medelantalet anställda uppgick under året till 444 (388) varav 442 (386) i affärsverket och 2 (2) i Polen i SwePol Link-koncernen.

Fördelningen mellan män och kvinnor framgår

av tabellen nedan. I Polen fanns fram t.o.m. oktober 2012 en man och en kvinna anställda.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Antal				
Kvinnor	149	130	148	129
Män	295	258	294	257
TOTALT	444	388	442	386

Koncernens personalkostnader uppgick till 382 (326) Mkr, varav lönekostnaderna uppgick till 227 (195) Mkr. Till detta kommer pensionskostnader med 53 (42) Mkr och sociala avgifter på 83 (70) Mkr.

Affärsverkets personalkostnader uppgick till 381 (326) Mkr, varav lönekostnaderna uppgick till 225 (195) Mkr. Till detta kommer pensionskostnader med 53 (42) Mkr och sociala kostnader på 83 (70) Mkr.

Generaldirektörens lön uppgick till 1,3 (1,3) Mkr och pensionskostnaden till 0,6 (0,7) Mkr enligt

beräkningar från Statens Pensionsverk. Ställföreträdande generaldirektörens lön uppgick till 1,1 (1,0) Mkr och pensionskostnaden till 0,8 (1,5) Mkr.

STYRELSEN, ANTAL	2012	2011
Kvinnor	3	3
Män	6	6
TOTALT	9	9

Ersättningar till styrelsen och deras uppdrag i andra styrelser framgår av nedanstående tabell.

STYRELSEN	UPPDRAG I STATLIG MYNDIGHET, STYRELSE/RÅD ELLER AKTIEBOLAG	ARVODE
Bo Källstrand, Ordförande Landsövding i Västernorrlands län	Sjunde AP-fonden, Statens Tjänstepensionsverk, Ebba och Sven Schwartz stiftelse.	83 004
Anna-Stina Nordmark-Nilsson, Vice ordförande VD och ägare Regina AB	Sveaskog AB, Sveaskog Förvaltning AB, Landsbyggsakademien	69 000
Mikael Odenberg, Generaldirektör	Arbetsgivarverkets styrelse, Totalförsvarets chefsgrupp och Regeringens krishanteringsråd och samordningsrådet för smarta elnät.	
Christer Samuelsson VD och partner, Trinovo Sensa AB		56 004
Karin Stiernä Kommunstyrelseledamot i Strömsunds kommun		56 004
Björn Carlsson CEO Ackkärrs Bruk. Konsult i investment banking		56 004
Bo Normark VD Power Circle AB	Energiutvecklingsnämnden, Samordningsrådet för smarta elnät	56 004
Sara Jonsson, Arbetstagarrepresentant SACO		
Stefan Ekberg, Arbetstagarrepresentant ST		
SUMMA		376 020

Enligt myndighetens instruktion ska det vid Svenska Kraftnät finnas ett råd som har insyn i verksamheten med elberedskapsfrågor och ett råd som ska biträda verket i arbetet med dammsäkerhetsfrågor. Ledamöterna i Elberedskapsrådet utses av regeringen medan generaldirektören utser ledamöterna i Dammsäkerhetsrådet.

Ersättningarna till ledamöterna i Elberedskapsrådet uppgick under 2012 i kronor till:

ELBEREDSKAPSRÅDET	
Kai Barwéll	2 925
Ann-Sofie Eriksson	975
Lena Hovmark	2 925
Lars Joelsson	2 925
Daniel Jonsson	2 925
Rémy Kolessar	2 925
Ove Landberg	2 925
Jan Mörtberg	1 950
Cecilia Nyström	1 950
Anders Richert	1 950
Mikael Toll	975
SUMMA	25 350

Ersättningarna till Dammsäkerhetsrådet uppgick under 2012 i kronor till:

DAMMSÄKERHETSRADET	
Henrik Löf	36 000

Ersättning för representation i Telestörningsnämnden 2012 uppgick i kronor till:

TELESTÖRNINGSNÄMNDEN	
Alf Andersson	32 000

Av ovanstående belopp har 49 550 kronor utbetalats 2013.

NOT 6. ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Energiersättning	520	431	520	431
Drift och underhåll	431	352	383	278
Anläggningsavgifter	81	76	81	76
Transitkompensationskostnader	55	91	55	91
Motköp för stamnätet	26	70	26	70
Primärreglering	424	651	424	651
Störningsreserv	78	80	126	129
Effektreserv	156	102	156	102
Forskning och utveckling	21	25	21	25
Elberedskapskostnader	158	197	182	221
Övriga kostnader	241	221	212	198
SUMMA	2 191	2 296	2 186	2 272

I posten Övriga kostnader ingår även ersättningar till revisorer med följande belopp.

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Riksrevisionen	1,5	1,1	1,5	1,1
Övriga revisorer	0,4	0,3	-	-
REVISIONSKOSTNADER	1,9	1,4	1,5	1,1
Konsultationer, Ernst & Young	2,7	1,5	-	-
SUMMA	4,6	2,9	1,5	1,1

NOT 7. RESULTAT FRÅN ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

KONCERNEN (MKR)	2012	2011
Nord Pool Spot AS	21	6
STRI AB	1	1
Kraftdragarna AB	1	2
SUMMA	23	9

NOT 8. RÖRELSERESULTAT PER VERKSAMHETSOMRÅDE

KONCERNEN (MKR)	RÖRELSEINTÄKTER		RÖRELSERESULTAT	
	2012	2011	2012	2011
Överföring av el på stamnätet	5 037	4 517	1 066	883
Systemansvar för el	4 434	4 390	-96	-287
Telekom – externt	56	88	4	36
Telekom – internt	55	55	2	4
Systemansvar för gas	50	41	1	3
Avgiftsbelagd verksamhet	11	10	2	2
Intresseföretag	-	-	23	9
Beredskapsverksamhet	201	236	0	0
Segmentseliminering	-55	-55	-	-
SUMMA	9 789	9 282	1 002	650

De dominerande verksamhetsområdena inom koncernen är Överföring av el på stamnätet och Systemansvar för el. I rörelseresultatet ingår verksamhetsområdenas externa intäkter och kostnader. I Överföring av el på stamnätet ingår aktiverat eget arbete, se not 4.

Några resultatposter berör både verksamhetsområde Överföring av el på stamnätet och Systemansvar för el. När dessa inte kunnat hänföras till ett verksamhetsområde har fördelning skett schablonmässigt mellan dem.

Verksamhetsområdet Telekom har utfört tjänster åt Överföring på stamnätet för 55 (55) Mkr, vilket redovisas som rörelseintäkt för Telekom och motsvarande ökning av rörelsekostnad för Överföring av el på stamnätet. Aktiverat eget arbete ingår i verksamhetsområdet Överföring av el på stamnätets intäkter med 96 (76) Mkr.

Investeringar per verksamhetsområde fördelar sig enligt nedanstående tabell:

MKR	2012	2011
Överföring av el på stamnätet	2 341	2 724
Systemansvar för el	2	16
Telekom	32	27
Avgiftsbelagd verksamhet	0	4
SUMMA	2 375	2 771

NOT 9. RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN	AFFÄRSVERKET			
	2012	2011		
Utdelning på aktier och andelar i intresseföretag	-	-	18	3
Ränteintäkter på långfristig fordran i dotterföretag	-	-	3	4
SUMMA	-	-	21	7

»ÅRETS RESULTAT
UPPGICK TILL 923 MKR«

NOT 10. ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Ränteintäkt från banktillgodohavanden	1	2	0	1
Ränteintäkt från valutaterminer	-	2	-	2
Övriga ränteintäkter	1	1	1	1
SUMMA	2	5	1	4

Andel i intresseföretags resultat redovisas i egen not. Utdelning och resultat vid försäljning av aktier/andelar i intresseföretag redovisas under not 9.

NOT 11. RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE POSTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Räntekostnader, Pensionsskuld	58	33	58	33
Räntekostnader, långfristiga lån	13	21	-	-
Räntekostnader, Riksgäldslån	24	25	24	25
Räntekostnader, kortfristiga skulder	1	1	1	1
Räntekostnader, valutaterminer	11	5	11	5
Aktiverade räntor byggnation	-38	-41	-38	-41
Kursdifferenser	-3	3	1	-
SUMMA	66	47	57	23

NOT 12. SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

KONCERNEN (MKR)	2012	2011
Aktuell skatt	-11	-14
Uppskjuten skatt	-4	0
SUMMA	-15	-14

Då merparten av koncernens resultat före skatt intjänas i affärsverket, som är befriat från inkomstskatt, redogörs inte för sambandet mellan årets skattekostnad och redovisat resultat före skatt i koncernen.

NOT 13. IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	Balanserade utgifter för dataprogram	Markrättigheter	Nyttjanderättigheter för opto	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	211	178	80	100	569
Anskaffningar	-	-	-	40	40
Försäljning/utrangering	-3	0	-	-	-3
Omklassificeringar	12	-	2	-14	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	220	178	82	126	606
Ingående avskrivningar	95	119	47	-	261
Försäljning/utrangering	-3	0	-	-	-3
Årets avskrivningar	32	3	7	-	42
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	124	122	54	-	300
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	96	56	28	126	306
Avskrivningar föregående räkenskapsår	37	3	6	-	46

Immateriella anläggningstillgångar utgörs av markrättigheter i form av servitut och ledningsrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser, licenser och balanserade utgifter för dataprogram.

NOT 14. MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

KONCERNEN (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	1 017	19 260	3 557	23 834
Anskaffningar	0	2	2 333	2 335
Försäljning/utrangering	-469	-760	-	-1 229
Nedskrivning vid utrangering	-	-95	-	-95
Omklassificeringar	158	2 186	-2 344	0
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	706	20 593	3 546	24 845
Ingående avskrivningar	571	10 798	-	11 369
Försäljning/utrangering	-283	-483	-	-766
Årets avskrivningar	35	639	-	674
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	323	10 954	-	11 277
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	383	9 639	3 546	13 568
Avskrivningar föregående räkenskapsår	37	582	-	619

AFFÄRSVERKET (MKR)	Byggnader och mark	Maskiner och andra tekniska anläggningar	Pågående nyanläggningar	Totalt
Ingående anskaffningsvärden	539	16 763	3 557	20 859
Anskaffningar	-	2	2 837	2 839
Försäljning/utrangering	-9	-76	-	-85
Nedskrivning vid utrangering	-1	-12	-	-13
Omklassificeringar	158	2 692	-2 848	2
UTGÅENDE ANSKAFFNINGSVÄRDEN	687	19 369	3 546	23 602
Ingående avskrivningar	307	9 443	-	9 750
Försäljning/utrangering	-9	-74	-	-83
Årets avskrivningar	19	546	-	565
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	317	9 915	-	10 232
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	370	9 454	3 546	13 370
Avskrivningar föregående räkenskapsår	14	452	-	466

I begreppet Maskiner och andra tekniska anläggningar ingår ställverksutrustning, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar och tele- och informationssystem. Utrangeringar uppkommer främst i samband med att anläggningar tagits i drift efter reinvesteringar. Taxeringsvärdet för fastigheter i koncernen uppgår till 297 (263) Mkr.

NOT 15. ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS-NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	NOMINELLT VÄRDE	BOKFÖRT VÄRDE
Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	556451-0260	Stockholm	100	900	9	9
SwePol Link AB	556530-9829	Stockholm	51	306 000	3	3
SUMMA					12	12

NOT 16. ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

FÖRETAG	ORGANISATIONS-NUMMER	SÄTE	ANDEL (%)	ANTAL	BOKFÖRT VÄRDE KONCERNEN	AFFÄRSVERKET
Nord Pool Spot AS	NO 984058098	Lysaker	28,78	4 320	64	42
STRI AB	556314-8211	Ludvika	25	375	15	4
Kraftdragarna AB	556518-0915	Västerås	50	5 000	15	1
Elforsk AB	556455-5984	Stockholm	25	750	1	0
Triangelbolaget D4 AB	556007-9799	Stockholm	25	525	0	0
SUMMA					95	47

Anskaffningsvärdet är lika med bokfört värde i affärsverket.

NOT 17. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR – KONCERNEN

MKR	2012	2011
Depositioner, utsläppsrätter	1	0
Uppskjuten skattefordran	2	14
SUMMA	3	14

Uppskjuten skattefordran är hänförlig till SwePol Link-koncernen och avser temporära skillnader i eget kapital.

NOT 18. ÖVRIGA KORTFRISTIGA FORDRINGAR – KONCERNEN

MKR	2012	2011
Fordringar på intresseföretag	29	0
Övriga fordringar	31	174
Fordran på statsverkets checkräkningskredit	3	27
SUMMA	63	201

NOT 19. AVRÄKNING STATSVERKET

TKR	AFFÄRSVERKET	
	2012	2011
Uppbörd		
Redovisat mot inkomsttitel (utdelning)	-378 000	-499 000
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	378 000	499 000
	0	0
ANSLAG I ICKE RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans (fordran +, skuld -)	26 910	61 028
Redovisat mot anslag	200 689	235 884
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-225 001	-270 002
UTGÅENDE BALANS	2 598	26 910

Utgående fordran på 3 (27) Mkr består av skillnaden mellan uttagna/insatta medel från Statsverkets checkräkning och avräknade utgifter/inlevererade inkomster mot statsbudgeten.

NOT 20. FÖRUTBETALDA KOSTNADER/UPPLUPNA INTÄKTER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Förutbetalda kostnader, övrigt	23	25	23	24
Upplupna nätintäkter	335	287	335	287
Upplupna intäkter, Systemansvar	579	592	579	592
Upplupna intäkter, Elcertifikat	3	3	3	3
Upplupna intäkter, Naturgas	4	4	4	4
Upplupna intäkter, övrigt	3	18	3	17
SUMMA	947	929	947	927

NOT 21. LÅNGFRISTIGA - RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Skuld till Riksgäldskontoret	1 854	2 131	1 854	2 131
Skuld till kreditinstitut	-	637	-	-
SUMMA	1 854	2 768	1 854	2 131

Skuld till Riksgälden avser löpande låneram. Av övriga externa lån förfaller 0 (308) Mkr till betalning efter fem år för koncernen och 0 (0) för affärsverket.

» UTVECKLING,
ANSVAR, EFFEKTIVITET,
TYDLIGHET «

NOT 22. LÅNGFRISTIGA - EJ RÄNTEBÄRANDE SKULDER

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Bidrag från markägare	346	476	346	476
Ofördelade investeringsbidrag	319	196	319	196
Aktiverade investeringsbidrag	205	47	205	47
Avräknade investeringsbidrag	-3	-1	-3	-1
Ofördelade kapacitetsavgifter	199	9	199	9
Aktiverade kapacitetsavgifter	2 224	686	2 224	686
Avräknade kapacitetsavgifter	-66	-11	-66	-11
Förskott från Opto-kunder	48	60	48	60
Förskott från Opto koncernföretag	-	-	1	1
Förskott från övriga kunder	-	332	-	-
SUMMA	3 272	1 794	3 273	1 463

NOT 23. AVSATT TILL PENSIONER

KONCERNEN OCH AFFÄRSVERKET (MKR)	2012	2011
INGÅENDE BALANS	537	478
Utbetald pension	-10	-7
Årlig uppräknings pensionsskuld	45	32
Dito avsättning löneskatt	8	7
Justering av pensionsskuld och löneskatt på grund av byte av beräkningsprincip (sänkt ränteantagande)	53	27
UTGÅENDE BALANS	633	537

NOT 24. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

KONCERNEN (MKR)	2012	2011
Avsättning utsläppsrätter	0	-
Uppskjuten skatteskuld	32	40
SUMMA	32	40

Uppskjuten skatteskuld är hänförlig till obeskattade reserver.

NOT 25. KORTFRISTIGA SKULDER - EJ RÄNTEBÄRANDE

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Kortfristig del av långfristigt lån från kreditinstitut	-	82	-	-
SUMMA	-	82	-	-

NOT 26. UPPLUPNA KOSTNADER/FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Mkr	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Upplupen kostnad, balanskraft	486	388	486	388
Upplupen kostnad, primärreglering	35	26	35	26
Upplupna kostnader, effektreserv	27	14	27	14
Upplupen kostnad, energikreditering	53	42	53	42
Upplupen kostnad, överföringsförluster	0	143	0	143
Upplupen kostnad, störningsreserv	6	7	6	7
Transitkompensation	67	48	67	48
Upplupna personalkostnader	22	29	22	29
Upplupna anläggningshyror	15	17	15	17
Upplupna underhållskostnader	19	16	19	16
Upplupna beredskapskostnader	14	19	14	19
Upplupna kostnader, naturgas	3	4	3	4
Upplupna utgifter, investering	31	0	31	0
Upplupna kostnader, övrigt	29	26	28	17
Förutbetalda Telekomintäkter	6	10	6	10
Förutbetalda intäkter, övrigt	0	0	0	0
SUMMA	813	789	812	780

NOT 27. EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Svenska Kraftnät och dess dotterbolag är inte parti i några rättsliga materiella förfaranden som kan leda till resultatpåverkan av väsentlig art.

NOT 28. FRAMTIDA HYRESÅTAGANDEN

Avtalade framtida hyresåtaganden förfaller till betalning enligt nedan. Samtliga hyresavtal är operationella leasingavtal. Beloppen för affärsverket omfattar även förpliktelser mot dotterbolaget Svenska Kraftnät Gasturbiner AB.

MKR	KONCERNEN		AFFÄRSVERKET	
	2012	2011	2012	2011
Inom ett år	275	270	347	343
Senare än ett år men inom fem år	647	637	791	781
Senare än fem år	415	482	415	482
SUMMA	1 337	1 389	1 553	1 606

07. FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

Statens andel av balanserade vinstmedel uppgår till 4 711 Mkr, varav årets resultat utgör 950 Mkr.

Av affärsverkets fria egna kapital på 4 489 Mkr, varav årets resultat utgör 951 Mkr, föreslås att i enlighet med utdelningspolicyn 618 Mkr avsätts för utdelning och att överskottet balanseras i ny räkning.

Styrelsen föreslår att affärsverkets resultat- och balansräkning samt koncernens resultat- och balansräkning fastställs för 2012.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat

samt av kostnader, intäkter samt myndighetens och koncernens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Sundbyberg den 21 februari 2013

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Anna-Stina Nordmark-Nilsson
VICE ORDFÖRANDE

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Christer Samuelsson

Karin Stierna

Björn Carlsson

Bo Normark

Sara Jonsson
PERSONALFÖRETRÄDARE SACO

Stefan Ekberg
PERSONALFÖRETRÄDARE ST

08. REVISIONSBERÄTTELSE FÖR AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄT

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Riksrevisionen har reviderat årsredovisningen med koncernredovisningen för Affärsverket svenska kraftnät för 2012, daterad 2013-02-21.

MYNDIGHETSLEDNINGENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN

Det är myndighetsledningen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt förordningen (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt i enlighet med instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Myndighetsledningen har också ansvar för den interna styrning och kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Riksrevisionens ansvar är att uttala sig om årsredovisningen på grundval av sin revision. Riksrevisionen har utfört revisionen enligt International Standards of Supreme Audit Institutions för finansiell revision. Denna standard kräver att Riksrevisionen följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen samt om ledningen i sin förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och särskilda beslut. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av

den interna styrningen och kontrollen som är relevanta för hur myndigheten upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild. Syftet är att utforma granskning-såtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte att göra ett uttalande om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i myndighetsledningens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Riksrevisionen anser att de revisionsbevis som har inhämtats är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för uttalandet.

UTTALANDE

Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen med koncernredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Affärsverket svenska kraftnäts och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen (SFS 2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten.

Ansvarig revisor Henrik Söderhielm har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Erik Norblad har varit föredragande.

Henrik Söderhielm, Erik Norblad

STYRELSEN

Bo Källstrand
ORDFÖRANDE

Född 1949, tillträdde 2009.
Landshövding i
Västernorrlands län.
Ordförande i Sjunde AP-fonden,
ledamot i Statens Tjänstepensions-
verk, SPV samt ledamot i Ebba och
Sven Schwartz stiftelse.

**Anna-Stina
Nordmark-Nilsson**
VICE ORDFÖRANDE

Född 1956, tillträdde 2004.
VD och ägare Regina AB, styrelse-
ledamot i Sveaskog AB, Sveaskog
Förvaltning AB och Landsbygd-
sakademin.

Mikael Odenberg
GENERALDIREKTÖR

Född 1953, tillträdde 2008.
F.d. statsråd, ledamot i
Arbetsgivarverkets styrelse,
Totalförsvarets chefsgrupp,
regeringens krishanteringsråd,
Samordningsrådet för smarta
elnät, Kungl. Krigsvetenskap-
sakademien, avd. V samt Kungl.
Ingenjörsvetenskapsakademiens
näringslivsråd.

Christer Samuelsson

Född 1954, tillträdde 2001.
VD och Partner, Trinovo
Sensa AB.

Karin Stierna

Född 1970, tillträdde 2007.
Kommunstyrelseledamot
i Strömsund.

Björn Carlsson

Född 1952, tillträdde 2010.
CEO Ackkärrs Bruk och
konsult i Investment Banking.

Bo Normark

Född 1947, tillträdde 2010.
VD Power Circle AB.
Ledamot i Energiutveckling-
snämnden vid Statens
energimyndighet och
vice ordförande i
samordningsrådet för
smarta elnät.

Sara Jonsson
ARBETSTAGARREPRESENTANT
SACO

Född 1982, tillträdde 2010.

Stefan Ekberg
ARBETSTAGARREPRESENTANT
ST

Född 1956, tillträdde 2012.

DEFINITIONER

DEFINITIONER NYCKELTAL

RÄNTABILITET PÅ JUSTERAT EGET KAPITAL

Resultat efter finansnetto med avdrag
för schablonskatt (26,3 procent) i relation till
justerat eget kapital. Justerat eget kapital
beräknas som genomsnittet av årets ingående
och utgående bundna egna kapital
(statskapital och bundna reserver) och
73,7 procent av det fria egna kapitalet.

RÄNTABILITET PÅ TOTALT KAPITAL

Resultat efter finansnetto plus ränte-
kostnader i relation till totalt genomsnittligt
kapital.

RÄNTABILITET PÅ SYSSELSATT KAPITAL

Resultat efter finansnetto plus ränte-
kostnader i relation till genomsnittligt
sysselsatt kapital. Genomsnittligt sysselsatt
kapital utgörs av balansomslutningen
minskad med icke räntebärande skulder
inklusive uppskjuten schablonskatt i eget
kapital.

SOLIDITET

Justerat eget kapital vid året slut i relation till
totalt kapital. Justerat eget kapital definieras
under »Räntabilitet på justerat eget kapital«.

RÖRELSEMARGINAL

Rörelseresultat i relation till rörelseintäkter.

NETTOVINSTMARGINAL EFTER SKATT

Årets resultat med avdrag för schablonskatt i
relation till rörelseintäkter.

SKULDSÄTTNINGSGRAD

Räntebärande nettoskulder dividerat
med justerat eget kapital inklusive
minoritetsandelar.

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Kassaflöde före förändring i rörelsekapital
och investeringar dividerat med årets
investeringar.

RÄNTETÄCKNINGSGRAD

Årets resultat plus räntekostnader dividerat
med räntekostnader.

NETTOSKULD

Avsättning och räntebärande skulder med
avdrag för finansiella räntebärande
tillgångar.

KAPITALOMSÄTTNINGSHASTIGHET

Omsättningen dividerat med genomsnittlig
balansomslutning.

INTERNT TILLFÖRDA MEDEL

Kassaflödet från den löpande verksamheten,
hämtas från kassaflödesanalysen.

ADRESSER

Svenska Kraftnät, huvudkontor
Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-4758000 Fax: 08-4758950
www.svk.se E-post: registrator@svk.se
Fakturaadress: Svenska Kraftnät
Box 306, 830 23 Hackås

Svenska Kraftnät, Halmstad
Region Syd
Box 819, 301 18 Halmstad
Besöksadress: Kristian IV:s väg 3
Tel: 08-4758000
Fax: 035-12 17 31, 035-12 83 65

Svenska Kraftnät, Sollefteå
Nipan 51, 881 52 Sollefteå
Tel: 0620-78 76 10 Fax: 0620-121 46

Svenska Kraftnät, Sundsvall
Region Nord
Box 603, 851 08 Sundsvall
Besöksadress: Erstagatan 2
Tel: 060-195700 Fax: 060-195709

Elforsk AB
Olaf Palmes gata 31, 101 53 Stockholm
Tel: 08-677 25 30 Fax: 08-677 25 35
www.elforsk.se

Kraftdragarna AB
Norra Seglångatan 15, 721 32 Västerås
Tel: 021-170480 Fax: 021-170485
www.kraftdragarna.se

Nord Pool Spot AS, huvudkontor
P.b. 121, NO-1325 Lysaker, Norge
Tel: (+47) 67 10 91 00 Fax: (+47) 67 10 91 01
www.nordpoolspot.com

STRI AB
Box 707, 771 80 Ludvika
Tel: 0240-795 00 Fax: 0240-150 29
www.stri.se

Svenska Kraftnät Gasturbiner AB
Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Besöksadress: Sturegatan 1
Tel: 08-4758000 Fax: 08-4758950

SwePol Link AB
c/o Advokatbyrån Sigeman & Co AB
Anna Lindhs plats 4
211 19 Malmö

Triangelbolaget D4 AB
Box 26, 237 21 Bjärred
Tel: 0706-64 04 19 Fax: 046-29 28 11
www.triangelbolaget.se

FOTO

Johan Fowelin (landskap)
Peter Knutson (porträtt)
Håkan Flank (porträtt)

ILLUSTRATION

Hampus Ericstam

TRYCK OCH REPRO

Danagårds Grafiska
Ödeshög, Mars 2013

UPPLAGA

1000 svenska

